יודען געדענקט! דער קאמף געגען רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד — דויערט

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

(טאבעלע פון דער מלוכה־לאטעריע זעה — 9 זייט)

...זייטעז

נייער פאלקסבלאט

№ 112 | Łódź, Czwartek, 14 maja 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאדז, דאנערשטאג פ׳ בה״ב כ״ב איר תרצ״ו

[צ]ווײ יודען ערמארדעט אין ירושלים

בעלאגערונגס־צושטאנד אין ירושלים׳ער אלטשטאט. — אונטערצינדונגען אויף פעלדער, שולען און פאבריקען. -- ווייטער באמבעס. — מ׳שיסט אויף יודישע אויטאבוסען. — גרויסע אראבישע בלבולים, מיטינגען און דעמאנסטראציעס. — פאגראם־רעדעס און אויפרופען פונ׳ם מופטי. — אפיציעלע קאמוניקאטען. — פערדאפעלט די פאליציי. — אינספעקציע פונ׳ם אנגעקומענעם מיליטער. — דערקלערונג פון ראבי סטיפען וויז, — די „בכורה“ פון בית לחם

[ד]ער ענגלישער קאלאניען־מיניסטער בערוהיגט ווייטער

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

[א]ויף דער אלטשטאט אין ירושלים זענען היינט [...] בעפאלען דעם יוד ראובן קלאפהאלץ און [...] אויפן ארט דערהרגעט. ער איז דער 21־טער [...] קרבן.

[א]ין דער זעלבער צייט איז אויף א צווייט ארט [...] דער אלטשטאט ערמארדעט געווארען דער [...]יעהריגער יוד אלתר קאהען.

[...] ליוית זענען פארגעקומען אין דער שטיל.

* * *

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

[א]ין דער אלטשטאט איז היינט ערקלעהרט גע[...] אויסנאהמס־צושטאנד. די יודען פון דער [...] זענען עוואקואירט געווארען.

[א]ויף דער אלטשטאט האבען אראבער גע[...] צו א יוד, וואס איז על פי נס ניצול געווארען [...].

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

[...] לאגע אין ארץ־ישראל איז ווידער א גע[...]. די אראבישע טעראר־אקציע ווערט פער[...]. ביינאכט זענען אונטערגעצונדען געווא[...]רען די יודישע פעלדער אונטער חיפה; 40 טאן ווייץ איז אוועק מיט׳ן רויך.

אויך אין חדרה און אין זכרון יעקב זענען פערברענט געווארען יודישע פעלדער. אין זכרון יעקב איז פערברענט געווארען 10 טויזענד טאן גערשטען.

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

נעבען מוצה, האבען אראבער דערהרגעט א אראבישען שומר, וואס דינט ביי א יוד. זיי האבען איהם דערשאסען דערפאר, ווייל ער האט נישט געוואלט צושטעהן צום שטרייק.

אין ירושלים האבען אראבער שווער פערוואונדעט אן־אראבער, וואס האט געקויפט א פאר שיך אין א יודיש געשעפט.

לאנדאן, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

דער „טיימס“ טיילט מיט פון ארץ־ישראל, אז נישט־קוקענדיג אויף די הבטחות, וואס דער מופטי האט געגעבען דעם הויך־קאמיסאר, זענען היינט קיין חיפה געקומען די מיטגלידער פון שטרייק קאמיטעט, וואו זיי האבען אפגעהאלטען א גרויסען מיטינג אין וועלכען ס׳האבען זיך בעטייליגט 3000 אראבער. קיין אינצידענטען זענען נישט געווען.

ווייטער טיילט מען מיט דעם „טיימס“, אז צווישען יפו און תל־אביב איז אונטערגעצונדען געווארען א יודישע שולע.

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

נעבען דעם שער דמשק, האבען אראבישע טעראריסטען אונטערגעצונדען אן־אראבישען אויטא, דערפאר, ווייל דער אינהאבער פון אויטא האט נישט געוואלט צושטעהן צום שטרייק.

תל־אביב, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

אין דער פארשטאט פון יפו, האט מען היינט געווארפען א באמבע אויף דער יודישער זאקען פאבריק גרד.

אין חיפה איז אונטערגעצונדען געווארען דאס הויז פון יודישען בירגערמייסטער שבתאי לעווי. דאס פייער איז באלד איינגעלאשען געווארען.

פארן הויך־קאמיסאר האט זיך היינט פארגעשטעלט א פעראייניגטע יודישע דעלעגאציע, וועלכע האט געפאדערט ענערגיש א סוף צו מאכען צו דער לאגע אין לאנד. די דעלעגאציע האט אין הארבע ווערטער פראטעסטירט געגען דעם פרוב צו בעגרעניצען די יודישע עליה.

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

א אפיציעלער קאמוניקאט טיילט מיט, אז אין רחובות האבען אראבער בעווארפען מיט שטיינער א יודישער אויטאבוס. אין רמלה האט מען בעשאסען א יודישען אויטאבוס.

* * *

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

אין טול כרם האט מען היינט געווארפען א באמבע אויפ׳ן הויז פון דיסטריקט־קאמיסאר. וואס ווייטער איז געווען — ווערט אין אפיציעלען קאמוניקאט נישט אנגעגעבען.

תל־אביב, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

אין יפו איז היינט פארגעקומען א גרויסע אראבישע דעמאנסטראציע, אין וועלכער ס׳האבען זיך בעטייליגט 6 טויזענד מאן. פאליציי האט די דעמאנסטראציע צוטריבען און צוריקגעשטעלט די ארדנונג. די ארדנונג אין יפו ווערט געהיטען פון שטארקע מיליטער־פאטרולען. די שטימונג איז א גערייצטע.

* * *

תל־אביב, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

די אזוענד־פרעסע, וועלכע פערעפענטליכט דעם פערלויף פון די נייע געשעהענישען, פרעגט: וואו איז די זיכערקייט און די הבטחות פון דער רעגירונג. פאר וואס ווערען נישט אנגענומען קיין שטרענגע מיטלען א סוף צו מאכען צו די געשעהענישען אין ארץ־ישראל?

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

נעכטען איז ערשינען אן־אפיציעלער קאמוניקאט אין וועלכען עס ווערט מיטגעטיילט, אז אין די אלטשטאט איז געווארפען געווארען א באמבע. קיין היזקות זענען נישט געווען.

ווייטער ווערט געזאגט אין אפיציעלען קאמוניקאט, אז אין יפו האט פאליציי אדורכגעפיהרט א רעוויזיע אין לאקאל פון אראבישען יוגענד־קלוב, וואו ס׳האבען זיך געזאלט געפינען די אראבישע טעראריסטען. 2 אראבער זענען ארעסטירט געווארען.

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

דער מופטי איז ארויסגעפאהרען קיין צפון־ארץ־ישראל. נעכטען איז ער געווען אין חיפה היינט איז ער געווען אין עכו. אומעטום האלט ער פאגראם־רעדעס. ער דערצעהלט די אויפגערייצטע אראבער, אז יודען מארדען אראבער.

ירושלים, 13 (יט״א טעלעגראפיש)

צוליב דער געשאפענער שטימונג האט היינט די רעגירונג מתרה געווען די צייטונגען, אז זיי זאלען נישט שרייבען קיין שום זאך וועגען די געשעהענישען, איידער זיי וועלען נישט בעקומען די אפיציעלע קאמוניקאטען.

אין דעם קאמוניקאט, וואס איז ארויסגעגעבען געווארען היינט אין אווענד ווערט געזאגט, אז דער 45־יאהריגער ראובן קלאפהאלץ האט בעקומען א קויל אין קאפ, פון וואס ער איז געשטארבען. ער איז געווען א סוחר. קלאפהאלץ האט פעריתומ׳ט 7 קינדער.

יצחק בן צבי האט היינט קאנפערירט מיט׳ן קרייז־קאמיסאר פון ארץ־ישראל, מאיאר קעמפבעל וועגען דער לאגע אין ירושלים. אויף מארגען 2 א זייגער איז אנגעזאגט נאך א וויזיט זיינער, בעת וועלכען קעמפבעל וועט איהם אינפארמירען, וואס פארא מיטלען די רעגירונג האט אנגענומען.

די פאליציי־קראפט אין ירושלים איז פערדאפעלט.

אויפ׳ן סמך פון אנ׳אראבישען בלבול איז היינט ארעסטירט געווארען אין ירושלים דער יוד שלום פראנקענטאל. די אראבער האבען איהם גע־

(ווייטער זעה 3־טע זייט)

טאג־טעגליך

דער קאזאק הנגזל

[...] נעגוס זיצט אין ירושלים און קלאגט אויף [...] חורבן. ער קלאגט מיט עפעס ביטערע טרעהרען, [...] וועלכע ער דערציילט, וואס עס איז פאר אלפ[...] און בעקאנט, אז זיין ארמעע האט זיך נישט [...] קיין עצה געגעבען מיט די גיפטיגע גאזען פון [...] איטאליענער. די „נישט־ציוויליזירטע“ און גלוי[...] [...] זיינע האבען געמיינט, אז די גאזען [...] שטראף פון הימעל, וואס טאט האט אויף זיי [...] דורך רוים — דורך דער אפאסטאלישער [...].

[...] פון דער צווייטער זייט שפילט איטאליען די [...] פון א טיף בעליידיגטען, פון אזא איינעם, [...] מ׳נייט איהם בע׳עוולה׳ן געבען, און די הע[...] איהרע פאהרט פלוצים אוועק פון זשענעוו[...] ס׳שטעהט, וואס איז עס פאר א חוצפה אהן א [...] נעמען און צולאזען צום בעראטונגס־טיש [...] אויעס, וואס גיט זיך אן אלס דעלעגאט פון [...], בעת דער ריכטיגער רעפרעזענטאנט פון [...] דארף איצט זיין על פי יושר פון דער קול[...] און פון דער פעלקער־ליגע — דער בארא[...].

[...] דעם, וואס מוסאליני וועט זיך אוודאי [...] אפזאגען איטאליענצען פון צו זיין אפוועזענד [...] זשענעווע, ווייל פון הערבסט אן איז די פעלקער[...] [...] פאר איהם גאר גינסטיג — איבער אלע [...] (אויף אזא שוואכקייט פון ענט[...] מצד איהר האט דער גרעסטער פעסי[...] נישט געקאנט פאנטאזירען).

[...] — האט איטאליען איצט ארויסגעשיקט [...] אין דער פעלקער־ליגע, אין וועלכער זי [...] אז די ענגלישע רעגירונג אין... צושטעלען [...] אביסינישען מיליטער דום־דום־קוילען!

[...] משומטע מיט די האזיגע דיפלאמאטישע דום־[...] וואלט אפשר אויסגעזעהן דום אין פער[...] מיט די רעאלע גיפטיגע גאזען פון די מוסא[...] ציוויליזאציע־זמרעגער (וועלכע ווארפען א [...] אויך צו פייער אין דעם איצטיגען א״־יאום־[...]) ווען עס שטעקט ממש נישט אין די אויגען [...] ציניזם און נידערטרעכטיגקייט, וואס ווערט [...] פאר דעם אנגעזיכט פון דער גאנצער [...] פשוט דערפאר, ווייל — די [...] מיניסטאריען מיידען אוים אויף דעם פאל[...] צו ענטפערן, בכדי נישט צו פערטיפען דעם [...] ווישען לאנדאן און רוים.

[...] בעקאנטע מריקס פונם קאזאק הנגזל!

מ.

צו אונזערע לעזער!

דער מארגענדיגער פרייטאג־נומער פון

„נייעס פאלקסבלאט“

וועט ענטהאלטען א חוץ די נייעסטע אינפארמאציעס אויך א רייך פובליציסטישען און ליטערא־רישען מאטעריאל פון:

י. אוגער, משה בראדערזאן, ח. י. בזשוס־טאווסקי, ד״ר פ. פרידמאן, ל. קעניג, אברהם רייזין, י. אבערזשאנעק, מ. קליינמאן, ח. ל. פוקס, הינדע לעווי, ד״ר ש. י. שווייג, ד״ר י. האנדזעל, י. לעש־טשינסקי, אדוו. ע. שעסקין, ל. פארעס און אנד.

אנאנסען

צום פרייטאג־נומער ווערען אנגענומען א גאנצען טאג אין אדמיניסטראציע פיעטריקאווער 21 טעל. 224-71.

אונזער ווארט

די „שווארצע האנד“

דער „דיילי העראלד“ ברענגט א סענסאציאנעלע ידיעה, אז אין די בלוטיגע געשעהענישען אין ארץ ישראל שטעקט די האנט פון איטאליען. אין דעם מארד פון די 19 יודען אין ארץ ישראל זענען שולדיג פרעמדע אגענטען הויפטזעכליך איטאליענישע.

אויף א פערזאמלונג פון דער רומענישער נאציאנאלער פויערים־פארטיי אין פיאטרא־נעאמעץ (אלט־רומעניען) דערקלערט ווידער דער פיהרער פון דער דאזיגער פארטיי, ד״ר וויקא מאקארעסקו, אז די עקסטרעמיסטישע בעוועגונג אין רומעניען ווערט געשטיצט פון דייטשע קוועלען. עס איז בעקאנט — האט מאקארעסקו געזאגט — אז די 14 אנטיסעמיטישע צייטונגען, וואס דערשיינען אין רומעניען, ווערען אויסגעהאלטען פון נאצי־דייטשלאנד.

נו, און ווער עס האלט ביי אונז די פינסטערע ענדעקישע בעוועגונג, ווער עס פערסמ׳ט ביי אונז דאס פאלק אין לאנד, און ווער עס געניסט אין רעזולטאט פון די פרוכטען פון דער האקענקרייצישער מאראל און פראקטיק — וועגען דעם איז אויך ביי אונז, יודען קיין ספקות נישטא:

מען דארף נישט אדורכפיהרען קיין שום קאמפליצירטע דיאגנאסטיק, און נישט אריינלאזען זיך אין טיפען וואלד פון היפאטעזען און השערות, כדי צו דערקענען דעם שטעמפעל פון דער אויסלענדישער „שווארצער האנד“ (כאראקטעריסטיש פערברוינט!) וואס ליגט אויף דער גאנצער פערשאלטענער ארבייט פון די קרעטינישע גיטלערישער און נאציאנאל־נעגנגסטערס, די פארדאנלאזע, ריקזיכטסלאזע פאליטישע אל־קאפאנעס, וואס האבען אין דער ערשטער רייהע ארויפגעשלייטערט א טשאד אויפ׳ן אייגענעם פאלק, און געפינען זיך — ביי דער גאנצער פערשייטער חוצפה זייערער — אין אין צינעריש, אז דער שטאמפר־זין־גאז, וואס איז בעשטימט פאר דער צודולונג פון אייגענעם לאנד, זאל זיך נישט צוגיין אין זייערע מגובל׳דיגע מאכינאציעס און פערזעגליכע רויבערישע כוונות זאלען נישט גיין קאפוט, אדער זאלען נישט פריהצייטיג ענטפלעקט ווערען.

ארבייט געהיימניספול די „שווארצע האנד“. וועט אפ אלע קלעפ אויף דער ליניע — יודען, און דאס אלטע אויסגעפרובטע מיטעל (אך־און־ווי צו אונזער יאהרהונדערט!) גילט נאך עד היום, ווען די האזיגע „שווארצע האנד“ איז געווארען א לעגאלע נאציאנאל־בעוועגונג און פעלקער־אמביציע!

ב.

דערקלערונג פון מינ. קאמארניצקי

וועגן דער טעטיגקייט פון פעלקער־ליגע־הויך־קאמיסאר אין דאנציג

זשענעווע, 13 (ספ. טעל.)

אויף דער היינטיגער פערטרייליכער זיצונג פון ראַט פון דער פעלקער־ליגע איז קודם כל אָפגעלייגט געוואָרן די דיסקוסיע איבער'ן ראַפּאָרט מכוח שקלאַפעריי און דער ענין פון עובר זיין אויף די לאָקאַרנאָ טראַקטאַטן. דערנאָך האָט דער ראַט בעשלאָסן, אַז די אויסעראָרדענטליכע זיצונג פון ראַט וועט פאָרקומען דעם 16 יוני.

דער ראַט האָט אנגענומען דערנאָך דעם ראַפּאָרט פון מינ. איהרן וועגן פּראָלאָנגירען אויף א יאָהר צייט דעם מאַנדאַט פון דעם הויך־קאָמיסאַר פון דער פעלקער־ליגע אין דאַנציג, לעסטער.

ביי דער דאָזיגער געלעגענהייט האָט דער פּוילישער דעלעגאַט אין דער פעלקער־ליגע, מינ. קאָמאַרניצקי אָנגעגעבן א דערקלערונג, אַז די פּוילישע רעגירונג אונטערשטיצט דעם בעריכטס־ערשטאַטער און שטעלט פעסט מיט צופרידענהייט, אַז די ענינים דאַנציג זענען פּאָזיטיוו רעגולירט געוואָרן.

געשענדעט דעם וואַרשאַווער יודישען בית עולם

וואַרשאַ, 13. (טעל.) נישט ענטדעקטע כוליגאַנעס האָבען זיך דורכ'ן פּלויט אַריינגעקראָכען אויפ'ן גענשער בית עולם און געשענדעט א רייה קברים, דערונטער אויך די אוהל'ס פון אמשינאָווער רבי און פון'ם ראַדזינער רבי. זיי האָבען די מצבות און די אוהל'ס, אַרויסגעריסען די נדבה־פּושקעס, און אַפילו אַרויסגעגנב'עט דעם אייל פון די נר תמיד'ס.

לויה פון טשענסטאכאווער רב

טשענסטאכאָו, 13 טעלעפאָניש)

עס זענען דאָ אָנגעקומען פיל רבנים פון דער אומגעגענד אַנטייל צו נעהמען אין דער לויה פון נפטר געוואָרענעם רב ר' נחום אש ז"ל, וועלכער האָט פערנומען דאָס כסא הרבנות 50 יאָהר.

עס איז אויך אָנגעקומען אַ דעלעגאַציע פון אגודת הרבנים אין וואַרשאַ.

דער טשענסטאָכאָווער רב איז געווען איינער פון די בעדייטענדסטע רבנים אין פּוילען. ער האָט געהאַט העכערע בילדונג.

בעת דאָס שחיטה־פּראָבלעם איז בעהאַנדעלט געוואָרען אין סיים, האָט ער געמאָלדען, אַז ער וויל אַרויסטרעטען אין אַ ע'פענטליכער דיסקוסיע מיט'ן גלה טשעטשאַק. די „אגודת הרבנים" האָט איהם אָבער דערויף נישט דערלויבט.

זיין בראָשור וועגען דעם שחיטה־פּראָבלעם ווערט געהאַלטען פאַר די בעסטע און טרעפליכסטע.

א באָמבע אין א יודיש הויז אין זאמאָשטש

פון זאַמאָשטש מעלדעט מען:

נעכטען 11 פריה איז די גאַנצע שטאָט אויפגעציטערט געוואָרען פון א ידיעה, אַז אין א הויז אויף פּריוואַט, אַנטקעגען דער גרויסער שטאָט־שוהל איז דורך אומבעקאַנטע פארברעכערס אונטערגעלעגט געוואָרען א גרויסע באָמבע.

די אַנגעקומענע פּאָליציי האָט זיך נישט געוואָלט דערנעהנטערן צום אָרט, מורא האָבענדיג פאַר אַן אויפרייס. עס איז אָבער באַלד אַלאַרמירט געוואָרען די מיליטערישע זשאַנדאַרמעריע, וועלכע האָט בעזייטיגט פונם אַנגעוויזענעם אָרט די גרויסע צוויי־קילאָדיגע באָמבע.

דער דאָזיגער פאַקט האָט אַרויסגערופען א געוואַלדיגע אויפרעגונג אין די ברייטע קרייזען פון דער יודישער געזעלשאַפט. עס איז כאַראַקטעריסטיש, אַז די באָמבע איז געפונען געוואָרען אין א ריין־יודישער געגענד. צום גליק האָט מען זי בעמערקט בעצייטענס און דערמיט אפשר אויסגעמיטען א גרויסע קאַטאַסטראָפע.

סעסיע פון אקציאָנס־קאָמיטעט

קומט פאָר דעם 23. יוני אין ירושלים

וואַרשאַ, 13 (יט"א טעלעפאָניש)

דער וויצע־פּרעזעס פון אקצ. קאָמיטעט איינזש. ריים, האָט היינט בעקומען א טעלעגראַפישע מיטטיילונג פון ירושלים, אַז די סעסיע פון אקצ. קאָמיטעט ווערט גערופען קיין ירושלים אויפ'ן 23־טען יוני. די סעסיע וועט דויערן פון 8 ביז 10 טעג.

צו די דעוויזען־בעגרענצונגען

ווערטפולע חפצים און בריליאַנטען מעג מען יא אַרויספיהרען

וואַרשאַ, 13. (טעל.) עס ווערט מיטגעטיילט אַן אָפיציעלע ערקלערונג אַז דער פאַרבאָט אַרויסצופיהרען וואַלוטע און גאָלד איז נישט [illegible] אויף חפצים און בריליאַנטען, וועלכע מען [illegible] אַרויספיהרען.

עס פּאַסט זיי נישט...

וואַרשאַ, 13. (טעל.) דער אַנטיסעמי[illegible]שער „דזיענניק נאַראָדאָווי" קאָן זיך נאָך אַלץ [illegible] שענקען פאַרוואָס דער „יוד" לעאָ בלום נעהמט [illegible] רען פּרעמיער מיניסטער אין פראַנקרייך, [illegible] די דאָזיגע צייטונג ווידער ערשינען מיט [illegible] פען אַרטיקעל געגען דעם און ווייזט אָן, אַז [illegible] רייך איז נעבעך „אַזוי געפאַלען".

Dr. REICHER

פּאָלודניאָווא 28. טעל. 20-93

ספּעציאַליסט

פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג

[illegible] עקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליז

נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.

זונטאָג און חגאות פון 9—1

Czcigodnemu

p. Markusowi Szafranowiczowi

z Rodziną

z powodu przedwczesnej śmierci Ich nieodżałowanego Syna

B. P. NATANA

wyrażają najszczersze współczucia

L. NELKENBAUM z RODZINĄ

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער פריינד

לייבוש גאָלדשטיין

צוליב'ן טויט פון זיין

ברודער נ"ע

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

ברוך קליין און פאַמיליע.

געדענקט, שטשעשליווי

ביי

א גרויסער אויסוואהל פון

אָריגינעלע ביליגער און טאָמאַשאָווער סחורות

אויף אַנציגער און פּאַלטענס

פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פאַרשידענע רעשטען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך!

R. Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאַוואָמיעסקאַ 5

טעל. 156-09

געדענקט פּראָנט II שטאָק.

ד"ר יעקב האַנדז[illegible]

אָרדינירט אין דער צייט פון [illegible]

אין קוראָרט

IWONICZ

willa „Mały Orzeł"

בעקאַנטמאַכונג

דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז פון היינט אָן ווערט אַרויסגעגעבען

מיטאָגען מיט געפליגל נור 1.25 זל.

ווי אויך מילכיגע

פרישטיקן און אָווענדברויטען

פון 5 געגנג נור 1 זל.

„Bar Europejski"

שרודמיעסקאַ 4

אינהאַבער: י. לעווי.

CUKIERNIA

„ZRÓDŁO"

PRZEJAZD 1, tel. 209-87 i 133-72

עמפּפעהלט

אויסגעצייכענטע לאָדעס

צוזאַמען מיט סאָדאַ־וואַסער און וואַפלעס א פּאָרציע 35 גר.

יאָרסקע אָווענדברויטען

פון 4 גענג צו 1 זל.

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH

R. Frydwald

Piłsudskiego 69, tel. 190-48

עמפּפעהלט

סאָדעוואַסער און לעמאָנאַד

וואָס ווערט אָפגעשיקט פּינקטליך אַהיים

בעשטעלונגען ווערען אָנגענומען א גאַנצען טאָג.

Dr. med.

TAUBENHAUS

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט

פאַר אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען, בעפרוכטונג געגען שוואַנגערשאַפט

זגערזשער 11, טעלעפאָן [illegible]09

נעמט אָן פון 8—9 פריה און פון [illegible]-4

Lekarz Dentysta

Jakób Botwinik

נעמט אָן טעגליך פון 10 ביז 3 נאָכמ. אין דער לעטשניצע „פּאָמאָץ" רוג זגערזשער און לימאַנאָווסקיעגאָ 1, טעל. 101-29 און פון 4—10 אָוונט אויף נאַרוטאָוויטשאַ 13. —::— צוגענגליכע פּרייזען.

פאַר אַרבייטסלאָזע — הנחה.

מזל־טוב אונזערע פריינד

פייגע ביילה זיידע

מיט מרדכי לעווקאָוויטש

צו זייער חתונה

ווינשט

פּנחס וואַנענבערג און פאַמיליע

שיין חרדעז

ביי קערש

סקווערוואַ 15

מיט פּרייזער שרינדן

פערטיגע שייטלען

Dr. med.

[illegible]ŻADZIEWICZ

ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, [illegible]

און קעהלקאָפּ־קראַנקהייטען

[Pio]trkowska 64, tel. 125-26.

נעמט אָן פון 5—8 אָוונט.

Dr. M. ELJASBERG

Chirurg

PIOTRKOWSKA 80, tel. 117-87

צוריקגעקעהרט

Dr. med.

M. GLAZER

ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און וועגערישע קראַנקהייטען

ZACHODNIA 64, tel. 185-49.

נעהמט אָן פון 12—2 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוונט.

זונטאָג און חגאות פון 10—12 בייטאָג.

לעטשניצע

פאַר ווענערישע־קראַנקע

מענער - שוועכע און הויט־קראַנקהייטען

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

פּיעטריקאָווער 45

טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָוונט.

פרויען און קינדער נעמט אָן א פּריוואַט־דאָקטאָר פון 11—1 און פון 5—7 אָוונט.

א בעראַטונג 3 זל.

Dr.

Wajnberg

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אָוו.

Dr. med.

[.]Nadel

ספּעציאַליסט פון אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען

אַנדזשעיאַ 4, טעל. [illegible]

נעמט אָן פון 10—12 און פון [5]—7

Doktór

M. Kalisz

אוניווערזיטעט אין ראָסטאָק

צאָהן־אַרצט

סטאָמאַטאָלאָגישע כירורגיע

פּיעראַצקיעגאָ 7 (וואָלטשאַנסקאַ)

טעל. 108-26

נעמט אָן פון 3—7 נאָכמ.

אויערען, נאָז און האַלז און לונגען־קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פּיעטריקאָווער 67. טעל. 127-81

נעהמט אָן שטענדיג קראַנקע (צוועקס אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 9—2 און פון 4—8 אָוונט

ביי דער קליניק איז טעטיג

א רענטגען־קאַבינעט

פאַר דורכלייכטונגען און אַלערליי פאָטאָגראַפיעס

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר טריפער, סיפילים און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

פּראָנט, 1טער שטאָק

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוונט. זונטאָג און יום טוב פון 9—1 נאָכמיטאָג.

ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

ד"ר העלער

ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער - שוועכע

טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.

זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.

פאַר פרויען — א ספּעציעלער וואַרטע־זאַל

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

Dr. med.

[.] DATYNER

אוראָלאָג

ספּעצ. פאַר נירען בלאָז און אורין[illegible]

[ZA]CHODNIA 59a, tel. 148-95

נעמט אָן פון 9—11 און פון [6]—8

Dr. med.

G. GERSZTAJN

ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען

Traugutta 12, tel. 175-10

נעהמט אָן פון 11—2 און פון 5 ביז 8.30 אָוו. אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פּרייזען.

פאַר פייער און גנבות!

קאָנט איהר אייך אַסעקורירען אויף זעהר גינסטיגע בעדינגונגען.

קלינגט אָן ביטע טעלעפ. 203-94

Starszy Felczer

B JOSKOWICZ

פּולנאַצנאַ 4, טעל. 141-86

נעמט אָן טעגליך פון 8—11 און 4—6 נ"מ

טעגליך פּאָקען־שטעלען

מיט פרישע קראַוויאַנקע.

Dr. J. Herszfinkiel

ספּעציאַליסט פאַר קינדער־קראַנקהייטען

נעמט אָן אין דער לעטשניצע „פּאָמאָץ" (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1)

און ביי זיך אינדערהיים

זשעלאַזנאַ 8a, טעל. 111-87.

[.]on Familier

אינערליכע און קינדער - קראַנקהייטען

שערפּיעז 37 (בעננער[illegible]) 6

נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

[ד]ער קאַמפּס-אָנזאָג פון איטאַליען

[ו]וי-אַזוי באַראָן אַלאָיזי איז אַוועק פון זשענעווע

...נעווע, 13 (ספּ. טעל.)
...די היגע פּאָליטישע קרייזן האָט געמאַכט ... רושם דאָס פּלוצלינגע פּאַרלאָזן זשע... דער איטאַליענישער דעלעגאַציע.
... איטאַליענישער דעלעגאַט באַראָן אַלאָיזי ... פאַר'ן אָנהויב פון דער זיצונג פון פעל... ...רבאַנד געמאָלדען, אַז ער וועט נישט זיצען ... טיש מיט'ן אַביסינישען דעלעגאַט. ... עקזיסטירט נישט מעהר. געגעראַל ... האָט געמאַכט א סוף צו אַביסיניען — ... דעלעגאַט דערקלערט — און דעריבער ... קיין אָרט פאַר קיין אַביסינישע דע-...

... פרהייט האָט זיך אָבער אַרויסגעזאָגט ... פאַרן איבערלאָזען דעם אַביסינישען ...

... 15 מינוט אַרום האָט דער איטאַליענישער ... געהאַט אַ געשפּרעך מיט מוסאָלינין, וועל... ארויסגעגעבען אַ באַפעהל, אַז די איטאַל... דעלעגאַציע זאָל גלייך פאַרלאָזען זשע-...

...אַרויסגעהענדיג פון זאַל פון פעלקער-בונד, ... איטאַליענישער דעלעגאַט ערקלערט:
— ... רעפּרעזענטאַנט פון דער איטאַליענישער ... האָט נישט דעם מינדסטען חשק צו זי-... אין טיש מיט'ן רעפּרעזענטאַנט פון אַ ... בעשוועררער פון שלאַנגען.
... דער דערקלערונג, האָט ער מיט אַ שמייכל ... די ליפּען פאַרלאָזען דעם זאַל און איז ... דער באַהן.
... די איטאַליענישע קאָלאָניע האָט דעם באַראָ... געמאַכט שטורמישע אָוואַציעס. ווען דער ... געריהרט פון אָרט, האָט דער איטאַל... דעלעגאַט אַרויסגעשריגען דורכ'ן פענ-... פון וואַגאָן:
— איצט האָט יעדער זיינס! — ענגלאַנד דעם ... און איטאַליען — אַביסיניען.
... אין די היגע דיפּלאָמאַטישע קרייזן האַלט ... דערמיט איז נאָך דער ענין ווייט נישט ער-...
... ענגלאַנד האָט בעשלאָסען נישט צו ... ...רבלייבען בעל-חוב איטאַליען. ענגלאַנד איז איצט ... צו געבען היטלער'ן פרייע הענד אין ...
... דערווייל איז נאָך נישט בעקאַנט, צי אי-... וועט אינגאַנצען אַרויסטרעטען פון פעל-...

דער פאַקט, וואָס מוסאָליני האָט בעפוילען דעם איטאַליענישען דעלעגאַט באַראָן אַלאָיזי תיכף צו פאַרלאָזען זשענעווע, ווערט דאָ בעטראַכט אלס קאַמפּס-אָנזאָג, און אַז איטאַליען וועט אַרויסטרעטען פון דער פעלקער-ליגע. מען גלויבט, אַז אין אַזאַ פאַל וועט ענגלאַנד זיך ענטזאָגען פון יעדער פאַר-פליכטונג אין מיטעל-אייראָפּאַ און וועט ערלויבען דייטשלאַנד צו פאַרנעהמען עסטרייך און אַפילו אַרויסצורוקען טענות צום טייל זיד-טיראָל, וואָס איז איצט פאַרנומען דורך איטאַליען, כאָטש עס איז בעוואוינט דורך אַ דייטשער בעפעלקערונג. אין אַלגעמיין וואַרט אָפּ ענגלאַנד מיט איהרע ווייטערע שריט געגען איטאַליען, ביז בלום וועט שאַפען די רעגירונג אין פראַנקרייך. דערווייל האָט די ענג-לישע רעגירונג בעפוילען איהר אַמבאַסאַדאָר אין אַדיס-אַבעבאַ, אַז ער זאָל זיך פאַרהאַלטען צו די איטאַליענישע אַמטען, ווי צו אָן אָקופּאַציע-מאַכט און נישט ווי אַביסיניען געהערט שוין צו איטאַליען.

דער פּרעמיער באַלדווין האָט היינט דער-קלעהרט אינ'ם פּאַרלאַמענט, אַז דער איטאַליענישער אַמבאַסאַדאָר האָט איבערגעגעבען דעם בריטישען אויסערן-מיניסטער אַ קאָפּיע פונ'ם דעקרעט, אין וועלכען עס ווערט פּראָקלאַמירט די אַנעקסיע פון אַביסיניען און — דעם איטאַליענישען קעניג ווערט אַנגעגעבען דער טיטול: אַביסינישער קייסער.

דער איטאַליענישער אַמבאַסאַדאָר — האָט באַלדווין צוגעגעבען — איז אינפאָרמירט געוואָ-רען, אַז דער דאָזיגער דאָקומענט איז אָנגענומען געוואָרען מיט אַלע בעוואָרענישען און וועט פאַר-געשטעלט ווערען דעם אויסערן-מיניסטער נאָך זיין צוריקקעהר פון זשענעווע.

אויף דער היינטיגער פּאַרלאַמענט-זיצונג זענען בעטראַכט געוואָרען פיל אינטערפּעלאַציעס בנוגע אַנעקסיע פון אַביסיניען און דעם אַרויספאָהר פון דער איטאַליענישער דעלעגאַציע פון זשענעווע.

דעפּ. קוק (לייבאָר-פּאַרטיי) האָט געפרעגט, צי מו-סאָליני וועט אינפאָרמירט ווערען וועגען דער נע-גאַטיווער שטעלונג פון ענגלאַנד צו דער דאָזיגער פראַגע. באַלדווין האָט אין זיין תשובה דרך אגב בעמערקט, אַז די בריטישע פּאָליטיק אין דעם איטאַל-יעניש-אַביסינישען קאָנפליקט שטיצט זיך אויף קאָ-לעקטיווע בעשלוסען פון דער פעלקער-ליגע. אויף קוק'ס פראַגע, צי ענגלאַנד האָט בדעה צו בעזיי-טיגען איטאַליען פון דער פעלקער-ליגע, האָט באַלדווין געענטפערט, אַז ער טיילט נישט דעם שטאַנדפּונקט פון קוק'ן און זעהט נישט קיין מעגליכ-קייט פאַרצושלאָגען, אַז מ'זאָל איטאַליען בעזייטיגען פון דער פעלקער-ליגע.

ירושלים, 13 (ספּ. טעל.)
אין אַ געשפּרעך מיט זשורנאַליסטען האָט דער נעגוס דערקלעהרט: „מיר האָבען נאָך נישט קיין שום קאָנקרעטען פּלאַן, אָבער אונזער כוונה איז בקרוב אַרויסצופאָהרען קיין ענגלאַנד, און דערנאָך, פאַר דער זיצונג פונ'ם פעלקער-ליגע-ראַט — קיין זשענעווע. מיר זענען ענטשלאָסען צו שיצען ווייטער אונזער גערעכטע זאַך און בדרך שלום צו אַ-בייטען איבער דער בעפרייאונג פון אונזער לאַנד פון דער פרעמדער מיליטערישער מאַכט. אונזערע אויגען זענען נאָך אַלץ געווענדט צו דער פעלקער-ליגע צו וועלכער מיר האָבען צוטרוי, טראָץ דעם, וואָס עס איז געשעהן, און מיר גלויבען, אַז זי וועט צו-ריקקעהרען די פולע אומאָפּהענגיגקייט פון אַבי-סיניען".

וויען, 13 (ספּ. טעל.)
דער וויצע-קאַנצלער פירשט שטאַרעמבערג האָט נעכטען אַוועקגעשיקט צו מוסאָליני'ן אַ גראַ-טולאַציע-דעפּעשע צוליב'ן נצחון אין אַפריקאַ. כ'ר-דוע, דאַרף שטאַרעמבערג בקרוב אַרויספאָהרען קיין רוים. עס קורסירען קלאַנגען, דאָס ער וועט זיך בעמיהען צו האָבען אַ געשפּרעך מיט מוסאָ-לינ'ין, בכדי דורך איהם צו ווערען קריגס-מיניסטער.

—*X*—

דירעקטע גרוסען וועגן דער לאַגע אין א"י

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
היינט זענען געקומען פון ארץ ישראל קיין וואַר-שאַ דער בעקאַנטער מזרחי-טוער, געוועז. דעפּ. העשעל פאַרבשטיין, און דער פיהרער פון די פועלי-ציון-אַקטיוויסטען, מיטגליד פון ראַט פון הסתדרות אין ארץ ישראל, ד. אַבראַמאָוויטש.
זיי וועלען דאָ אַרויסטרעטען מיט רעדעס וועגען דער לאַגע אין א"י.

* * *

קיין וואַרשאַ איז אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז די מיטגלידער פון דער אַגענץ-עקזעקוטיווע י. גרינבוים און ד"ר ווערנער סענאַטאָר, קומען קיין וואַרשאַ.
י. גרינבוים קומט קיין וואַרשאַ קינפטיגע וואָך אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פּראָקלאַמירונג פון דער שקל-אַקציע אין פוילען און אַ רייה אַנדערע וויכטי-גע אָרגאַניזאַציאָנעלע ענינים. ד"ר סענאַטאָר קומט קיין פוילען ערשט אַנהויב יוני וועגן עליה-ענינים.

* * *

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
נעכטען נאָך שפּעט ביינאַכט איז אָנגעקומען פון ארץ ישראל אַ גרעסערע צאָהל יודישע טוריסטען, וועלכע וועלען פאַרברענגען אין פוילען עטליכע וואָ-כען און צוריקפאָהרען. זיי גיבען איבער, אַז די שטי-מונג פון יודישען ישוב איז אַ גוטע און אַ פעסטע. עס איז נישטאָ קיין שום מורא און קיינער קלערט נישט אַוועקצופאָהרען צוליב די אַראַבישע אָנפאַלען. דער ישוב גלויבט, אַז דער אַראַבישער שטרייק וועט די אַראַבער ברענגען אַזא גרויסען שאָדען, אַז זיי וועלען שוין פאַרזאָגען אַ צעהנטען מאָהל נישט צו שפּילען זיך אין שטרייקען. עס איז צו בעמערקען, אַז היי-יאָהר פאַהרט דער עולם פון ארץ ישראל ווינ-ציגער אַרויס קיין אויסלאַנד. מען האַלט, אַז עס איז אַ שאָד דאָס געלד פון די הוצאות. לעצטענס זענען געווען אין ארץ ישראל זעהר שטאַרקע כאַמסינען.

* * *

די באַהן מיט וועלכער עס זענען אָנגעקומען די 600 געסט פון ארץ ישראל אויף בעזוך קיין פוילען, האָט פאַרשפּעטיגט מיט 2 שעה. דאָס איז געווען אַ פועל יוצא פון דער קאַטאַסטראָפע, וואָס איז מיט דער באַהן געשעהן צווישען ראַזוואַדאָוו און לובלין, וואו 4 וואַגאָנען זענען אַרויס פון די שינעס. צום גליק האָט די קאַטאַסטראָפע קיינעם נישט געשאַדט און סיי די פּאַסאַזשירען סיי די מ'ווארטענדער קרובים וואָס זענען זיי געקומען אַפּוואַרטען — זענען אָפּגע-קומען בלויז מיט שרעק.

דער נייער וועקסעל-געזעץ

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש)
אין נעכטיגען „דזיענניק אוסטאַוו" איז פאַר-עפענטליכט געוואָרען דער נייער וועקסעל- און טשעק-געזעץ. די נייע געזעצען טרעטען אַריין אין קראַפט פון 1טען יולי ה. י. און ענטהאַלטען אַ גאַנצע רייה פאַרשריפטען וועגען די פאַראַנטוואָרטליכקייט פון אויסשטעלער און זשיראַנטען.
אַ'אויסשטעלער פון אַ וועקסעל איז פאַראַנט-וואָרטליך פאַרן וועקסעל 3 יאָהר נאָכ'ן צאָהלונגס-טערמין; דאָגעגען אַ זשיראַנט נאָר 1 יאָהר.
משעקען זענען צאָהלבאַר תיכף נאָך זייער אויס-שטעלען.

פון פראַנקרייך

פּאַריז, 13 (ספּ. טעל.) אויפ'ן געביט פון אינערליכער פּאָליטישער סיטואַציע האָט דער היינ-טיגער טאָג נישט געבראַכט קיין שום ערנסטע נייעס.

די עמיגראַציע קיין בראַזיליען

... דאָן, 13 (ספּ. טעל.)
די בראַזיליאַנער קאָנסול אין וואַרשאַ האָט ... באַקומען צוגעטיילט פון דער בראַזיליאַנער ... די נייע קוואָטע אויף וויזעס פאַר עמיגראַנ-... קיין בראַזיליען. די לעצטע צייט איז אויך אַריינ-... אַ געוויסע פאַרליימטערונג אין דער עמי-... קיין בראַזיליען, ווייל עס איז אויפגעקלערט ... אַז אַ געוויסע ווייטערדיגע קאַטעגאָריע ... פאַלען נישט אַרונטער דער קוואָטע ... בעקומען וויזעס אויסער דער קוואָטע. ... איז פאַר די עמיגראַנטען, וואָס פאַלען אַרונטער דער קוואָטע, פאַרגעקומען אַ פאַרליכטע-רונג.
ס'איז אויך דאָ אַ מעגליכקייט אין געוויסע פאַ-לען צו עמיגרירען קיין בראַזיליען פאַר אַזעלכע פער-זאָנען, וואָס קאָנען נישט בעקומען קיין אויספאָ-דערונגס-פאַפירען פון קרובים.
נאָך נעענטערע אינפאָרמאַציעס קאָן מען זיך ווענ-דען אין ארבייטער-עמיגראַציע-ביוראָ וואַרשאַ, לעשנאָ 3.

2 יודען ערמאָרדעט אין ירושלים

(ענדע פון דער 1טער זייט)
מסרט, אַז ער האָט געשאָסען פון אַ רעוואָלווער.
אין אָפיציעלען קאָמוניקאַט ווערט געזאָגט, אַז מ'האָט פאַרקענטאַל'ן אַרעסטירט, ווייל ער האָט געוואָלט אויספיהרען אַ מאָרד. ס'איז אַריינגע-טראָגען געוואָרען אַ ביטע, אַז מ'זאָל איהם בע-פרייען אויף אַ קויציע פון 1000 פונט, אָבער דערווייל זיצט ער נאָך.

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
אָפיציעל ווערט געמאָלדען, אַז וואוקאָפּ האָט היינט געמאַכט אַן אינספּעקציע פון די מיליטער-אָפּטיילונגען, וואָס זענען אָנגעקומען פון עגיפּטען און סטאַנציאָנירען אין פאַרשידענע ערטער. ער האָט אויך אינספּעקטירט די געפאַנצערטע אויטאָס.
דער אָרגאַן פון מופטי „אַללייוואַ" האָט היינט פאַרעפענטליכט אַן אויפרוף צו די געזעץ אַראַ-בישע זעלנער, דאָס זיי זאָלען זיך רעגיסטרירען אין משך פון אַ וואָך צייט צו דער ספּעציעלער פאַרזאַמלונג אין רמלה.

לאָנדאָן, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
די היינטיגע „טיימס" טיילט מיט, אַז די אַראַ-בישע מיטגלידער האָבען פאַרלאָזט די ירושלים'ער האַנדעלס-קאַמער, וואָס איז געווען די איינציגע קערפּערשאַפט אין א"י, וואו די אַראַבער האָבען צוזאַמענגעאַרבייט מיט יודען.

טאָראָנטאָ-קאַנאַדע, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער ראַבינער סטיפען ווייז האָט היינט דער-קלעהרט אויף אַ פאַרזאַמלונג, אַז טראָץ דער איצ-טיגער געשפּאַנטער לאַגע אין ארץ-ישראל — ווען מ'וואָלט דאָרט געדאַרפט קלייבען אַ מאַנדאַטאָר-מאַכט, וואָל-טען די יודען זיכער געדאַרפט שטימען פאַר ענג-לאַנד, וואָס איז געווען מעכטיג איינצושטעלען דאָרט די אָרדענונג און אָפּהיטען די רוה.

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
בית-לחם איז היינט געווען די ערשטע שטאָט פון וועלכער עס ווערט מיטגעטיילט, אַז די אַראַבער זאָגען זיך דאָרט אָפּ צו צאָהלען דעם רעגירונגס-שטייער.

לאָנדאָן, 13 (יט"א טעלעגראַפיש)
אויף דער היינטיגער זיצונג פון פּאַרלאַמענט, האָבען דעפּוטאַטען געפרעגט דעם קאָלאָניען-מיניס-טער, וואָס ס'הערט זיך אין ארץ-ישראל.
דער קאָלאָניען-מיניסטער האָט געענטפערט, אַז מ'דאַרף זיך נישט שרעקען. קיין נייע אונרוהען וועלען נישט זיין. די רעגירונג טוט און וועט ווייטער טון אַלץ, וואָס נאָר מעגליך איז, צו זי-כערן די רוה און אָרדענונג אין לאַנד. דערצו זע-נען בעדייטענד פאַרשטאַרקט געוואָרען די מיליטער-רישע גאַרניזאָנען.
אויף דער פראַגע, צי די אַראַבישע אונרוהען אין ארץ-ישראל ווערען נישט געשטיצט פון דייטש-לאַנד און איטאַליען, האָט דער מיניסטער געענט-פערט, אַז אין אַזעלכע פאַלען איז שווער צו זאָגען ווער כ'איז שולדיג. מ'קען נישט בעשולדיגען, אויב מ'האָט נישט קיין הונדערט-פּראָצענטיגע זיכערע בעווייזען. ווייטער האָט דער מיניסטער געזאָגט, אַז די רעגירונג וועט אַלץ טון, כדי צו דעמאַסקירען די שולדיגע.

[א]קופּאַציע פון אַרבייטס-פאָנד-ביוראָ

אָפיציעלער קאָמוניקאַט פון דער פּאַט-אַגענטור

... הגם די היריאָהריגע עפענטליכע אַרבייד... אַ גרעסערן פּערנעהם, און עס ווערן ... צוגענומען אַרבייטער, וואָס עס בע-... פאַקט, אַז די ביוראָ'ס פונם אַרבייטס-... מאָנטאָג אויפגעפאָדערט 105 אַר-... דינסטאָג 115 און מיטוואָך 135 בכרי ... זיי קאַרטען אויף צו אַרבייטען — בע-... דורך אומפאַראַנטוואָרטליכע פאַקטאָרען ... די אַרבייטסלאָזע צו אָקופּירען דעם ... און לאָדזשער אַרבייטס-פאָנד-ביוראָ (קאָנגרעס...

... אויפקלערונגען פונם ביוראָ-לייטער, אַז די ... בײַ דער אַרבייט ווערט פון טאָג-צו-טאָג ... און האָט אויפגעפאָדערט צו פאַרלאָזען ... האָבען נישט געגעבען קיין רעזולטאַט. ... דירעקטאָר פון וואַיעוואָדישען ביוראָ פון ... אין לאָדז, יאַנעלאַ, האָט נאָך אַ 2-... שמועס און אויפקלערונג, — דער קאָ-... די פאַרזאַמעלטע דערקלערט, אַז זיי וועל-... פאַרלאָזען דעם לאָקאַל, אײדער זיי וועלען ... קיין אַרבייט, און אומפאַראַנטוואָרט-... האָבען, טומלענדיג, נישט צוגעלאָזט ... אינדיווידועלע געשפּרעכען מיט בעזונדערע אַר-...

... דער דאָזיגער קאָנפערענץ האָט דאָך אַ טייל ... אַרבייטסלאָזע פאַרלאָזט דעם לאָקאַל, און אין די ... נאָכמיטאָגשעה'ן האָט, צוליב דער ענטשלאָסענער שטעלונג פון דער פּאָליציי, האָבען אויך די איבעריגע אַרבייטסלאָזע, 123 אַרבייטסלאָזע גוטוויליג פאַר-לאָזט דעם לאָקאַל.
דערביי האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז 23 מעהר אַקטיווע האָט היינטער זיך אַ קרימינעלע און פאַר-שווערערונגס-פאָרגאַנגענהייט. מחמת דעם פאַראוּנ-מעגליכען צו אַרבייטען די פּאָסטען, האָט די בע-שטעלונג אויף 140 אַרבייטער פאַר די שאָסייאישע אַר-בייטען און 50 צו די פּראָוויזאָרישע אַרבייטען נישט געקאָנט אויסגעפיהרט ווערען און 190 אַרבייטער וועלען מיט אַ טאָג שפּעטער גיין צו דער אַרבייט.
עס איז כאַראַקטעריסטיש, אַז פאַרשווערערישע פאַק-טאָרען בעמיהען זיך צו בעשווערען די טעטיגקייט פונם אַרבייטס-פאָנד, אלס אינסטיטוציע, וואָס גיראַנטירט הילף פאַר די אַרבייטסלאָזע, און די אַרבייטס-לאָזע, וואָס אָריענטירען זיך נישט אין דעם, לאָזען זיך אַריינציהען אין דער שעדליכער פאַר זיי אַר-בייט".

אויפרוף פון לאָדזשער לעגיאָניסטן

(אָפיציעלער קאָמוניקאַט)

לאָדז. דער לעגיאָניסטען-פאַרבאַנד אין לאָדז האָט פונאַנדערפּלאַקאַטירט אויף די גאַסען אַן אויפ-רוף אין שייכות מיט דער היריאָהריגער 1 מאַי-פייערונג.
אין דעם אויפרוף ווערט איין שאַרפע ווערטער געמאַרעלט דער פאַקט, וואָס אין דער דעמאָנסטראַ-ציע זענען גליכצייטיג מיט פעהנער אַלטע און פער-דינסטפולע פאַרן אומאָפּהענגיקייטס-קאַמף און פאַר די גערעכטיגקייט פון די אַרבייטער, געטראָגען גע-וואָרען טראַנספּאַרענטען פיינדליכע פאַרן פאָלק און מלוכה, דערקלערענדיג, אַז דאָס קאָן נישט מאָלט-רירט ווערען, דאָס אויף די גאַסען פון דער שטאָט זאָלען עפענטליך אויפטרעטען פרעמדע אַגענטורען.
דער אויפרוף פאָדערט אויף די אַרבייטער-אָרגאַ-ניזאַציעס ענערגיש נעגענצושטעלען זיך די דאָזיגע דערשייסונגען.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעלעפאָן 141-32
עמפּפאַנגס-שעה'ן 8-10, 12-2 און 5-8 אָוועט

אויספלוג קיין עסטרייך
20 — 26 מאַי
165 זל.
איינשרייבונגען ביז'ן 18. מאַי נעמט אָן
„אָרבּיס"
פּיעטריקאָווער 18 און 65.
טעל. 249-40 און 101-01.

Doktór Z.
Henrykowski
ספּעציעל-אַרצט פאַר מענער - שוועכע, וועגערישע און הויט-קראַנקהייטען
טראַוגוטאַ 9, טעל. 262-98
נעמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונט.
זונטאָג פון 9 פריה ביז 12.30 בייטאָג

Dr.
Wołkowyski
... צעגעלניאַנאַ ... 11, טעל. 238-02
... פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקה...
... בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע
... פון 8—11 בייטאָג און 4—9 אָוונט

צי קען מען זיין א ייד און א פראַנצויז צוזאַמען

פון לעאָן בלום

— 1 —

די יודען אין פראַנקרייך ווייסען נישט פון קיין ליידען. כאָטש אַנטיסעמיטישע ווינטען האָבען אַמאָל אַ בלאָז געטון איבערן לאַנד, זענען זיי אָבער אין אַלגעמיין קיינמאָל נישט געווען זעהר שטורעמדיג. אונזערע פראַנצויזישע יודען האָבען גענאָסען זיכערקייט און פולע בירגערליכע רעכט. זייער מורא פאַר זיין צו טעטיג אָדער צו בעטייליגען זיך אָפען אין ציוניסטישער אַרבייט נעמט זיך דערפון, וואָס זיי גלויבען, אַז דאָס וואָלט אפשר געשטערט און געשטעלט אין געפאַר זייער פרידליכע זיכערקייט וואָס זיי האָבען נאַטירליך, צו פערדאַנקען נישט זייער שטעהן העכער פון די יודען אין אַנדערע לענדער, נאָר זייער גוטען מזל צו לעבען אין אַ פריי לאַנד, וואו די פּאָליטישע גלייכהייט פון אַלע מענשען איז אָנערקענט. צו דעם קומט נאָך צו אַזאַ געדאַנק: „ווען מיר זאָלען נעמען אַן אַקטיווען אָנטייל אין ציוניסטישער פּראָפּאַגאַנדע, ווען מיר זאָלען זיך ערקלערען אַלס ציוניסטען — צי וואָלטען מיר דערמיט נישט צוגעגעבען גרונד פאַר דעם אַרגומענט, וואָס מען בענוצט שטענדיג געגען אונז?" ווייל אין דעם פערלויף פון דעם אַנטיסעמיטישען פעריאָד האָט מען אָפט בעהויפּטעט, אַז דער ייד קאָן קיינמאָל נישט זיין אַ גאַנצער, אומגעטיילטער פראַנצויז, אַז אין האַרצען בלייבט ער שטענדיג אַ ייד — עפּעס פערשידענאַרטיגעס און פרעמדעס, וואָס דער עכטער פראַנצויז קען עס נישט איינבייסען, דעריבער נעמען אָן די פראַנצויזישע יודען דעם שטאַנדפּונקט, אַז ווען זיי זאָלען ווערען איבערגעגעבענע ציוניסטען, וואָלטען זיי פערשטאַרקט אָט דעם אַרגומענט, און אַזאַ האַלטונג פון זייער זייט וואָלט שיער נישט אויסגעטייטשט געוואָרען אַלס בעווייז דערצו.

וואָס אָנבעלאַנגט מיך אַליין, בין איך אַ פראַנצויזישער ייד, און איך קען געוויסענהאַפט בעהויפּטען, אַז איך בין אַ גוטער פראַנצויז. איך בין געבוירען געוואָרען אין פראַנקרייך, אין סאַמע האַרץ פון פּאַריז; מיינע עלטערן און גרויס-עלטערן האָבען געלעבט אין פּאַריז און ווי ווייט די געשיכטע פון מיין בעשיידענער פאַמיליע קאָן נאָכגעפאָרשט ווערען — צוגעגעבען, אַז נישט זעהר ווייט צוריק — געפין איך, אַז מיינע אור-עלטערן זענען געווען עלזאַסער. וואָס מיינט אויך פראַנצויזיש; איך בין אויפגעצויגען געוואָרען ווי אַ פראַנצויז; כ'האָב בעזוכט פראַנצויזישע שולען, מיינע חברים זענען פראַנצויזען און איך האָב אָנגעהאַלטען פראַנצויזישע פּאָסטענס. איך גלויב, אַז די פראַנצויזישע קולטור איז געוואָרען אַ טייל פון מיר ביז צו אַ זעהר היבשער מדרגה. איך רעד פראַנצויזיש פולקאָם און אָהן דעם מינדעסטען שפּור פון אַ פרעמדען אַקצענט, אפילו מיינע געזיכטס-צוגען זענען פריי פון בעזונדערס בעמערקבאַרע ראַסען-שטריכען. איך בין בערעכטיגט צו בעטראַכטען מיך ווי אַסימילירט, און איך פיהל ביי זיך זיכער, אַז עס איז נישטאָ קיין עלעמענט, און מעג ער זיין ווי פיין, פון פראַנצויזישען גייסט, פון פראַנצויזישען כבוד, אָדער פראַנצויזישער קולטור, וואָס זאָל מיר זיין פרעמד. און דאָך, כאָטש איך פיהל זיך אַלס עכט פראַנצויזיש, פיהל איך, אין דער אייגענער צייט, אַז איך בין אַ ייד.

אויך האָב איך קיינמאָל נישט בעמערקט אפילו דעם מינדעסטען ווידערשפּרוך אָדער געגענזעצליכקייט צווישען אָט די צוויי פאַזען פון מיין בעוואוסטזיניגקייט. איך בין איינמאָל שטאַרק איבערראַשט געוואָרען פון עפּעס וואָס ד"ר ווייצמאַן האָט געזאָגט — אַ בעהויפּטונג, וועלכע איך בעטראַכט ווי אַ טיפען אַנאַליז, וואָס איז אמת נישט נאָר ביי אונז יודען, נאָר אויך ביי פיל אַנדערע: אַז אַ מענש קען האָבען און האָט כמעט שטענדיג — אַ פילפאַכע נאַציאָנאַלע לאָיאַליטעט, דאָס געהערען אינגאַנצען צו איין לאַנד שליסט נישט אויס דעם מענשענס פילען זיך אַלס אַ גאַנצען טייל פון אַן-אַנדער גרופּע, פון אַן-אַנדער מענשליכער געזעלשאַפט. מ'קאָנען זיך פילען פראַנצויזיש פולקאָם און אָהן שום קוואַליפיקאַציעס און דאָך האָבען די מעגליכקייט צו פיהלען זיך ווי אַ גאַנצער טייל פון אַן-אַנדער געזעלשאַפטליכען איינס, נישט אַכטענדיג פון וואָס פאַר אַ כאַראַקטער דאָס זאָל נישט זיין. מיר קענען אָנגעהערען צו דער יודישער געמיינדע מיט קערפּער און נשמה, און דאָך זיין פולשטענדיג פראַנצויזיש אין אַלע אונזערע געפיהלען.

דאָ איז נישטאָ קיין שום שוועריגקייט אָדער ווידערשפּרוך. אַ ייד קאָן זיך פולקאָם צופּאַסען און אַסימילירען זיך צו זיין סביבה; זיין אַ פראַנצויז אין יעדער בעציהונג און דאָך נישט צושטערען אָדער לויז מאַכען אפילו אויף אַ האָר דעם באַנד, וואָס האַלט איהם געבונדען צו דער יודישער גרופּע. איך זעה דאָ נישט קיין שום אורזאַך פאַר שוועריגקייטען, אדרבה, מען קאָן אָנווייזען אויף ביישפּילען פון אַזאַ פעראייניגטער לאָיאַליטעט אין אַלע דורות.

אַלס פראַנצויזען לעבען מיר זעהר פרידליך און גליקליך אין פראַנקרייך. אָבער צי קאָנען מיר לאָזען אָט דאָס געפיהל פון פערזענליכער זיכערקייט אונטערדריקען אונזער געפיהל פון מיטגלידערשאַפט אין דער יודישער משפחה אויף אַזוי ווייט, אַז מיר זאָלען פערגעסען, אַז אין אַנדערע לענדער געפינען זיך יודען, וועמענס לעבען איז נישט אַזוי רוהיג און גליקליך ווי אונזערס? צי קאָנען מיר פערגעסען די אַרבייט, וואָס איז נויטיג צו פערבעסערען די יודישע לאַגע אין אַנדערע לענדער? ווייל, זאָגט אייך וואָס איהר ווילט — דער ציוניזם איז נישט געבוירען געוואָרען ווי אַ נאַציאָנאַלע פאָדערונג — און איז דאָך אויך היינט נישט — נאָר די בעוועגונג איז געבוירען געוואָרען פון יענעם פאַקט און בעוואוסטזיין, אַז מיליאָנען יודען, די גרעסטע מאַיאָריטעט פון יודישען פאָלק, קאָנען נישט געפינען קיין נאָרמאַלע צושטאַנדען פאַר'ן צופּאַסען און אַסימילירן זיך אין קיין שום אַנדער לאַנד און דעריבער איז נויטיג צו פערזיכערן זיי אַ ווינקעל, וואו זיי זאָלען קאָנען געפינען דאָס, וואָס דיפּלאָמאַטישע דאָקומענטען רופען אַן „אַ נאַציאָנאַלער היים". און מען האָט זיי מיט אָט דעם היימלאַנד געמוזט בעזאָרגען, ווייל יענע לענדער, אין וועלכע זיי האָבען געוואוינט, האָבען עקשנותדיג זיך אָבגעזאָגט פון לאָזען זיי זיך פיהלען דאָרטען אינדערהיים גזעצליך אָדער פאַקטיש.

דאָס טאָרען מיר נישט פערגעסען. עגאָאיזם טאָר קיינעם נישט טרייבען ביז צו אַזאַ פונקט, אַז דאָס זאָל פערגעסען ווערען. דאָס וואָס איינער געפינט זיך אַליין אין אַ רוהיגער און זיכערער פּאָזיציע, דאַרף נישט בעטראַכט ווערען ווי אַן אורזאַך צו פערגעסען עס, צו לייקענען עס און צו פערלירען יענעם סאָלידאַריטעטס-געפיהל, וואָס פעראייניגט אונז מיט ווייניגער גליקליכע, ווייניגער זיכערע — און אָפט גרויזאַם פערפאָלגטע יודען.

אונזער ראַסע איז בעשאָנקען מיט אַ זין פאַר רעאַליטעט. דער ייד אָנערקענט געוועהנליך פערענדיגטע פאַקטען; ער נעמט זיי אָן און רעכענט זיך מיט זיי אין זיינע געדאַנקען און טאַטען. היינט דאַרפען מיר נישט קלעהרען, צי ס'איז עס רעכט אָדער נישט — צו זיין אַ ציוניסט, ווייל ציון עקזיסטירט שוין. מיר דאַרפען אויך נישט פרעגען, צי ס'איז רעכט אָדער פאַלש צו העלפען פערשפּרייטען אַזאַ בעוועגונג — ווייל די דאָזיגע בעוועגונג דינט אַ רעאַלער זאַך, אַ פּאָזיטיווער אַרבייט און איהר עקזיסטענץ איז נישט אָבהענגיג פון אונז און נישט אפילו פון יענע יודען, וואָס זענען אין אַ לאַגע זי צו קריטיקירען — זי עקזיסטירט! און אַזוי ווי זי עקזיסטירט יאָ — צי ווינשען מיר דאַן, אַז זי זאָל ווייטער לעבען, אָדער צי וואָלט איהר פערשווינדען געווען גוט פאַר אונזערע אינטערעסען אַלס יודען? אָדער צי וואָלט דאָס געווען אין די אינטערעסען פון פראַנצויזישע יודענטום, ווען פראַנקרייך זאָל זיך האַלטן פונדערווייטנס פון דער אַרבייט? ווייל פראַנקרייך וועט זיך ... פון ווייטנס, אויב דאָס פראַנצויזישע יודענטום ... דאָס טון.

צי איז עס אין די אינטערעסען פון פראַנ... אַז דער פראַנצויזישער געדאַנק, פראַנצויזישע ... סענשאַפט, פראַנצויזישע קונסט זאָלען נישט ... פערטראָטען אין ירושלימער אוניווערזיטעט, דעם קולטורעלען צענטער פון ציון? איך גלויב נישט, איך האַלט, אַז עס איז אין די אינטע... פון פראַנקרייך, וועמעס יודען זענען איהרע ... טרעטער אין דער זאַך, אַז אין די אַלע ... גען זאָל זי פערנעמען איהר בערעכטיגטען פּ... און אָט דער פּלאַץ איז נישט דער לעצטער. ... קען נישט זאָגען, אַז דאָ שטעהען די יודיש... פראַנצויזישע אינטערעסען אין קאָנפליקט; ... קעהרט, זיי קומען זיך צונויף זייער שטימ... פולשטענדיג, אַז אונזער ליבע צו אונזער לאַ... אונזער לאָיאַליטעט צום יודישען אידעאַל ... גאַנץ פרידליך הויזען צוזאַמען אין אונזער... דאַנק.

(סוף מאָרגען)

איטאַליע שטרעבט צו דער איבערהערשאַפט אויף דעם מיטלענדישען ים

אין נעכטיגען „אי. ק. צ." איז פערעפענטליכט אַ קאָרעספּאָנדענץ פון דעם וועלט-בערימטען רעפּאָרטער ה. ר. קניקערבאָקער וועגען דער סכנה פון אַ מלחמה אין איראָפּאַ. קניקערבאָקער שרייבט צווישען אַנדערעס:

די געוועזען פון דער לאָגיק זאָגען אונז, אַז עס דאַרף נישט קומען צו קיין מלחמה צווישען ענגלאַנד און איטאַליען. אָבער איראָפּאַ איז איצט אין דער מיינונג, אַז אויב עס וועט נישט קומען צו קיין מלחמה וועט דאָס זיין אַ שווערער קלאַפּ פאַר דעם נאַציאָנאַלען שטאָלץ פון די ענגלענדער. צום ערשטען מאָל זייט מעהר ווי אַ יאָהרהונדערט שטעהט דער ענגלישער פלאָט אויפן מיטלענדישען ים פאַר דער נויטווענדיגקייט איינצוציהען די זעגעל און צוריקצוקעהרען אין די פּאָרטען נישט הערנעהמענדיג זיך צום שונא, וועלכער וועט אויסלאַכען דעם דאָזיגען ווייניג רוהמרייכען ריקצוג.

ענטוועדער דאָס — אָדער מלחמה. אויב דער ענגלישער פלאָט וועט זיך צוריקציהען, מיינען אַ סך, אַז דאָס וועט זיין אַ ווענדע-פונקט אין דער געשיכטע פון דער בריטישער אימפּעריע. די איטאַליענער גלויבען זיכער, אַז דאָס בעדייט דער סוף פון דער ענגלישער איבערהערשאַפט אויפן מיטעלענדישען ים: ענגלאַנד וועט אויפהערען צו הערשען איבערן ים.

שוין איצט נאָכן פערנעהמען גאַנץ אַביסיניען חוזק'ן די איטאַליענער אָב פון ענגלישען פלאָט, וואָס שטעהט פעראַנקערט אין מזרח'דיגען טייל פון מיטעלענדישען ים, ענהליך — ווי די איטאַליענער זאָגען — „צו פליגען, וואָס האָבען בעזעצט דעם ראַנד פון אַ טאָפּ."

מיט 7 חדשים צוריק האָט 2 דריטעל פון דער ענגלישער בעוואָפענטער קראַפט, איבער 150 קריגס שיפען, איבער 700 טויזענט טאָן דרעדנאָוטען, פאַנצער-שיפען און שיפען אַלס באַזע פאַר עראָפּלאַנען געוואַרט ביים איינגאַנג צום סועץ-קאַנאַל, בכדי אויף אַ וואָרט, וואָס איז געקומען פון לאָנדאָן, צוטרעטען צו דער אַקציע, מיטן ציל צו פערענדיגען די מלחמה אין אַביסיניען. דורך 7 חדשים זענען איטאַליענישע שיפען בעלאָדענע מיט געוועהר, אַמוניציע און מאַנשאַפט רוהיג געפאָהרען אַהין און צוריק. לאָנדאָן איז פּנים אַריין די ענגלישע אָפיצירען, וואָס זענען געשטאַנען מיט צוגעדריקטע ליפען אויף דעם פּאָר-דעק פון זייערע שיפען און דורך פערגרעסער גלעזער אָבסערווירט די בעוועגונגען פון „שונא".

קיינמאָל נישט אין דער לעצטער צייט איז די ענגלישע גערולד נישט געווען אויסגעשטעלט אויף אַזאַ האַרטען פּרוב. קיינמאָל נישט זייט די צייטען פון נאַפּאָלעאָנען האָט מען נישט אַזוי אָפען פּראָוואָצירט דעם בריטישען שטאָלץ. מען זאָגט, אַז די ענגלענדער פערשפּילען אַלע שלאַכטען, אַ חוץ דער לעצטער. אָבער צום ערשטען מאָל האָבען די ענגלענדער געדראָהט מיט שלאַכטען און... גאָרנישט...

דער איטאַליענישער פירשט דזשענאָראַ פּאַקאַנאַ די מעליטאָ, אַן אָפיציר פון פלאָט, האָט צוגעוואָרפען זיין שטימע צו דער עפענטליכער מיינונג פון גרויסען רוימישען מעגש און ערקלערט עפענטליך, אַז די ענגלענדער האָבען מורא פאַר אַ מלחמה. „אויב ענגלאַנד וועט אָנהויבען אַ מלחמה מיט איטאַליען — האָט ער ערקלערט — וועט דער מזרח'דיגער טייל פון מיטעלענדישען ים ווערען אַ קבר און זיין פאַר איהר אַ טויטליכע פּאַסטקע נאָך דער פלאָט וועט בעוויזען צו געבען איין שלאַכט".

זיין פּראָשור האָט געצוואונגען די ענגלענדער זיך צו פערטראַכטען, זי האָט דערמאָהנט די ענגלענדער ווי שווער עס איז איצט זייער לאַגע. ענגלאַנד — עס איז אַ קלאָרע זאַך — האָט נישט מורא פאַר קאַמף. וועגען דעם ווייסט יעדער קינדער פון די אינזלען ווי אַמעניוועסטן. נאָר אויב איראָפּאַ האָט דעם איינדרוק, אַז ענגלאַנד האָט מורא פאַר אַ מלחמה — איז נישט פעראַן קיין אַנדער וועג ווי אַזוי צו ענדערען די דאָזיגע מיינונג — ווי דווקא אַ מלחמה!

ווען דער ענגלישער פלאָט איז אין הערבסט אַרוים אין דער זייט פון מיטעלענדישען ים, האָט ענגלאַנד געמיינט, אַז דער ענין איז ערלעדיגט. ביז איצט איז נעמליך די בלויזע דראָהונג אַרויסצושיקען דעם פלאָט גענוג געווען צו ריידען צום שכל, פון וועלכען עס איז ווידערשפּעניג פאָלק. און זאַקע מיט 13 יאָהר צוריק איז אַזאַ דראָהונג גענוג געווען צו צווינגען מוסאָליני'ן צו דער עוואַקואַציע פון דער אינזעל קאָרפו.

איצט, אין אָקטאָבער פון פערגאַנגענעם יאָהר האָט מוסאָליני בעטראַכט דעם ענגלישען פלאָט מיט דער באָמבאַרדירונג פון אַדואַ, וואָס האָט אָנגעהויבען די מלחמה. יעדע נייע ענגלישע דראָהונג האָט מוסאָליני קוויטירט מיט אַ נייעם קלאַפּ געגען אַביסיניען און זיין פּרעסע און פאָלק האָבען אַקאָמפּאַנירט זיינע יעדען שריט מיט הויכע אויסרופען און חוזק אויפן חשבון פון ענגלאַנד.

אין אָנהויב האָבען די ענגלענדער פּרובירט זיך אויסצולאַכען דערפון — אַזאַ אַבסורדאַל פאָלק פון שוואַרצע העמדלעך קען דאָך נישט בעליידיגען ענגלאַנד. ווען די פּרעסע-אַטאַקען זענען אָבער געוואָרען אַלס ליידענשאַפטליכער און מוסאָליניס מאַרש אין אַביסיניען אַלס ערפאָלגרייכער, האָבען די ענגלענדער געשריגען, אַז דאָס איז אַן „אונפערשעהמטקייט". דאַן זענען זיי געוואָרען ערנסטער, זיי האָבען אַ קוק געגעבען אויף זייערע כוחות, זיי האָבען אָנערקענט, אַז דאָס, וואָס זיי האָבען געטון איז נישט גענוג, זיי האָבען זיך אַ געהמט צו דער קעשענע אַרויסנעהמענדיג געלד אויף גרויסע בעוואָפענונג און אַ שאָקעל געטון אין דער זייט פון מוסאָליני'ן: „וואַרט נאָר אַביסעל".

מוסאָליני האָט אָבער נישט געוואַרט און ... זיינע קלעפּ ווי האַמערס האָבען צושמעטערט ... נאָר די האָפענונגען פון הייליג סעלאַסיע, ... פון ענגלאַנד.

די ענגלענדער האָבען נעמליך גערעכנט ... רויף, אַז די אַביסינער וועלען קענען אויס... אויסהאַלטען, ביז די עקאָנאָמישע סאַנקציע... לען אַנגעדרוואָרפען מוסאָליני'ן אויף דער קני... און ווידער ענגלאַנד אויסגעשטעלט אויף ... געפּאָלסטען דילעמאַט פון די נאָך מלחמה... שלאָגען זיך, אָדער לאָזען זיך שמייסען — מלחמה.

אויב ענגלאַנד וועט נאָכגעבען מוסאָלי... זי זיך רעכענען נישט נאָר מיט אַ בער... פּרעסטיזש פערלוסט, נאָר זי וועט אויך ... טון מיט דעם איינגענעם פערלעצטען שטאָלץ ... דער אויפגערעגטער ענגלישער עפענטליכער ...

און איצט קומט נאָך צו די שטימע פון ... מער, דער ערשטער ים-קאָרעספּאָנדענט פון ... ענגלישער פּרעסע, וועלכע מעלדעט, אַז די ... יענער, נאָכן פערענדיגען די אַביסינישע ... האָבען בדעה אַזוי צו פערשטאַרקען זייער ... אויפן ים און אין דער לופט אויפן מיטעל... ים, אַז זיי וועלען קענען הערשען אויפן ... און דערמיט וועלען זיי האָבען אין זייערע ... קאָמוניקאַציע אַרטעריע פון לעבענס-... פאַר דער בריטישער אימפּעריע. שוין איצט ... רען זיי, אַז זיי קענען אויפן וועג פון ענגליש... אויפן מיטלענדישען ים אַרויסוואַרפען ... מינעס און אַפשניידען אַזוי אַרום דעם ... פלאָט, וואָס געפינט זיך אין אַלעקסאַנדריע ... מיט זייערע לופט-כוחות צושטערען ... דעם גיבראַלטאַר.

נאָך דער מלחמה אין אַביסיניען וועט ... יען אויסבויען אַ פלאָט, וואָס וועט קאָנקוריר... ענגלישען פלאָט און וועלען שאַפען נייע באַז... לופט-פלאָטען אין סאַרדיניען, סיציליען, ליב... עריטרעע, ווערענדיג דערמיט אַן ערנסט... פאַר עגיפּטען.

אַזוי אַרום איז די פעראייניגונג פון ... וויסען און דער איינציגער אינטערעס בעווע... לאַנד צו פאָדערן מיליטערישע סאַנקציעס.

איצט וואָלט דער איינציגער וועג געווע... ענגלאַנד אַ געהיימע פערשטענדיגונג מיט ... רייך, אַז זי זאָל אָפּוואַרפען דאָס אָנווענדען ... ציעס. דאַן וואָלט די ענגלישע רעגירונג ... קענען זאָגען צום פאָלק: „איהר זעהט! מיר ... געטון, וואָס מיר האָבען געקענט, אָבער ... רייך קענען מיר ווייטער נישט געהן".

דאָס וועט אָבער נישט אָפּראַטעווען דעם ... שען פלאָט פון דער ערנידריגונג. ... עס געדענקט נישט אפילו דער עלטסטער ... פון דאָזיגען פלאָט".

ענטשלאָסענע שטעלונג געגען אַנטיסעמיטיזם פון דער רעגירונג אין מעקסיקע

אַקציע געגען די פאַשיסטיש-אַנטיסעמיטישע „גאָלדענע העמדלעך"

מעקסיק-סיטי (יט"א) דער פּרעזידענט פון מעקסיקאַ, לאַזאַראַ קאָרדענאַס, האָט אַרויסגעגעבען אַ פרישע ערקלערונג, אין וועלכער ער בעקרעפטיגט די ענטשלאָסען-געגנערישע שטעלונג, וואָס די מעקסיקאַנער רעגירונג האָט אָנגענומען לגבי די פאַשיסטיש-אַנטיסעמישע אָרגאַניזאַציעס, בעזונדערס די אַז. גער. „גאָלדענע העמדלעך" אין מעקסיקאַ.

אין זיין לעצטער ערקלערונג שטעלט פעסט דער פּרעזידענט קאָרדענאַס, אַז די טעטיגקייט פון די „גאָלדענע העמדלעך" איז פאַר'ן לאַנד אַ שעדליכע און אַז די דאָזיגע אָרגאַניזאַציע בעשטעהט הויפּטזעכליך פון פערברעכערישע עלעמענטען. די רעגירונג — ווערט אין דער ערקלערונג פון פּרעזידענט ווייטער געזאָגט — „וואַרפט ענטשידען אָב די פּאָליטיק פון באָיקאָט-אַקציעס געגען איינגעוואַנדערטע אויסלענדער, וואָס לעבען דאָ אונטערן שוץ פון געזעץ און העלפען בערייכערן דאָס לאַנד מיט זייער ערהרליכער אַרבייט".

די דאָזיגע ערקלערונג האָט דער פּרעזידענט פון מעקסיקאַ אַרויסגעגעבען אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פאָדערונג פון די „גאָלדענע העמדלעך", אַז די רעגירונג זאָל אָבּרופען די ערשטע ערקלערונג געגען דער דאָזיגער אָרגאַניזאַציע, וואָס דער פּרעזידענט האָט געהאַט אָבגעגעבען מיט אַ קורצער צייט צוריק.

אין דער פּרעזידענט-ערקלערונג ווערט צו... אַנד. געזאָגט: „די צילען פון דער דאָזיגער אָרגאַניזאַציע ברענגען נישט דעם לאַנד קיין שום גוטס, און די מעשים, וואָס איהרע אָנהענגער ווערן אָן, כדי די דאָזיגע צילען צו פערווירקליכען, זענען אַ מקור פון סאָציאַלען אומרוה, וואָס עס האָט ... פעסט אַזוי פיל אָרגאַניזאַציעס פון אַרבייטער, פויערים, סוחרים און אינדוסטריעלער, ... און לעהרער, דאָקטוירים און אַדוואָקאַטען, ... פאָדערען די אויפלעזונג פון דער דאָזיגער אָרגאַניזאַציע."

די דאָזיגע ענטשלאָסענע ערקלערונג פון ... זידענט האָט אַרויסגערופען אַלגעמיינע צופרי... פון דער עפענטליכער מיינונג אין מעקסיקע.

פיהרער פון „אייזערנער גוואַרדיע" בעפרייט

בוקאַרעשט (יט"א) דאָס געריכט פון טשעשוואַוי-רענע אין גאַלאַץ האָט בעפרייט די פיהרער פון דער „אייזערנער גוואַרדיע" קאָרנעליו קאָדרעאַנו און מיהאַי סטעלעסקו, וועלכע זענען געשטאַנען אונטער דער בעשולדיגונג פון אַרויסרופען אומרוהען בעת די וואַהלען צום פּאַרלאַמענט אין יאָהר 1932. אין ... אורשפּרינגליכען קאָמפּלעט פון טשעשוואַוי... טער האָבען זיך געפונען אויך עטליכע יוד... אַדוואָקאַטען פון די בעשולדיגטע האָבען אָבער ... פאָדערט פון געריכט צו עלימינירען די יודי... שוואָוירענע, וואָס דאָס געריכט האָט אויך ... געבען.

י גרעסטע קראַפט אין ארץ-ישראל — איז דער יודישער אַרבייטער

דורך דער טעטיגקייט פון דער „הסתדרות" און איהרע פערצווייגטע אינסטיטוציעס זענען די יודישע אַרבייטער דער וויכטיגסטער אַפּאַראַט פאַר קאָלאָניזאַציע פון יודישען ישוב אין ארץ - ישראל

דער יודישער אַרבייטער־פעדעראַציע ...ישראל, די הסתדרות, הערען מיר אָפט. ...דעם יודישען עולם פון אַלע קלאַסען און ...וואָס אינטערעסירען זיך מיט ארץ־ישראל, ...צו וויסען גענויער וואָס די הסתדריה ...זיך פאָר. איבערפלעכליכע אינפאָרמאַצ ...היסע חסידים, אדער פערביסענע געגנער, ...אייגזייטיג. וועל איך דאָ פערצייכענען, ...פּאַרטייאישען שטייגער, די אָרגאַניזאַציע ...די נאָהענטע צילען פון הסתדרות אין ...ווערטער, אָהן טענדענציעזע האר־שפּאלטע־ ...אָהן וועלכע עס איז פאַרטייאישע פניות.

...דער הסתדרות געהערען איצט, לויט די ...פון איהר אָפיציעלען סטאַטיסטיקער, וואָל־ ...אַנ׳ערך פון 85,000 מיטגלידער. פון ...ארום 65,000 אקטיווע אַרבייטער אויף די ...אין די שטעט ביי קוואַליפיצירטע פאַ־ ...שווערער אַרבייט, ביי וואַסער־קאַלנער ...און אין די פּראָפעסיעס. מעהר וי־ ...זענען יוגענטליכע הויז־פרויען, ווייבער ...מיטגלידער, וואָס געניסען אַלע פּריי־ ...און טראָגען די מעהרסטע פליכטען פון ...א קאָנסערוואַטיווע אָפּשאַצונג פון ...סטורס און פון זייטיגע מענשען איז, ...אַלגעמיין גענומען געהערען צו דער ארץ־ ...אַרבייטער־פעדעראַציע אַרום 85 פּראָ־ ...פון אַלע דאָרטיגע יודען, וואָס לעבען פון ...גערהאַלט.

...איינגעטיילט אין די מיטגלידערשאַפט אין אַר־ ...פּראָפעסיאָנעלע פעראייגען, אייבציגע און קאָ־ ...דאַרף־ווירטשאַפטען. אויסער די הויז־ ...יעדער מיטגליד לויט זיין פאַך און ...צו די אָרגאַניזאַציעס פון די לאַנדווירט־ ...אין די שטעט האָבען אַלע אָרטיגע פער־ ...א צענטראַלע עקזעקוטיווע, אַלע פעראייגען ...דען, דורך דעלעגאַטען, וואָס זיי שי־ ...אַלגעמיינע צוזאַמענפאָהרען, אין א לאַנד־ ...וואָס רופט זיך „פעדעראַציע פון די אַר־ ...אין ארץ־ישראל". די צוזאַמענפאָהרען זענען ...קערפערשאַפט, וואָס וועהלט ...צו פערוואַלטען די אַלגעמיינע עסקים ...אָרגאַניזאַציע צווישען די צוזאַמענפאָהרען. ...האָט א סעקרעטאַריאַט, וואָס פיהרט־ ...צווייגען פון דער הסתדרות צווישען די ...פון צענטראַלען קאָמיטעט. געוועהלט ווערט ...סעקרעטאַריאַט פון אַלגעמיינעם צוזאַמענפאָהר.

...אָרטיגע אָרגאַניזאַציע פון לאַנד־אַרבייטער ...אויטאָנאָם אין איהרע ענינים, נאָר ביז א ...פונקט. די הסתדרות איז געבויט אויף'ן ...צענטראַליזאַציע. יעדע וויכטיגע אַקציע ...פעראיין, ווי אַרויסרופען א סטרייק, ...א באָיקאָט, אָדער אונטערנעמען צו בע־ ...מיטגלידער אויף אַ נייעם פונקט אויפ'ן לאַנד, ...געהייסען ווערען פון דער אָרטיגער צענטראַ־ ...אָרגאַניזאַציע פון שטאָט אָדער לאַנד־צענטער ...בעשטעטיגט ווערען פון סעקרעטאַריאַט פון ...אַרבייטער־בונד אין תל־אביב, וואו עס ...די הויפּט־קוואַרטיר פון דער הסתדרות.

...אָרגאַניזאַציעס פון אַרבייטער אין בע־ ...אין די שטעט אָדער ביי לאַנד ווי־ ...זענען פערהאַן, נאָר זייערע כחות זענען ...זיי האָבען צוזאַמענפאָהרען וועגען ...ספּעציעלע פּראָבלעמען, אָבער אין בעסטען ...זייערע בעשלוסען נישט מעהר ווי רעקאָ־ ...צום סעקרעטאַריאַט פון הסתדרות. דער ...קאַבינעט פון ארץ־ישראל׳דיגען אַרבייטער־

זיכערונג פאַר דער משפחה אין פאַל דער ברויטגעבער שטאַרבט.

צו דער נעץ פון קאָאָפּעראַטיוען, וואָס זאָרגען פאַר׳ן מאַטעריעלען וואוילשטאַנד פון די מיטגלידער, קומט נאָך צו אַנ׳אַרבייטער־קאָמיסיע פאַר קולטור־רעלע צוועקען.

די הסתדרות האָט נאָך איהר אייגענע נעץ פון געגענזייטיגע קרעדיט־אינסטיטוציעס, וואָס האָבען אין פיל פאַלען שוין דערגרייכט דעם שטאַנד פון באַנקען.

די הסתדרות האָט אין ארץ־ישראל איינגעפיהרט א מרכז העליה, אַנ׳איינוואַנדערונגס אַמט, וואָס נעמט אויף אַלע איינגעוואַנדערטע וואָס ווילען זיך שטעלען אונטער איהר שוץ, אַזוי גיך ווי זיי קומען אָן אין לאַנד. דער דאָזיגער איינוואַנדערונגס אַמט איז אייגענטליך א צענטראַלע אַרבייטס־ביוראָ, וואָס טיילט איין די אָנגעקומענע לויט זייערע בעשעפטיגונגען און פעהיגקייטען, זוכט פאַר זיי אויס פּאַסיגע ערטער צו בעזעצען זיך אויפ׳ן לאַנד, אָדער אַרבייט אין די שטעט און גרעסערע קאָלאָניעס.

י. חייקין

בונד האָט די גאַנצע פולמאַכט אין וויכטיגע ענינים, צווישען איין זיצונג פון דער צענטראַלער עקזעקוטיווע און דער צווייטער, און אָפט טאַקע צווישען איין לאַנד־צוזאַמענפאָהר און אַ צווייטען.

די הסתדרות איז אָבער ווייט נישט בלויז א ריין־פּראָפעסיאָנעלע אָרגאַניזאַציע פון אַלע אַרבייטער אין לאַנד, זי נעמט אין זיך אַריין א גאַנצע נעץ פון אַלערליי קאָאָפּעראַטיוען, סיי פאַר געברויך, סיי פאַר פּראָדוקציע און וואוינונגען, דערצו האָט זי איהר אייגענע אינסטיטוציע פאַר געגענזייטיגער הילף אין צייט פון קראַנקהייט, פערזיכערונג אין פאַל פון אַרבייטס־אומפעהיגקייט, ווי אויך פער־

ווער איז שולדיג?

אונטער א קעפּעל „א קליינער פעליעטאָן" דערצעהלט ל. ניקולין, אין דער „פּראַוודאַ" א געשיכטע, וואָס איז גאָרנישט פעליעטאָניסטיש. דער אויטאָר ווייסט עס אַליין, און ער ענטשולדיגט זיך דערפאַר, וואָס ער האָט בדעה צו זיין נישט שאַרפזיניג, נישט צו גלאַנצען מיט הומאָר. ער האַלט אָבער דאָס, וואָס ער האָט צו דערצעהלען, פאַר וויכטיגער ווי הומאָריסטישע אויסצייכענונג. אט וועגען וואָס ער שרייבט:

אין טאַראַסאָווקע, אין דער געגענט אַרום דעם שוואַרצען ים, האָט די שילערין ז., פון 8־טען קלאַס, געמאַכט א פערזוך צו נעמען זיך דאָס לעבען. דאָס איז אַנ׳אומגעוועהנליכע זאַך. אין קיין שום לאַנד קוקט מען נישט אַזוי קרום אויף זעלבסטמאָרד, ווי אין סאָוויעטען - פערבאַנד, און דאָ נאָך א יונג מיידעל, א שילערין, איינע פון יענער יוגענט, הייסט עס, וואָס דאַרף זיך פיהלען בעוונדערס גוט, פרעהליך, גליקליך.

דער פאַל האָט אַרויסגערופען א סך אויפמערקזאַמקייט אין דער אָרטיגער פּרעסע און איז דערגאַנגען צום געריכט. האָבען זיך אַרויסגעשטעלט די פאָלגענדע פאַקטען:

די שילערין ז. פון 8־טען קלאַס, האָט געצויגען אויף זיך די אויפמערקזאַמקייט מיט דער „צעלאַזענקייט פון איהר אויפפיהרונג". זי האָט געהאַט פריערהער, אין דער שטוב פון איהר מוטער האָט מען געשפּילט קאָרטען און מען האָט דאָרט אָפט געטרונקען. סיי אין קאָרטען־שפּיל, סיי אין די אויסטרינקעכצען האָט דאָס יונגע מיידעל אויך גענומען אַנטייל. די חברים און חבר׳טעס פון דער שילערין זענען געווען אויפגעבראַכט אויף דעם אַרט לעבען פון דער שילערין ז., נאָר זייער אומצופרידענקייט האָבען זיי אויסגעדריקט אויף א מאָדנעם אופן. זיי האָבען אונטער די פענסטער פון איהר וואוינונג געמאַכט א סקאַנדאַל.

די שילערינס, וואָס האָבען געמאַכט אט דעם סקאַנדאַל, זענען דערשינען פאַר דעם פאָלקס־געריכט. דער ריכטער האָט אַרויסגעגעבען זיין אורטייל און ער איז בעשטאַנען אין אָט וואָס:

ער האָט בעשטראָפט די הויז - אַרבייטערין (דינסט), די בירגערין טאַלאַיעוואַ, מיט א חודש צוואַנג־אַרבייט פאַר פערשפּרייטען קלאַנגען וועגען דער נישט־שעהנער אויפפיהרונג פון דער שילערין ז. ס׳איז אָבער געקומען צו העכערן געריכט, און דער העכערער ריכטער האָט די שטראָף געמאַכט נאָך הארבער. אנשטאָט א חודש צוואַנג־אַרבייט, האָט ער די טאַלאַיעוואַ פערמשפּט אויף אַ יאָהר און א האַלב געפענגעניש. חוץ דעם האָט ער צוגעצויגען צו פעראַנטוואָרטליכקייט די שילערין אַנדריושטשענקאָ, וואָס האָט זיך בעטייליגט אין דעם סקאַנדאַל אונטער ז.׳ס פענסטער, און האָט זי בעשטראָפט מיט א יאָהר צוואַנג־אַרבייט.

דער שרייבער פון דעם „קליינעם פעליעטאָן" איז זעהר נישט צופרידען מיט דער האַנדלונג פון די ריכטער. ער בעטראַכט זייער בעציהונג און זייער אורטייל פאַר א פערברעכען געגען דער סאָוויעטישער געזעצגעבונג.

דערביי דערצעהלט ניקולין, אַז ווען דער פּאַרטיי־קאָמיטעט האָט זיך מיט דעם פאַל פעראינטערעסירט, האָט ער אויפגעדעקט זאַכען, וואָס יעדער ריכטער האָט געדאַרפט נעמען אין אַכטונג.

קודם־כל האָט דער פּאַרטיי־קאָמיטעט אויסגעפונען, אַז די שולע, אין וועלכער עס האָט זיך געלערענט די שילערין ז. איז ווייט נישט קיין אָנשטאַלט, וואָס קאָן געבען א געהעריגע דערציהונג יונגע מיידלעך, אָדער ווערמען עס איז. אין די קאָרידאָרען פון דער שולע איז אומגעהייער שמוציג, צווישען די לעהרער זענען דאָ האַלב־גראַמאָטנע מענשען, וואָס קאָנען ביי קיינעם נישט אַרויסרופען קיין רעספּעקט. די דאָזיגע לעהרער, זאָגט זיך אין דעם פּאַרטיי־בעריכט, האָבען אויך גאָר ווינציג געקענט דאָס לעבען פון זייערע שילערינס, ממילא האָבען זיי אויף זיי קיין שום איינפלוס נישט געקאָנט האָבען. עס איז אויך פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די אַזוי־גערופענע געזעלשאַפטליכע אַנשטאַלטען אין און אַרום דער שולע פונקציאָנירען זעהר שלעכט, אָהן שום מיטהילף פון דערוואַקסענע.

אָבער דערמיט איז נאָך דער עיקר נישט געענדיגט ניקולין ווייזט אָן, אַז סיי דער פאָלקס - ריכטער, סיי דער העכערער ריכטער האָבען געדאַרפט אויסגעפינען, אין וואָס פאַר א סביבה די שילערין ז. האָט געלעבט, וואָס עס זענען איהרע וואוין־בעדינגונגען, ווי אויך וואָס עס טוט איהר מוטער, וואָס פאַר אַנ׳איינפלוס זי האָט אויף איהר טאָכטער. ניקולין דערצעהלט, אַז אין דער צייט, וואָס ער שרייבט, האָט ער פאַר זיך אַ טעלעגראַמע, אין וועלכער עס ווערט געזאָגט:

„די מאַמע פון דער שילערין ז. איז אַנ׳אונגעשטעלטע. איהר ערשטער מאַן איז געווען אַנ׳אַפיצער; דער צווייטער — א סוחר, דער דריטער און פערטער זענען געווען אַנגעשטעלטע".

אַזאַ ביאָגראַפיע פון פיר הייראַטען, מיינט דער פעליעטאָניסט פון „פּראַוודאַ", דערצעהלט א סך. וואָרים דאָס העלפט צו פערשטעהען, אַז די שילערין ז. האָט אין איהר אויפפיהרונג נישט בעגעגענט קיין שום אָפּהאַלט, פערקעהרט, עס שטעלט זיך אַרויס, אַז די מוטער האָט איהר טאָכטער אין אַלץ כמעט געהאָלפען.

דער גאַנצער פאַל האָט, ווי געזאָגט, אַרויסגערופען א היבשען טומעל און מען דאַרף אָננעמען אַז עס וועלען אין איהם זיין נאָך נייע און אַנדערע ענטוויקלונגען

ראַדיאָ - ווינקעל

ראַדיאָ און וועלט - שלום

דער פעלקער־בונד האָט לעצטענס פערעפענטליכט די תשובות אויף די פראַגען, וואָס עס זענען געשטעלט געוואָרען די איינצעלנע מלוכות בנוגע אַוועקשטעלען די יסודות, אויף וועלכע מען זאָל זיך בענוצען מיט ראַדיאָ פאַר פרידענס־צילען. מיט די דאָזיגע תשובות וועט מען זיך ערשט אָנהויבען רעכענען בשעת דער אַלוועלטליכער ראַדיאָ־קאָנפערענץ, וועלכע וועט פאָרקומען אין גענף דעם 3. סעפּטעמבער היי־יאָהר, כדי אָנצונעהמען געהעריגע החלטות, וואָס זאָלען פערפליכטען אַלע בעטייליגטע.

די אויסטראַלישע רעגירונג איז אין פּרינציפּ איינטאָגנציען נישט געגען, האָט האַלט זי די געשטעלטע בעדינגונגען פאַר צו שטרענגע. איבערהויפּט זעהט איהר אויס שווער דאָס דורכפיהרען א קאָנטראָל איבער דער גרויסער צאָהל ראַדיאָ־סטאַציעס, וואָס זענען צעוואָרפען איבע׳ן גאַנצען שטח פון אויסטראַליע. אירלאַנד לעגט פאָר א פּאָר קליינע ענדערונגען. פאַר דאָס זאָגט אָבער די אינדישע רעגירונג, אַז דאָס אָפּהיטען די גוטע מנהגים אין די אינטערנאַציאָנאַלע ראַדיאָ - בעציהונגען, וועט היינטיגע צייטען, ווען אַלץ איז אין שפּאַנונג און אומרוה, אויסקומען זעהר שווער דורכצופיהרען.

דער מיקראָפאָן ברענגט נוצען די סוחרים

א געוויסער אייגענטימער פון א קאָנפעקציע־געשעפט אין אַמעריקא האָט געוואָלט וויסען, וואָס עס זאָגען די קליענטען, וועלכע בעקוקען זיין סחורה אינם שוי־פענסטער. האָט ער ביי יעדען פענסטער אוועקגעשטעלט א מיקראָפאָן און אַלץ, וואָס די צושויער האָבען געזאָגט בשעת זייער שטעהן ביי די פענסטער, איז דאָרט פערנאָטירט געוואָרען. אַזוי נאָך האָט דער סוחר געהאַט פאַר זיך אַנ׳אויסגעצייכענט מאַטעריאַל צום אָריענטירען זיך ביים פיהרען דאָס געשעפט זיינס.

ראַטען - רוסלאַנד בעעהרט דעם אָנדענק פון פּאַפּאָוו׳ן

אין סאָוויעט־רוסלאַנד האַלט מען פאַר׳ן „ערפינדער" פון ראַדיאָ א געוויסען פּאָפּאָוו, א טעלעגראַפיסט. האָבען דעם 8. מאַי אַלע סאָוויעטישע ראַדיאָ־סטאַציעס געווידמעט א שעה פון פּראָגראַם לכבוד דעם גרויסען כעלעהרטען. ביי דער דאָזיגער אויפפיהרונג האָט מען אויך געגעבען א רעפעראַט, וועלכער בעהאַנדעלט די ענטוויקלונג פון ראַדיאָ - וועזען אין רוסלאַנד.

... מלאך — דאָן-דאָמינגאָ

ראָמאַן

נאָכדרוק אין א טאָג - צייטונג, אפילו טיילוויז — פערבאָטען.

...קיפער פערלאַנגען מיר פון איך, דר. אבנר, ...און זיך פעראינטערעסירען אין דעם

...אבנר האָט דער דעלעגאַציע נישט געקענט ...ענטפערען, ער האָט זיך אָפּגעזאָגט פון ...מיט א תירוץ, אַז ער איז שטאַרק ...אלס דאָקטאָר און געפּרובט זיי ראַטען, ...איינגאַנצען אפשר אַרויס פון דער שטאָט ...אין פּאָרטאָ אַלעגרע, און וואָס ...אַז מען וועט איבערצייגען דער בראַזי־ ...געזעלשאַפט אַז די יודישע קאָלאָניע האָט ...שייכות מיט די פרויען הענדלער, אַז קיין ...צו זיך אַליין ציהט מען אויך נישט. אַז ...וואָס אַלע יודען זענען „קלאַפּערס" און גי־ ...אויף אויסצוצאָהלען און נעהמען הונ־ ...צוויי פּראָצענט, קענען זיי נישט דערוואַר־ ...סימפּאַטיע צו זיך, און אַז ביים דורכשניט ...איז דער צווייטער חטא, דאָס וואָס יודען ...פיל גרעסער ווי דאָס וואָס א טייל ...פערנעהמען זיך מיט „אומרייניקייטען". ...דעלעגאַציע וואָס איז אוועק פון דר. אבנר׳ן ...און פערשעהמט, האָט געהאַט פאַר איהם ...: אנטיסעמיט! און דערמיט שוין גע־ ...אַלע שפּאַניאָלישע יודען, וואָס האָבען ...לאַנגע יאָהרען אין דער דאָזיגער הויפּט־

...איינמאָל איז געשעהן אַזוינס וואָס האָט ...דעם דאָקטאָר אבנר אַז ער זאָל פערהאַיכטערע ...און אָנבאָטען זיין מיטהילף.

די „חברה־ליט" וואָס האָבען זיך אונטערן דרוק פון דער „קאָלאָניע" געמוזט אָפּטראָגען פון די יודישע געגענטען און זיך איינגעסטעלט אין בעזונדערע כייע קוואַרטאַלען, האָבען אויך איבערגעצויגען זייערע קלובען אינסטיטוציעס און שוהל.

דאָס איבערציהען די שוהל האָבען זיי געמאַכט בעזונדערס פייערליך און געמיינט דערמיט אונטערצושטרייכען אַז זיי זענען דאָס די אמתע יודען, וואָס יודישקייט איז ביי זיי נישט קיין ,קיי און שפּיי".

וואָכען לאַנג האָבען זיי זיך געגרייט צו דער דאָזיגער מאַניפעסטאַציע, וואָס האָט אויסגעזעהען ווי א צו׳להכעיס שפּיל, געגען דער ,,יאָלדישער" קאָלאָניע.

אין א בעשטימטען טאָג זענען זיך צונויפגעקומען אַלע מיטגלידער פון די ,,חברה־ליט סאָסיאַרע" אַלע פרויען פון טמא־מין, דאָס גאַנצע געזינדעל, וואָס האָבען א דירעקטען, אָדער אומדירעקטען שייכות צו דעם. א חזן, אָנגעטאָן אין א פּיר־קאַנטיג סאַמעטענעם הימעל, מיט א שוואַרצער פעלערינע און ווייסער ,,פּאַרלאַנע" מיט א שליפעל ביים האַלז, און לעבען איהם — א כאָר פון קליינע און גרויסע יונגלעך, קינדער פון זייער צד. די אַלע יונגלעך זענען אויך געווען אָנגעטאָן ווי דער חזן מיט קליינע טליתימלעך, ווי זיידענע שאַליקלעך אויף די העלזער... גאָדעלע אחור, וואָס האָט די שפּיצען פון זיינע גלעזער נישט געקענט זעהן, צוליב זיין אַרויסשטאַרצענדיגען בויך, איז געווען דער ,,צערעמאָניע מייסטער". ער איז געווען אָנגעטאָן אין א ווייסטקע, א געלען האַרטען קאַפּעלוש, א רויטען שניפּס מיט א

גרויסען בריליאַנט אַריינגעשטעקט; ער האָט געהאַלטען א שוואַרץ שטעקעלע ווי א קאַפּעלמייסטער, און אויסגעפּוצט די בעפעהלען פון דער פּרעזידענטין מאַניעלע די ,,ענגלישע מלכה".

בעת מאַניעלע איז אָנגעקומען אין איהר ,,שטאָט" וואָס זי האָט זיך עקסטרע בעשטעלט, און אין אַלע בריליאַנטען און קוימען, וואָס זי האָט געקראָגען אַלס מתנות פון איהרע ,,אויסהאַלטער", האָט זי באמת אויסגעזעהען ווי א קעניגין. איהר פּנים איז געווען העל און לויטער, ווי ווייסער מאַרמאָר, די אויגען זענען געווען ליכט אונטערגעפיהרט מיט מונקעלע שאָטענס. ווי אין רעמלעך. און האָבען אַרויסגעלויכטען ווי אַנ׳אָפּשיין, ערגעץ טיף אין א פינסטערער נאַכט... ווען זי איז אָנגעקומען האָט די מוזיק אָנגעהויבען צו שפּילען דעם בראַזיליאַנער הימן און דער גאַנצער עולם וואָס איז געשטאַנען פאַר נייגעריגקייט און בעטראַכט די מאָדנע צערעמאָניעס פון די ,,פּאַלאַקאַס" (מחמת דעם וואָס עטליכע פון די פרויען האָבען זיך אָנגערופען אַז זיי זענען פּאַלאַקאַס, האָט זיך אויסגעאַרבייט א סינאָנים ביי די דאָרטיגע אַז אַלע גאַסען פרויען זענען ,,פּאַלאַקאַס"... דערנאָך איז עס געוואָרען א בעשטימטער בעגריף, אַזוי אַז מען קען אויף א פראַנצויזיש הפקר־מיידעל אָנרופען, אַז זי איז א פּאַלאַקאַ פון פּאַריז... אָדער אויף א בראַזיליאַנערין: — ,,זי איז א.. נאַציאָנאַלע פּאַלאַקאַ"...)

האָבען אַראָפּגעצויגען די הוטלען און קאַפּעלושען, זענען געבליבען שטיין מיט אַנטבלויזטע קעפּ, בעת מען האָט פונאַנדערגעוויקעלט די חופּה־שטאַנגען און עס האָט שוין געהאַלטען מען זאָל אַרויסטראָגען די ספר־תורה און גיין מיט פּאַראַד איבער די גאַסען האָבען זיך אין דעם מאָמענט דורכגעריסען דורך דער וואַכט פון נייגעריגע מענשען א מחנה פון דער ,,קאָלאָניע" זיך אַדורכגעשלאָגען דורך די ,,טמאים" גופא און געשטעלט ביי דעם שמאָלען פּאָדער־הייזעל פון דער שוהל און איינער האָט אויסגעשריגען:

— איהר זאָלט זיך נישט דערוועגען צו גיין איבער די גאַסען מיט די ספר תורה׳ס, פּלוטו וועט זיך גיסען!

אָבער אַנשטאָט צו ענטפערען אָדער אויסצופאָלגען, האָט זיך אָנגעהויבען א געשריי, דער געשריי האָט זיך אַרויסגעריסען פון דעם ענגען קאָרידאָרעל און עס האָט אויסגעזעהען ווי עס וואָלט דאָרט א שרפה אויסגעבראָכען און עס זעצט אַרוים געדיכטע קנויילען מיט רויך.

די ,,מיידלעך" האָבען אויפגעהויבען א געשריי און אונטער דעם שאָטען פון זייער איבעריגער מורא פאַר פּאָליציי און סקאַנדאַלען זענען זיי זיך צעלאָפען און זיך געשטעלט ווי צעשראָקענע פייגלען פונדערהווייטענס אויפן קעגנאיבערדיגען טראָטואַר.

דער הייטיגער עולם האָט נישט געוואוסט וואָס דאָ איז פאָרגעקומען. גערעכענט האָבען זיי, אַז דאָס שלאָגען זיך אייגענע מיט אייגענע אַז א גרופּע. (ווי עס איז שכיח ביי די לייט...) נוצט אוים דעם מאָמענט פאַר נקמה. פונדערסטוועגען האָט יעדער איינער פון זיי אַריינגעלייגט צוויי פינגער אין מויל אריין און געפייפט נאָך פּאָליציי. דאָס פייפען און שרייען פּאָליציי פון די זייטיגע צושויער האָט געמאַכט אויסזעהען דעם פּלאַץ, ווי אין א שלאַכטפעלד. און ווייל די ,,ענגלישע מלכה" האָט אויף פּויליש אויסגעשריגען: איבער זיירע קעפּ זאָלען מיר גיין מיט די ספר־תורה׳ס — האָבען זיך שוין שטעקענס געדרייט אין דער לופטען און קאַפּעלושען האָבען זיך געוואַלגערט אויף קער עחד, נאַקענס האָבען זיך איינגעבויגען און הענט אויסגעצויגען, פון דער נאָהענטסטער קאָמיסאַריע איז אָנגעקומען פּאָליציי מיטן קאָמיסאַר בראש האָט מען דאָס געשלעג אָפּגעשטעלט. אַרעסטירט פון ביידע צדדים און אין די אָוונט־צייטונגען זענען שוין געווען געדרוקט בעשרייבונגען און בילדער אי פון דער צערעמאָניע אי פון דעם געשלעג.

צו דעם פערהער פון די אַרעסטירטע איז אומגערימט געקומען צו פאָהרען דר. אַדאָלפאָ אבנר.

(פאָרזעצונג קומט)

פאַרוואָס זענען די גענעראַל־שטאַבסשעפֿן פֿון די באַלטישע מלוכות איינגעלאַדענט געוואָרן קיין מאָסקווע?

ווי בעוואוסט, זענען די שעפֿן פֿון די גענעראַל־שטאַבען פֿון די באַלטישע מלוכות איינגעלאַדענט געוואָרן קיין מאָסקווע, וואו מען האָט פֿאַר זיי געמאַכט אַ פֿייערליכע אויפֿנאַהמע. אינגיכען זאָל אויך אַ דעלעגאַציע פֿון סאָוויעטישע אָפֿיצערן רעוויזיטירען די באַלטישע מלוכות און זיך בעקענען דאָרט מיט איהר קראַפֿט פֿון די דאָזיגע מלוכות.

וועגען דעם הינטערגרונד פֿון דעם וויזיט פֿון די שעפֿן פֿון די גענעראַל־שטאַבען פֿון די באַלטישע מלוכות, וואָס איז פֿאָרגעקומען גאַנץ אומערוואַרטעט, מעלדעט מען פֿון ריגע פֿאָלגענדע אינטערעסאַנטע פּרטים:

„די רייזע פֿון די גענעראַלשטאַבס־שעפֿן פֿון לעטלאַנד, עסטלאַנד און ליטע קיין מאָסקווע איז פֿאָרגעקומען אויף דער אויסדריקליכער איינלאַדונג פֿון שעף פֿון סאָוויעטישן גענעראַלשטאַב יעגאָראָוו און האָט אַ גאַנץ פּיקאַנטן הינטערגרונד.

אין מיטען פֿון חודש פֿעברואַר פֿון לויפֿענדען יאָהר איז פּלוצלינג געקומען קיין ריגע דער דייטשער מיליטער־אַטאַשע פֿאַר די באַלטישע מלוכות, גענעראַל מאיאָר קעסטרינג, וועלכער האָט זיין געוועהנליכען וואוינאָרט אין מאָסקווע. נאָך איידער גענעראַל מאיאָר קעסטרין איז געקומען קיין ריגע, איז ער געווען אין קאָוונע, וואו ער האָט אויסגעניצט אַ קראַנץ פֿון בלומען אויפֿן קבר פֿון אומבעקאַנטען זעלנער. פֿון ריגע איז קעסטרין געפֿאָהרען קיין טאַלין און אויך דאָרט אָפּגעגעבען אַ וויזיט. באַלד איינציכען האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז די פּלוצלינגע וויזיטען פֿון דייטשען מיליטער־אַטאַשע אין די הויפּטשטעט פֿון די באַלטישע מלוכות איז געווען נישט אָהן אַ טעם. גענעראַל מאיאָר קעסטרין, וואָס רעדט גוט רוסיש, האָט אין אַלע דריי הויפּטשטעט פֿון די באַלטישע מלוכות, געהאַלטען פֿאָרלעזונגען פֿאַר די מאַסגעבענדע מיליטערישע קרייזען פֿון די דאָזיגע מלוכות. די פֿאָרלעזונגען האָבען געהאַט דעם ציל צו איבערצייגען די מיליטערישע קרייזען פֿון די דאָזיגע מלוכות, אַז די סאָוויעטישע אַרמעע טויג צו גאָרנישט. שטעלט מיט זיך נישט פֿאָר קיין שום ווירקליכע קראַפֿט און לויט זיין מיינונג, קען זי גאָרנישט קומען אין בעטראַכט פֿאַר וועלכע עס איז קריגס־צוועקען. מיט אַ בעזונדערן נאָכדרוק האָט ער הערויף אָנגעוויזען, אַז די שאַנסען אין ראַטען־פֿערבאַנד זענען אויסערגעוועהנליך שלעכט און אַז אין פֿאַל פֿון אַ מלחמה וועט די סאָוויעטישע אַרמעע בכלל זיך נישט קענען בעוועגען פֿאָראויס. וואָס שייך די סאָוויעטישע בעוואָפֿענונגען, האָט גענעראַל מאיאָר קעסטרין פּערזיכערט זיינע צוהערער, איז עס נישט מעהר ווי איין גרויסער בלאָף, וואָס ווערט מיט אַ כיוון צובלאָזען אין דער וועלט, בכדי אַלע אַריינצופֿיהרען אין אַ טעות. פֿאַר די באַלטישע מלוכות — האָט דער דייטשער מיליטערישער אַטאַשע ערקלערט — קען ראַטען־פֿערבאַנד לגמרי נישט זיין קיין שום מיליטערישע שטיצע און זיי דאַרפֿען זיך הערויבער שטאַרק איבערלעגען, צי עס וואָלט נישט פֿאַר זיי געווען אַ סך בעסער זיך אָפּצוזאָגען פֿון ראַטען־פֿערבאַנד און נעהען דעם געמיינזאַמען וועג מיטן דריטען רייך.

די דריי באַלטישע מלוכות וואָלטען, לויט דער מיינונג פֿון דייטשען מיליטער אַטאַשע קעסטרין, דערפֿון געהאַט אַ סך גרעסערן נוצען.

דעם דייטשען גענעראַל מאיאָר איז עס געלונגען זיינע פֿאָרלעזונגען אין ריגע, קאָוונע און טאַלין צו האַלטען אין אַזאַ איבערצייגענדען טאָן, אַז די מיליטערישע קרייזען פֿון די דריי באַלטישע מלוכות זענען געוואָרן אַביסעל פֿערבליפֿט.

אָבער דער דייטשער מיליטער אַטאַשע פֿאַר ראַטען־פֿערבאַנד און די באַלטישע מלוכות, גענעראַל מאיאָר, וועלכע ווי עס זעהט אויס, האָט געהאַלטען פֿאַר זיין חוב געווען צו אינפֿאָרמירען די דריי באַלטישע מלוכות וועגען זיינע אַמטליכע אָבסערוואַציעס אין ראַטען־פֿערבאַנד, האָט אָבער געמאַכט דעם חשבון אָהן בעל־הבית, עס איז פֿערשטענדליך זיך נישט געבליבען אומבעקאַנט, וואָס גענעראַל מאיאָר קעסטרין האָט דערציילט אין די הויפּטשטעט פֿון די באַלטישע מלוכות, און בכדי צו אינפֿאָרמירען די גענעראַל־שטאַבען פֿון דער לעטלענדישען ליטווישער און עסטלענדישער אַרמעען, וועגען צושטאַנד פֿון די בעוואָפֿענונגען אין ראַטען־פֿערבאַנד און דער שלאָג־קראַפֿט פֿון די סאָוויעטישער אַרמעע אויפ׳ן אָרט אַליין, האָט דער מאַרשאַל יעגאָראָוו איינגעלאַדען די גענעראַלשטאַבס־שעפֿן פֿון די באַלטישע מלוכות צו קומען קיין מאָסקווע און זיך פּערזענליך איבערצייגען אין דער „ריכטיגקייט” פֿון די אינפֿאָרמאַציעס פֿון דעם דייטשען מיליטער אַטאַשע.

די גענעראַלשטאַבס־שעפֿן פֿון די באַלטישע מלוכות האָבען די איינלאַדונג אָנגענומען און עס פֿערשטעהט זיך, אַז מען האָט זיי אין מאָסקווע און אויך אין אַנדערע טיילען פֿון ראַטען־פֿערבאַנד אַזוי פֿיל געוויזען, דאָס זיי האָבען געהאַט גענוג מעגליכקייטען זיך איבערצייגען פֿון איין זייט, וויפֿיל אמת עס שטעקט אין די ווערטער פֿון אַ גענעראַל מאיאָר פֿון דריטען רייך און פֿון דער אַנדערער זייט פֿון די מעכטיגע שלאָג־קראַפֿט פֿון דער סאָוויעטישער אַרמעע.

דער דייטשער מיליטער אַטאַשע פֿאַר ראַטען־פֿערבאַנד און די באַלטישע מלוכות גענעראַל מאיאָר קעסטרין, האָט זיך אָבער זעהר שטאַרק קאָמפּראָמיטירט. ער האָט געמאַכט דעם גרוב געבעלם מעמאָדען אָנצווענדען אויף דער מיליטערישער פּראָפּאַגאַנדע פֿאַר דעם דריטען רייך. געוועהנליך רופֿט מען אָן אַזאַ מעטאָדע נישט פּאַסיג פֿאַר אַן אָפֿיציער אָהן אונטערשייד צו וועלכער אַרמעע ער זאָל נישט געהערען, אומוויהדיג.

אַביסעלע קיבּיץ
(הומאָר פֿון טאָג)

ריכטער: איהר יוערט בעשולדיגט אין גנב׳ע[...] ליבע דימענטענע פינגערלעך; איהר מענה׳ט, אַז איה[...] נישט שולדיג. קענט איהר בעצאָהלען אַב׳אַדוואָקא[...] זאָל אייך פֿערטיידיגען?

אָנגעקלאָגטער: קיין געלט האָב איך נישט[...] איך קאָן איהם געבען איינעם פֿון די דימענטענע[...] גערלעך.

* * *

אַ קליינער, דאַרער, זעהר אויפֿגעבראַכטער [...] אַריינגעקומען אין אַ לאָקאַל און האָט בעשטעלט [...] סעל משקה.

— איהר זעהט אויס שרעקליך צערודערט — [...] אויגער, וואָס איז געשטאַנען דערביי בעמערקט, — [...] האָט מיט אייך עפּעס געטראָפֿען?

— נאָך וואָס געטראָפֿען! — האָט ער גע[...] דעם בראָנפֿען — שטעלט זיך פֿאָר, איך קום אַהי[...] דער אַרבייט און געפֿין מיין פֿרוי מיט אַ געליע[...]

— דאָס איז שרעקליך — האָט יענער צוגע[...] מיטן קאָפּ — וואָס האָט איהר געטון?

— געטון? איך האָב גלייך אַרויסגעוואָרפֿ[...] שירעם פֿון פֿענסטער און איצט בעט איך גאָט [...] געהן אַ גאָס־רעגען!

נאָך אַ יודישער קרבן פֿון די ווייסגוואַרדיאַישע טער[...]
ריסטען־ און מערדער־באַנדעס אין ווייטען מזרח
ווייסגוואַרדייער און יאַפּאַנער אַרבייטען האַנד־ביי־האַנד

כאַרבין (ימ״א) די יודישע בעפֿעלקערונג אין מאַנדזשוריקאָ איז ווידער אויפֿגעציטערט געוואָרען דורך אַ מאָרד, וואָס איז אויסגעפֿיהרט געוואָרען דורך ווייסגוואַרדייאַישע באַנדיטען, וועלכע אַרבייטען מיט מיט דער יאַפּאַנישער פּאָליציי.

אונטער דער בלומרשטער בעשולדיגונג פֿון איי[...] בערגעגעבען שפּיאָנאַזש — אינפֿאָרמאַציעס דעם סאָוויעטישען קאָנסולאַט איז אין מוקדען דורך ווייס[...] גוואַרדייער פֿערהאַלטען געוואָרען דער 60־יעהריגער פֿאָטאָגראַפֿיסט סענדער קאַלעץ, אַ פּליט פֿון רוס־לאַנד. מען האָט איהם אָנגעטאָן ענויים־קשים, און ער איז אין אַרעסט געשטאָרבען. די ווייסגוואַרדייער האָבען פֿון איהם בלומרשט געוואָלט אַרויסבעקומען ערקלערונגען וועגען זיין „שפּיאָנאַזש־טעטיגקייט”. די אָפֿיציעלע יאַפּאַנישע פּרעסע־אַגענטור האָט גע[...] מאָלדען, אַז סענדער קאַלעץ איז אין אַרעסט „בע[...] גאַנגען זעלבסטמאָרד דורך איינגעהמען גיפֿ[...]

דער אָרגאַן פֿון די ווייסגוואַרדייער „ג[...] רקאַיע וורעמיאַ” האָט נאָך קאַלעצ׳ס טויט [...] עפֿענטליכט אַ לאַנגע ליסטע פֿון דעם ער[...] טענס בלומרשטע פֿערברעכענס. דערציהלער[...] קאַלעץ זאָל זיך צו די אַלע חטאים פֿאַרן טו[...] בען מודה געווען. די דאָזיגע ווערסיע איז אוי[...] בערגעדרוקט געוואָרען דורך יאַפּאַנישע צי[...]

פֿאַרבערייטונגען צום אַרבייטער־קאָנגרעס צום קאַמף געגען אַנטיסעמיטיזם

וואַרשע (יט״א) יט״א האָט ערהאַלטען אַ קאָמוניקאַט, אין וועלכען עס ווערט געזאָגט צווי. אַנד.:

דער אָרגאַניזיר־קאָמיטעט פֿאַר׳ן אַרבייטער־קאָנגרעס צום קאַמף געגען אַנטיסעמיטיזם דערמאָנט, אַז דער טערמין פֿון קאָנגרעס איז בעשטימט אויפֿ׳ן 13־טען יוני און וועט פֿאָרקומען אין וואַרשע. די וואַהל־קאַמפּאַניעס צום קאָנגרעס האָט זיך שוין אָנגעהויבען, די וואַהלען זענען בעשטימט געוואָרען אויף דער צייט פֿון 23־טען מאי ביז׳ן 6־טען יוני. אין די וואַהלען בעטייליגען זיך אַלע מיטגלידער פֿון די צענטראַלע אָרגאַניזאַציעס, וואָס [...] אַ טייל אין אָרגאַניזיר־קאָמיטעט ווי אויך אַלע נישט־אָרגאַניזירטע, וואָס ווילען אָנטייל־נעמען פֿון די וואַהלען פֿון דעלעגאַטען. די נישט־אָרגאַניזירטע, וואָס ווילען אָנטייל נעמען אין די וואַהלען פֿון אַרבייטער קאָנגרעס, וועלען דאַרפֿען האָבען אַ ספּעציעלע שטים־קאַרטע. די וואַהל־רעגולאַמין זעהט פֿאָר, אַז צו וועהלען זענען בערעכטיגט אַלע אָהן אונטערשיד פֿון איבערצייגונג, וועלכע אַקצעפּטירען די אידעען־דעקלאַראַציע און בעזיצען די וואַהל־קאַרטע די וואַהלען קומען פֿאָר לויט דעם שליסעל: איין דעלעגאַט אויף 200 וועהלער, יעדע לאָקאַלע אָרגאַניזאַציע וועלכע צעהלט 150 מיטגלידער, בילדעט אַ [...] איינהייט. אָרגאַניזאַציעס, וועלכע צעהלען [...] ווי 150 מיטגלידער, ווערען פֿעראייניגט [...] נישט־אָרגאַניזירטע. יעדע שטאָט האָט דאָס [...] אויף מינדעסטענס איין דעלעגאַט, אויב אין [...] זענען פֿערהאַן מינימום 100 וועהלער. חוץ דע[...] פֿאַרגעזעהען דעלעגאַטען, וואָס ווילען גע[...] ווערען דורך די הויפּט־פֿערוואַלטונגען פֿון [...] ראַלע אָרגאַניזאַציעס, וועלכע געהערען צום אָ[...] זיר־קאָמיטעט, לויט׳ן שליסעל איין דעלעגאַ[...] 1000 מיטגלידער. צום קאָנגרעס ווערען אוי[...] לאָזען אַלס דעלעגאַטען שטאַטישע ראַטמענע[...] וואַהל־רעגולאַמין זעהט פֿאָר, אַז עס וועלען [...] קענט ווערען בלויז די יעניגע וואַהלען, יועל[...] יען פֿאָרקומען אין דער אָנוועזענהייט פֿון אַ [...] מעכטיגטען פֿון לאַנד־ראַט פֿון די פּראָפֿעסי[...] ק לאַסען־פֿעראיינען. דער אויספֿיהר־קאָמיטעט [...] פֿונאַנדערגעשיקט איבער׳ן גאַנצען לאַנד די [...] דעקלאַראַציעס פֿון הויפּט־קאָמיטעט פֿון אָרגאַ[...] קאָנגרעס צום קאַמף געגען אַנטיסעמיטיזם. די [...] ציעלע קאָנגרעס־אויסגאַבע וועט ערשיינען [...] 24־טען מאי. דער דאָזיגער טאָג איז בעשטימ[...] ספּעציעלער טאָג פֿון מאַסען־אַגיטאַציע פֿאַרן [...] גרעס. עס איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצו[...] די ספּעציעלע קאָנגרעס־אויסגאַבע אויך אין [...] פּוילישער שפּראַך.

און נאָך היינט פּרובט מען אַזוי צו דערציהען קינדער
(רייכע עלטערן וואַרפֿען אַרויס זייער 16־יעהריגע טאָכטער אויף דער גאַס, ווייל זי פֿיהרט זיך נישט יודישלעך)

אַנימעל, שפּעט ביי נאַכט, האָט אַ פֿונקציאָנאַר פֿון דער זיטען פּאָליציי בעמערקט, ווי אַ האַלב־אָנגעטוענע יונג מיידעל שלעפּט זיך ציל־לאָז אַרום איבער די פּוסטע גאַסען.

מיינענדיג, אַז ר׳האָט דאָ צו טון מיט אַ יונגע זונה, האָט ער זי פֿערהאַלטען. באַלד האָט זיך אָבער אַרויסגעוויזען, אַז די פֿערהאַלטענע איז אַן אָרענטליך מיידעל און שטאַמט פֿון גאַר אַ שיינע היים — איהר פֿאָטער איז דער היגער אָנגעזעהענער פֿאַבריקאַנט ישראל ד.

בעוויזען האָט זיך דאָס מיידעל אַזוי שפּעט אין גאַס, ווייל די עלטערן האָבען זי אַרויסגעוואָרפֿען פֿון דער היים און אַרויסגעוואָרפֿען פֿון דער היים האָט מען זי אייניציג אַליין דערפֿאַר, ווייל זי געהער צו עפּעס אַ ציוניסטישע יוגענד־אָרגאַניזאַציע, ווייל זי חברט זיך מיט קאַלעזשאַנקעס פֿון נישט פֿרומע הייזער, ווייל זי וואַגט זיך אַרויסצוגייען אין גאַס אַליין, נישט אונטער דער שמירה פֿון אַני עלטערעני כיועסטער, ווייל זי לאָזט זיך נישט האַלטען אויף דער קייט פֿון די פֿרומאַקישע עלטערן.

פֿערשטייט זיך, אַז פֿאַר דער דאָזיגער אויסגעזאָסענער אַ יספּיהרונג האָט מען דאָס מיידעל פֿריהער געבראַכטען און געבראַטען און פֿון די אַלע באַרבארישע דערציהונגס־מעטאָדען האָבען נישט געווירקט, האָט מען זי ענדליך אינגאַנצען פֿון דערהיים אַרויסגעטריבען.

דערווייל איז דאָס 16־יעהריגע מיידעל צוריק אַהיימגעפֿיהרט געוואָרען און איבערגעגעבען געוואָרען אין רשות פֿון די עלטערן, וועלכע האָבען פֿון דער מאַכט בעקומען אַ שטרענגע התראה, אַז אויב זיי וועלען נאָכאַמאָל זיך דערלויבען אַרויסצוטרייבען זי אויף דער גאַס, וועלען זיי צוגעצויגען ווערען דערפֿאַר צו שטראָפֿליכער פֿעראַנטוואָרטליכקייט.

„שמשון”

אָראַטאָריום פֿון הענדעל, אויסגעפֿיהרט פֿון הזמיר־כאָר, סאָליסטען, פֿילהאַרמאָנישען אָרקעסטער, אונטער דער ליייטונג פֿון י. זאַקס.

אין קיין שטאָט האָט מען נישט אַזוי פֿיל געפֿייערט הענדעל׳ס יובל־יאָהר, ווי ביי אונז אין לאָדז. אין פֿערלויף פֿון אַ קורצער צייט האָט מען הי אויפֿגעפֿיהרט אַזש דריי פֿון זיינע הויפּט־אָראַטאָריומס: „יציאת מצרים” (שיר־כאָר), „משיח” (דייטשער כאָר) און לסוף „שמשון” (הזמיר־כאָר).

געאָרג הענדעל, איבער דער בעדייטונג פֿון וועמענ׳ס ווערק, יואָס לייכטען, ווי שטערן פֿאַר אַלע דורות, מיר האָבען געשריבען אַרומגערעדט נאָך דער אויפֿפֿיהרונג פֿון „יציאת־מצרים”, דורך׳ן שיר־כאָר — האָט זיין בעגייסטערונג — ווי בעוואוסט — געשעפּט פֿון תנ״ך, וועמעס מיסטעריעס, ער האָט אין גענואַלדיגע טענער געזעצט און מיט אַ נשמה, פֿון אַ גרויס האַרץ, בעלויכטענער, און העכסטער ווי פֿון אַ קוואַל־פּאָליפֿאָנדיגער האַרמאָניע, אַרנאַמענטירט און מיט די שעהנסטע מיטלען — די מוזיק, האָט ער געצווינגען די מענשהייט, נשמה׳דיג־טיף פֿאַריינצודרינגען אין דער טראַגיק און איבעריליכע נשמה־איבערלעבונישען פֿון די תנכ׳אישע העלדען.

דער פֿאַר אַלע צייטען לייכטענדיגער, גרויסער מאָנומענט — דער תנ״ך, דער מקור פֿון מאָנאַטעאיזם, מאָראַל, עטיק און צנועות, יואָס יודען האָבען אַריינגעבראַכט אין די הערצער פֿון זייערע אַרומיגע, ווילדע, פֿינסטערע און אָהן־ביבלישע שכנים — אַט אַ דערזעלבער תנ״ך האָט עס בעגייסטערט דעם גרויסען טאָן־דיכטער פֿון 17.־יאָהרהונדערט און פֿון דעם אור־קוואַל האָט ער געשעפּט און אונז מהנה געווען מיט אַזעלכע דערפֿרישונגען, צווישען יועלכע עס געפֿינען זיך אַזעלכע ברילאַנטען פֿון רייגסטען וואַסער, ווי „משיח”, „יהודה המכבי” און „שמשון”.

מיט דעם אויספֿיהר פֿון „שמשון” האָט דער „הזמיר”־כאָר, אונטער דער ליישונג פֿון זאַקס, געלעגט אויפֿ׳ן קבר פֿון גרויסן הענדעל נאָך אַ לאָרבער־קראַנץ. און נישט ווייניגער האָבען אָט אַזאַ רום־קראַנץ פֿערדיגט די אויספֿיהרער, בפֿרט דער יונגער דירינגענט זאַקט, וועלכער האָט זיך אונז שוין רעפּרעזענטירט במשך פֿון אַ פֿערהעלטניסמעסיג קורצער צייט (צוויי יאָהר?) מיט דעם אויספֿיהר פֿון גרויסע ווערק, ווי: „וואַלפּורגי׳ס נאַכט” פֿון מענדעלסאָן, „פֿיר תקופֿות פֿון יאָהר” פֿון היידן, די „ביינטע סימפֿאָניע” פֿון בעטהאָווען, גרויסע קאַנטאַטע פֿון זאַקס און לסוף מיט זיין לעצטער אויפֿפֿיהרונג פֿון „שמשון”.

דער כאָר האָט אַזוי ריין, ריטמיש און אויסדריקספֿול געזונגען, אַז מ׳האָט שוין אויפֿגעהערט צו מאַכען פֿערגלייכען פֿון דעם אַמאָליגען הזמיר׳ס גלאַנץ־פּעריאָד און מיט גרויס צופֿרידענהייט קאָנסטאַטירט, אַז דער הזמיר־כאָר זינגט אַזאַ אמת׳ן געזאַנג, וועלכען אָנגעבעטענע גאַסטגאָס־פֿעראייגען, זענען עס כמעט נישט בכוח.

וואָסערע שלל פֿון שעהן־געזאַנג האָבען מיר געהערט אין די נומערען: „אָז רוחק תעוף מרומים”, „אלהי יעקב”, „אדוני שמע”, „דגון השמיד אויב”, „פּלגי דמעות הזלינה עיני”, „ברכו את אדוני במקהלות”! אָבער אַזוי ווי די זון איז נישט ריין פֿון פֿלעקען, קען מען אין דעם פּרט אויך נישט מסכים זיין מיט דער פּלוצלינגדיגער פֿערשנעלערונג אין דעם פּראַכטפֿולען פּלישתים־כאָר ע״מאָל מיט אַ כמעט אַלעברעווע־טעמפּאָ — איז דאָס נאָך אַ טאַלאַנט־קאַפּריז? — בנוגע אַ הענדעל־קאָמפּאָזיציע קענען אַזעלכע קאַפּריזען נישט ווערען פֿערגעבען!

די סאָליסטען, די וואַרשעווער געסט: צ. איזיגרים, מיט איהר האַרציג־ווייבריענדיגער אַלט־שטימע, האָט אַלעמען ענטציקט און דאָס מיט רעכט, קען מען דען בעסער זינגען, די רעטשיטאַטיווען און אַריעס, ווי זי האָט געזונגען? און דער אָפּערן־זינגער א. אַלמן מיט זיין גרויסער באַס־קאָנטאַנטע שטימע, איז ווי ספּעציעל געשאַפֿען פֿאַר דעם שאַדענפֿריידיגען און זיך־רייצ. „גען פּלישתי חרפּה — זיין געזאַנג איז אַן׳אויסדרוקספֿולער, האַרבער און בולט׳ער פֿון אַלע, יואָס האָבען ביי אונז, ביז איצט, יוען עס איז אַמאָל, אין דער אָראַטאָריע געזונגען.

און אונזערע, די לאָדזער? — פֿרוי קראַקאָוי־סקע, יואָסערע עבטע דלילה, סיי מיט איהר אויס־זעהען, סיי מיט איהר געזאַנג! „בטח בא שמשון באמינועס” איז געוואָרען אַזוי פֿרויענהאַפֿט־פֿערפֿיהרעריש געזונגען, אַז מ׳האָט נישט בעדויערט, יואָס מ׳האָט צי דער ראָל נישט אימפּאָרטירט קיין [...] פֿון אַנדערשוואו.

הי׳ מ. גרינוואַלד האָט געטראָגען אויף [...] לאַסט פֿון דעם טראַגישען העלד שמשון א[...] מוז צוגעבען, אַז ער האָט איהם עהרליך געפֿ[...] — שעהן האָט געקלונגען די שטימע; די אַרי[...] נען געזונגען געוואָרען געפֿיהלפֿול, ריטמיש [...] און דערצילט אַזאַ ערפֿאָלג, ווי אַן׳אמת׳ן [...] טאָריום־זינגער. דאָס וואָס מיר קענען זאָג[...] נעגאַטיוו, איז וואָס ער האָט די רעטשיטאַ[...] געזינגען חזנות, מיט געפֿיהל, ביי רעטשיטאַ[...] בכל האופֿן נישט צוליבט — רעטשיטאַטי[...] מוזיקאַלישער מאָנאָלאָג און מוז פֿאַרגעטראָג[...] רען אויסדרוקס, אָבער נישט געפֿיהלפֿאָל. אַח[...] מאַכט עס דעם אײַנדרוק פֿון חזנישן ווילק[...] וועמען יעס עקזיסטירט נישט קיינע רעגעל[...] ריטם, אַפֿילו נישט קיין מאָס־געפֿיהל.

עס וועט אונז צו ווייט פֿערפֿיהרען, ווע[...] וועלען אויסרעכענען די אַלע אַריעס, וואָס ה[...] יואלד — שמשון האָט [...] געזונגען — אַ[...] דאָך דער העלד, די הויפּט־פֿיגור פֿון דער אָראַט[...]

דער אָרקעסטער אַפֿילו האָט אַנדערש געק[...] אונטער זאַקס׳ס לייטונג און מיט אַזאַ אויס[...] סך־הכל קען מען זאָגען אַלעמען: דעם הזמיר[...] דעם דירי׳גענט, קאַליסטען און דעם פֿעראיינ[...] פֿילהאַרמאָניש־הזמיר׳שען אָרקעסטער, די בע[...] טערין, פֿרוי פּיעטרושקאַ, אַנ׳אויפֿריכטיגען [...] גען בראַוואָ!

D—ski

די שטרייק-בעוועגונג אין לאדז

קאנפליקט אין בידערמאנס פאבריק צוליב אורלויבען פאר די ארבייטער

(א) אין בידערמאנס פאבריק (קילינסקיעגא 3) איז אויסגעבראכען א קאנפליקט פון די ארבייטער מיט חשר פאבריק - אדמיניסטראציע, צוליב די אורלויבען פון די ארבייטער. די ערשטע קאנפערענץ ביים ארבייטס - אינספעקטאר האט נישט געבראכט צו קיין רעזולטאט. א צווייטע קאנפערענץ וועט פארקומען די קומענדיגע וואך.

פאבריקאנט האלט נישט דעם אפמאך

ווערט צוגעצויגען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט

(א) מחמת דעם, וואס די פירמע יאנקעלעוויטש (אל. קאשטשושקי 10) האלט נישט דעם אפמאך מיט די ארבייטער, וואס איז געשלאסען געווארען נאך אן'אקופאציע - שטרייק, האט צוליב דעם אויסגעבראכען א נייער קאנפליקט. דעם ענין וועלען דעם קלאסען-פאראיין איבערגעבען דעם שטראף-געבער ראט, כדי צוציהען די פירמע צו געריכטליכע פעראנטווארטליכקייט.

ליקווידירט דער אקופאציע-שטרייק אין שווארץ'ס טארטאק

(א) אין שווארץ'ס טארטאק (הענריקא 4) האט אויסגעבראכען אן'אקופאציע - שטרייק. נאך דער קאנפערענץ ביים ארבייטס - אינספעקטאר, איז דער שטרייק ליקווידירט געווארען. 50 ארבייטער זענען צוריקגעקעהרט צו דער ארבייט.

הארעקס פאבריק שוין טעטיג

(א) נאך דעם לאנגדויערנדען אקופאציע - שטרייק אין הארעקס פאבריק אין רודא - פאביאניץ, ווערט די פאבריק צוזאמענגעשטעלט אויפצונעהמען די ארבייט. געקומען איז געלאזט געווארען אין גאנג די וועבעריי אפטיילונג.

פאר א שטרייק אין שטאטישען שעכט-הויז.

קאנפליקט מיט דער דירעקציע.

(א) אין שטאטישען שעכט-הויז איז געקומען צו א קאנפליקט צווישען די שעכט-הויז-ארבייטער מיט דער דירעקציע. צוליב דעם, וואס די ארבייטער האבען זיך געשטעלט אויף דער זייט פון די רעדוקצירטע. אויס מורא ס'זאל נישט אויספעהלען קיין פלייש איז די מאכט צוגעטרעטען אויסצוגלייכען דעם סכסוך.

ביז איצט איז דער סכסוך נאך נישט אויסגעגליכען. ס'איז נישט אויסגעשלאסען, אז דער שטרייק זאל אויסברעכען.

פאר פיהרען א אנ'אנאנימע פאבריק

פערמשפט 2 יודישע פאבריקאנטען אויף א יאהר תפיסה

(—) נעכטען איז פאהן היגען קרייז-געריכט פארגעקומען א זעהר כאראקטעריסטישער פראצעס, פון צווי יודישע קליין-אינדוסטריעלער פון פאביאניץ, וועלכע זענען אנגעקלאגט געווארען אין פיהרען אונטער פיקטיווע נעמען זייער וועבעריי. נישט געצאהלט קיין שטייערן. געמאכט האבען זיי דאס, כדי נישט אויסצוגעבען די אנאנימע סוחרים און אפנעהמער.

די מעשה שטעלט זיך פאר אזוי:

פון יאהר 1929, האבען אין פאביאניץ געפיהרט א האנד-וועבעריי יצחק ראזען און יצחק העניך ראזענטאל. די צייט איז געווען א קריטישע און ראזען מיט ראזענטאל האבען נישט געקאנט אויסהאלטען פון די ריזיגע שטייערן, וועלכע זענען אויף זיי ארויפגעלעגט געווארען. זענען זיי געפאלען אויף אן המצאה און זייער וועבעריי עטליכע מאל איבערגעשריבען אויף די פיקטיווע פאכטערס, אויסגעקויפטע פאטענטען אויף זייערע נעמען. און זיי, די אייגענטימער, ראזען און ראזענטאל, האבען פיגורירט אלס געוועהנליכע ארבייטער. אזוי האבען זיי ראזען און ראזענטאל געפיהרט זייער פאבריקעל ביזן אנהויב יאהר 1935.

פלוצים האט דער פאביאניצער שטייער-אמט געשיקט אין ראזען מיט ראזענטאלס וועבעריי-פאבריק א קאמיסיע, וועלכע האט אנגעהויבען דורכצופיהרען אנ'אויספארשונג.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אין דער צייט אין די פאבריק געווען איבערגעשריבען אויף א נעווען סטאקאווינסקי. ווייטער איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די זעלבע פאבריק איז געגאנגען אונטער פערשידענע נעמען, ווי: פראנק, סטאקאווינסקי, שמראזבערג, ווייגבלום א. א. און ווייטער איז ביי-וויזען געווארען, אז ראזען און ראזענטאל האבען נישט בעצאהלט ארום 8000 זל. דאכאדאווע און אבראטאווע שטייערן.

צוליב דער ענטדעקונג האט דער שטייער-אמט אין פאביאניץ אנגעגעבען אויף ראזענען און ראזענטאלען אנ'אנקלאגע צום פראקוראר, אז זיי האבען געפיהרט אונטער פיקטיווע נעמען זייער פאבריק, כדי נישט צו צאהלען שטייערן.

אין צווישען דער צייט האבען זיך ראזען און ראזענטאל געווענדעט צום שטייער-אמט מיט א ביטע, אז די שטייערן זאלען זיי צולייגט ווערען אויף ראטעס. זיי האבען זיך מודה געווען אין פיהרען זייער וועבעריי אויף פיקטיווע נעמען, מאטיווירענדיג דאס דערמיט, אז זיי האבען נישט געקענט ארויסגעבען זייערע אנאנימע צושטעלער, ווייל דאס וואלט זיי אפגעשראקען און אין רעזולטאט וואלטען זיי געמוזט די פאבריק שליסען.

דער שטייער-אמט האט מסכים געווען אויף ראטעס, אבער דער פראצעס איז נעכטען דאך פארגעקומען. דאס געריכט האט נאך'ן אויסהערען די עדות ארויסגעטראגען אנ'אורטייל לויט וועלכען ראזען און ראזענטאל זענען פער'משפט געווארען יעדער צו א יאהר תפיסה. צוליב דער אמנעסטיע איז די שטראף פערקלענערט געווארען אויף א העלפט.

ג. באטשעלניק זאלעווסקי

קלאגט אז רעדאקטארען פאר רכילות

(א) נעכטען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס געגען דעם רעפערענט פון דער פערסאנאל-אפטיילונג ביי דער שטאט-פערוואלטונג, זיגמונד פאלט. אנגעקלאגט איז ער געווארען פון ג. דירעקטאר זאלעווסקי, אין דער בעשולדיגונג ווערט אנגעגעבען, אז אין יאהר 1936, האט פאלט געזאלט פערעפענטליכען וועגען זאלעווסקין אנ'ארטיקעל אין וועלכען ס'ווערט שטארק אנגעגריפען די פערזאן פון דיר. זאלעווסקי. דעם ארטיקעל זאל פ. האבען געגעבען דעם שטאט-פרעזידענט גלאזעק אדורכצוקוקען נאך דעם ווי ער האט דערהאלטען פון סטאניסלאוו פיעטשיצקי, רעדאקטאר פון „גלאס יאראדאווי".

דער עדות פיעטשיצקי ערקלערט, אז דעם ארטיקעל האט ער געשריבען און עס געגעבען דעם שטאט-פרעזידענט גלאזעק אדורכצוקוקען. דער עדות האט צוגעגעבען, אז זאלעווסקי פלעגט איהם צאהלען צו 10 זל. פאר ארטיקלען געגען מיסגלי דער פון דער שטאט-פערוואלטונג.

צוליב דער דאזיגער ערקלערונג האט זאלעווסקי צוריקגעצויגען די אנקלאגע געגען פאלט'ן, און וועט מיט דער זעלבער אנקלאגע ארויסטרעטען געגען דעם „רעדאקטאר" פיעטשיצקי.

* * *

א צווייטען פראצעס האט זאלעווסקי פערפיהרט געגען רעדאקטאר פון יאכענבלאט „טידזשען ראבאטניקא" פאר צוויי ארטיקלען פון 27-טען אקטאבער פ. י. און 1-טען מערץ ד. י. אין וועלכע ס'איז אנגעגעבען געווארען, אז זייענדיג א לעהרער אין א שולע בעת דער דייטשער אקופאציע, האט זאלעווסקי נישט ערלויבט די קינדער צו רעדען פויליש.

מחמת דעם וואס מיצנער האט צוגעזאגט צו צושטעלען דאקומענטאלע בעווייזען, איז דער פראצעס אפגעלעגט געווארען.

לעצטע 7 טעג!
פרייזען רעדוצירט!
טעאטער „ראזמאיטאשטשי"
ציגעל = נאם 27. טעל. 112=25.
דיר.: דוד צעלמייסטער.
היינט, דאנערשטאג, 9 אווגט — גאסטשפילן פון קליינקונסט-טעאטער
„אראראט"
קינסטל. אנפ.: מ. בראדערזאן
מיט דעם רעוועלאציע-פראגראם א. נ.
„א וועלט מיט נסים"
מיט דער פאראדיע פון „יאשע קאלב".
רעזשי: י. שומאכער און ש. דזשיגאן.

א „האנדעל", א „קוימענקעהרער" און אנ'אנדער „פאכמאן"

דריי „האניג פייגעל" פאר'ן געריכט

(א) אין שטאטישען געריכט זענען נעכטען בעטראכט געווארען דריי פראצעסען פון גנבים.

דער ערשטער איז געווען אברהם בענטשינסקי, וועלכער האט געשריבען „האנדעל" אויף די הייפען און געזוכט האט ער א שטיקעל „מאסעמאטען".

דעם 23 מערץ ה. י. האט ער ארויפגעדרייט דאס שלעסעל פון א קאמער אויף פעטריקאווער 64 און צוגענומען א פעלד-בעטעל. ער האט אבער נישט געהאט קיין מזל ווייל מ'האט איהם געפאקט ביים עסק.

מחמת דעם, וואס ער איז שוין עטליכע מאל געווען פערמשפט פאר גנבות, האט דאס געריכט איהם פערמשפט אויף א יאהר תפיסה.

דער צווייטער גנב איז געווען ליאו סאמבארסקי וועלכער האט זיך דעם 18 מערץ ה. י. ארייגבעקומען אויפן בוידעם אויף אגראדאווע 8 און צוגעגנב'עט וועש פון לאקאטאר יוסף יאסקאוויטש אין דער ווערט פון 280 זלאטים.

מ'האט איהם פערהאלטען. אין געריכט האט ער ערקלערט, אז געלערנט האט ער זיך פאר א קוימען-קעהרער, נאר נאך אלס יונגעל האט ער שוין גע-האט א „הראנג" נאך פרעמדע וועש.

סאמבארסקי איז פערמשפט געווארען אויף א יאהר תפיסה.

דער דריטער „העלד" איז געווען טאדעאוש צענטעל, א פראפעסיאנעלער גנב, פאטער א. או. וו. און צום לעצטען איז ער געווארען א גאסען-רויבער.

דעם 28 פעברואר ה. י. איז ער אנגעפאלען אויף דער אהיימגעקומענער מאניע שטענצעל ביי רוג פיעטריקאווער און 6 שרפיען און איהר ארויסגעריסען א האנט-בייטעל מיט 350 זלאטים און אנטלאפען.

דאס געריכט האט איהם פערמשפט אויף א יאהר תפיסה.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל-ארצט פאר הויט-, געשלעכטס קראנקהייטען און מענער-שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען און נעמט אן
פיעטריקאווער 161. טעל. 245-21
פראנט דריטער שטאק
פון 10 פריה ביז 2 מיטאג און פון 7 ביז 9 אווענט.
זונטאג פון 11 ביז 1 מיטאג
פאר פרויען א בעזונדער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

דער ראדאגאשטשער אוואנטורניק

פערמשפט אויף 14 טעג ארעסט

(א) מיט עטליכע טעג צוריק, האבען מיר איבערגעגעבען וועגען אוואנטורעס אין ראדאגאשטש, וועגען אויסהאקען שויבען און פערוואונדען דעם יודישען קרעמער גליקסמאן.

דעם זעלבען טאג האט פאליציי פערהאלטען דעם אין ראדאגאשטש גוט בעקאנטען אוואנטורניק סטאניסלאוו אנדזשעיעווסקי, וועלכער האט אנגעפיהרט און אליין זיך בעטייליגט אין די אוואנטורעס.

נעכטען איז דזשעיעווסקי דורכ'ן סטאראסטע-געריכט פערמשפט געווארען אויף 14 טעג אונבעדינגטען ארעסט. דער אוואנטורניק אנדזשעיעווסקי איז באלד איינגעזעצט געווארען אין ארעסט.

זון-אויפגאנג 3.57
זון-אונטערגאנג 7.26

קיין ארץ-ישראל
ביליגע רייזעס. גוטע בעדינגונגען. פינקטליכע בעהאנדלונג.
קיין וויען 28 מאי פון 75 זל.
ווך 7 ימים אויף „קאשטשושקא" 12/6 פון 400 זל.
אויסלענדישע הנחה-פעסער קיין עסטרייך, טשעכאסלאוואקיי און יוגאסלאוויען.
פערטרעטערשאפט פון „אינטוריסט"
אויספלוגען קיין רוסלאנד.
אינפארמאציעס ערטיילט
דאס יודישע רייזע-ביורא
Union Lloyd
PIOTRKOWSKA 42,
telefon 107-87.

פאבאר 1915

(א) היינט דאנערשטאג, דארפען זיך שטעלען צו דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 די פאפאראוועס, וועלכע זענען געבוירען אין 1915, וועלכע וואוינען אין שטח פון 3 קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט

M, N, O, P

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומ. 2 — די וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4 קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות

R, S, Sz.

מארגען דארפען זיך שטעלען צו דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 די פאפאראוועס, וואס זענען געבוירען געווארען אין 1915, וועלכע וואוינען אין שטח פון 3. קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט

R, T

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 2 — די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4 קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות:

T. U, W, Z

און די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 6-טען קאמיסאריאט מיט די פאמילען-נעמען

A, B, C, Ch, D, E, F

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשור'ען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען: סאדאווסקא-פאהר (קונסטאנטינער 57), וו. גראשקאווסקי 11 (ליסטאפאדא 15), מ. קארלין (פילסודסקיעגא 54), ר. רזעפלינסקי (אנדזשעיא 28), י. כאנדזשינסקי (פעטריקאווער 165), ע. מילער (פעטריקאווער 46), ב. גאנציעוויטש (פאביאניצער 56).

KINO TEATR
MIRAZ
היינט און פאלג. טעג!
דער ערשטער פילם פון דער איבלענדישער פראדוקציע אין דער יודישער שפראך
„על חטא"
א מאנומענטאלע דראמע פון יודישען לעבען. געשפילט אויפ'ן גרונד פון אנ'אמת'ער פאסירונג פון דער וועלט-מלחמה.
אינסצענירונג פון בעקאנטען דראמאטורג י. מ. ניימאן. אין די הויפט-ראלען:
א. מארעווסקי
ש. דזשיגאן
י. שומאכער
קלארא סעגאלאוויטש
אויסערן פראגראם: כראניק P.A.T.

זאַל פילהאַרמאָניע
20 נאַרוטאָוויטשאַ 20
טעל. 213-84

פרייטאָג-צו-נאַכטס דעם 15 מאַי, 7 אָוונעט, צומאָרגנס שבת, פ׳ בהר-בחוקותי, שמברכים ר״ח סיון, ד. 16 מאַי, 9 פריה, וועט דער טאַלאַנט-פולער בודאַפעסטער אויבער-חזן
משה פרייס
פון דער איזראַעליטישער געמיינדע
דאַווענען קבלת שבת, מעריב, ספירה, שחרית, ר״ח בענשען און מוסף מיט דעם אנטייל פון פראָפעסיאָנעלן גוט-איינשטודירטען כאָר אונטער דער לייטונג פון בעגאַבטען שילער פון פראָפ. י. זאַקס — **לאַנאַס גורפינקיעל**. עס וועט אויסגעפיהרט ווערן די שענסטע קאָמפּאָזיציעס פון רעליגיעזער נגינה. —::— בילעטען צום פרייז פון 75 גר. פערקויפט די קאַסע פון פילהאַרמאָניע אויך די טערקישע קאַנדיטאָריי עק פיעטריקאָווער און פאַלודניאָווע
וועלכער האָט זיך קונה-שם [illegible] ווען אַלס דער צווייטער „ראַ[illegible] מיט זיינע הערציגע תפלות [illegible] פוילען אויך אין גאַנץ אונ[illegible]

פאַר נישט אויסצאָהלען פערלעגענע שכירות
ווערט א פירמע אנגעקלאַגט אין געריכט

(א) אין דער זאַקען-פאַבריק פון דער פירמע טראַמאַ (אל. 1 מאַי 14) האָט דער אינהאַבער דער-קלעהרט די אַרבייטער, אַז ער האָט נישט קיין געלד אויסצוצאָהלען די פערלעגענע שכירות פון די אַר-בייטער, די פירמע האָט אויך נישט געגעבען קיין טערמין, ווען די פערלעגענע שכירות וועלען אויסגע-צאָהלט ווערען.

אין שייכות דערמיט, איז די פירמע צוגעצויגען געוואָרען צו געריכטליכע פעראַנטוואָרטליכ-קייט.

דער אָקופּאַציע-שטרייק דויערט ווייטער.

כוליגאַנישער אָנפאַל אויף א יודישען זקן

(—) נעכטען זענען עטליכע כוליגאַנעס אויף רוג גדאַנסקאַ און 6-טען שיערפּיען, בעפאַלען און צושלאָגען דעם 87 יאָהריגען זקן הערש גאָלדענ-ראַד (גדאַנסקאַ 65א).

די אַלאַרמירטע פאָליציי האָט עטליכע אָנפאַ-לער פערהאַלטען.

דער ראַבינאַט זוכט

1) ישראל הערשקאָוויץ, פריזירער וועגען א בריף פון אויסלאַנד;

2) די קרובים אָדער בעקאַנטע פון פראַנק-סימאָן גאָלדמאַן (זוהן פון לואי און דינה);

3) יחיאל רעכטדינער, געוואוינט אין שערפּץ. ווער ס׳ווייסט עפּיס וועגען די דערמאָנטע פער-זאָנען זאָל מעלדען דעם ראַבינאַט.

זונטאַג ווערט געעפענט די האַנדווערקער-אויסשטעלונג

שוין דעם קומענדיגען זונטאַג, 12 א זייגער בייטאָג קומט פאָר די פייערליכע ערעפענונג פון דער האַנדווערקער-אויסשטעלונג אין סטאַשיץ פּאַרק, צו דער ערעפנונג וועלען קומען פאָרשטע-הער פון דער רעגירונג. עס זענען פערהאַן 4 גרויסע געמיינזאַמע פּאַוויליאָנען, צוויי צוגאָב-פּאַוויליאָ-נען און 40 פּריוואַטע. עס נעמען אַנטייל העכער צוויי הונדערט אויסשטעלער. איינע פון די אַלגע-מיינע פּאַוויליאָנען איז פערנומען מיט די עקספּאָנאַ-טען פון דער לאָדזער האַנדווערקער-קאַמער, אילוס-טרירענדיג איהר אַרבייט אין משך פון 6 עקזיס-טענץ-יאָהר.

איצט ווערט נאָך געאַרבייט ביי די פּאַוויו-לאָנען פון פערוויילונגען און אַטראַקציעס, רעסטאָ-ראַנען און בלומען-פערקויף.

לויט׳ן פּראָגראַם פון דער פייערונג וועלען זיך 9 פריה פערזאַמלען אַלע צעכען און האַנדווער-קער-אָרגאַניזאַציעס אין לאָקאַל פון קריסטליכען האַנדווערקער-פערבאַנד, קילינסקיעגאָ 123. 10 א זייגער גאָטעסדינסט אין דער קאַטעדראַ, 11 א זיי-גער א צוג מיט די פעהנער צום סטאַשיץ-פּאַרק און 12 א זייגער די ערעפנונג

שטייער-הנחות פאַר האַנדווערקער

דער צענטראַלער יודישער האַנדווערקער-פער-באַנד אין וואַרשע טיילט מיט, אַז זייט א לענגערער צייט האָט ער געמאַכט בעמיהונגען אין פינאַנס-מי-ניסטעריום וועגען ערטיילען שטייער-הנחות פאַר האַנדווערקער און נעמליך: 1) בעפרייען האַנדווער-דער, וואָס פערקויפען אייגענע אויסאַרבייטונגען אויף מערק אין מאַרק-טעג אין שטעט, וואָס געפינען זיך אויסער דעם זיץ-אָרט פון האַנדווערקער-וואַר-שטאַט, פון דער פליכט אויסצוקויפען א בעזונדערען האַנדעלס-פּאַטענט, 2) אויסצומעסטען אין דעם אוי-בענדערמאָהנטען פאַל דעם אומזאַץ-שטייער בלויז איין מאָל ביי דער קוועלע, ד. ה. פון האַנדווערקער-וואַרשטאַט און נישט פון פערקויף אויף מערק, 3) אינגאַנצן צו בעפרייען פון צאָהלען אומזאַץ-שטייער סיי פון וואַרשטאַט און סיי פון פערקויף, אויב א האַנדווערקער בעשעפטיגט העכסטענס איין מיטגליד פון דער פאַמיליע.

דער צענטראַלער יודישער האַנדווערקער-פער-באַנד אין פוילען האָט בעלעגט מעמאָריאַלען אין פינאַנץ-מיניסטעריום וועגען ערטיילען די דערמאָנטע הנחות.

דעם פערגאַנגענעם פרייטאַג האָט א דעלעגאַציע פון צענטראַלען האַנדווערקער-פערבאַנד, וואָס איז בעשטאַנען פון: אדוו. ר. מענדעלסבורג, אדוו. ל. ניסענזאָהן און דירעקטאָר א. לעכער אינטערווע-נירט אין פינאַנץ-מיניסטעריום. די דעלעגאַציע האָט בעקומען א פערזיכערונג, אַז דאָס מיניסטעריום וועט אָנווענדען די דערמאָהנטע שטייער-הנחות לגבי האַנדווערקער, וועלכע בעזיצען פּאַטענטען פון 8-טער קאַטעגאָריע, ווי אויך האַנדווערקער-קאַרטען. איי-גענע אויסאַרבייטונגען וועלען מעגען פערקויפט ווערען אויף מערק און מערק-טאָג אין אַלע שטעט אין די גרעניצען פון גאַנצען פּאָוויאַט, צו וואָס מען וועט מעהר נישט דאַרפען באַזיצען קיין האַנדעלס פּאַטענטען. די דעלעגאַציע האָט אויך בעקומען פער-זיכערונג אַז דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום וועט אין משך פון היינטיגען חודש אַרויסגעבען א צירקולאַר, אין וועלכען, עס וועט פעראָרדענט ווערען אנצוווענ-דען די אויסגערעכענטע שטייער-הנחה, וואָס וועלען זיין א זעהר גרויסע פערלייכטערונג פאַרברייטע מאַסען פון די האַנדווערקער.

DRUSKIENIKI
Zdrojowisko nad Niemnem
שטאַרקע 5% סאַלצקע צו בעדער. סאַלצקע צו טרינקען. אויסגעצייכנטע באָראָווינע. אינהאַלאַטאָריום. אונגעוועהנליכער געזונטער קלימאַט.
בילינער סעזאָן פון 15/5 ביז׳ן 15/6.

א פּראָפעסיאָנעלער „חתן-בחור״
געכאַפּט א פּסק פון 2 יאָהר מיט 4 חדשים תפיסה

(א) פאַר׳ן היגען קרייז-געריכט האָט זיך נעכ-טען געהאַט צו פערענטפערן דער פּראָפעסיאָנעלער „חתן-בחור״, אינזשיניער יוזעף ווייגערט פון ראָדע-פּאַביאַניץ, אויגעניושאַ 3-5.

דער חברה-מאַן האָט אָפּגענאַרט א גאַנצע רייה לייכטזיניגע מיידלעך. אויף גרעסערע סומעס געלד, צוגעזאָגט מיט זיי חתונה צו האָבען און ווען ער האָט פון זיי אַרויסגעצויגען דעם נדן, איז ער געגאַנגען פליטה.

אַזוי האָט ער אָנגעצויגען עטליכע צענדליג נאַאיווע פריילינס.

צווישען אַנדערע האָט ער אויסגענאַרט ביי פרידאַ מאָסליק 3,500 זלאָטעס, און ביי העלענאַ סקוירטשינסקאַ 3000 זלאָטעס. נאָך אַלעם האָט ער זיך איינגעאָרדענט א געשעפטעל און חתונה געהאַט מיט א דריטער, א געוויסער וואַנדאַ טשעמניעווסקאַ.

דאָס געריכט האָט איהם פערמשפט אויף 2 יאָהר מיט 4 חדשים תפיסה.

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער
ZACHETA
זגערזשער 26.
היינט און פאָלגענדע טעג!
— I —
ערשטער דראַמאַטישער סאָוויעטישער פילם וואָס אילוסטרירט די פּאַסירונגען פון די גאָלד-זוכער א. ג.
גאָלדענער טייך
אין די הויפּט-ראָלען:
Iwan Nowosielcow
Wiera Tonstowa
— II —
סאַלאָן-דראַמע אויסערגעוועהנליכער סענסאַץ. אינהאַלט א. ג.
„די רויטע דאַמע״
אין דער הויפּט-ראָלע:
BARBARA STANWICK
נעקסטער פּראָגראַם: „בר-מצוה״
אָנהויב 4 נאָכמ. שבת און זונטאָג 12 בייטאָג.

קליינער פעליעטאָן

א פּראָיעקט

— שמדיול-שמעדיול! — שרייט אויס [illegible] שמעלקי — נאַר מ׳האַלט אי׳ן איין אויסטראַ[illegible] נייע ווערטער אונז יודען אויף צולהכעיס!

ס׳איז פונקט די אייגענע מעשה, וואָס [illegible] נעפּראַזיוועניע״, „קאָנסטיטוציע״, „דעוויזען״, מ׳האַלט עס אין איין איבער׳חזר׳ן און אין [illegible] ווייסט, וואָס דאָס איז אַזוינס..

מילא „הומאַניטאַר״ ווייסט מען נאָך, [illegible] דאָס איז אַזוינס — ס׳איז פון המן.. [illegible] המדתא האַגגי.. און האַגגי איז דאָס זעלבע [illegible] דעמאַגאָגיע — געשפּרונגען פון דאַך..

אָבער גיי ווייס, וואָס עס איז אַזוינס [illegible] שמעדיול, אַז פון שד און פון שידעלע [illegible] זיך עס נישט!

מ׳ווייסט נאַר, אַז עס האָט א „[illegible] מיט די יודען און מיט די אַראַבער און עס [illegible] צום שלאָגען!

און דאָ — זאָגט שמיל-שמעלקי — דאָ [illegible] איך געוואָלט זאָגען א וואָרט — א וואָרט מיט [illegible] און לאָגיק, ס׳זאָל זיך לייגען אויפ׳ן שכל און [illegible] זיין א פּראָיעקט!

נאָר טאַקיש א פּראָיעקט, וואָס עס [illegible] אין איהם אריינלייגען און אויך אַדורכפיהר[illegible]

צ׳ווייסט דאָך — זאָגט שמיל-שמעלקי — [illegible] גאַנצע אומגליק פון דער וועלט איצט איז [illegible] וואָס די „זאַמאַגע״, דער סחורה-אויסטויש [illegible] דער וועלט, צווישען די מלוכות איז נישט [illegible] אָרדענונג.. אייבער א דאָקטער, האָט מיר [illegible] קלעהרט, אַז ס׳איז דאָס זעלבע, וואָס בלוט-[illegible] קולאַציע, וואָס איז פערשטאָפּט געוואָרען אין [illegible] ברויך עס אויפפּראָפּען.. צ׳פערשטייט?

איז האָב איך אַזאַ מין פּראָיעקט, מ׳זאָל [illegible] כען אַזאַ זאַך: פוילען און ארץ-ישראל זאָלען [illegible] פיהרען א טויש-געשעפט. די ענדעקעס [illegible] דאָך ליב אַראַבער, און שרייען „ניעך זשי[illegible] טי״, און די אראבער ווידער האַלטען פון [illegible] און באָיקאָטירען, טאָ זאָל מען מאכען אַזאַ מין [illegible] 10 שטיק אַראַבער פאַר 1 יוד — איין יוד [illegible] פון פוילען קיין ארץ-ישראל, און 10 אַראַבער [illegible] דאָרט אַהער!.. אַז מ׳זאָל זיך שטאַרק דינגען, [illegible] עס אויך זיין פערקעהרט: 10 יודען קיין ארץ [illegible] און 1 אַראַבער אַהערצו..

אונזער מיינונג איז — זאָגט שמיל-שמעלקי [illegible] אַז די ערשטע קאָמפּינאַציע איז בעסער, וואָס [illegible] וועט דאָך ווערען צוזאַמען מיט די צוגעקו[illegible] אַראַבער מעהר ענדעקעס אין פוילען, און דאָס [illegible] וועט ווערען א גן עדן אויף דער ערד!

וואָס׳אי, א שלעכט געשעפט? אדרבא, [illegible] גוט׳ס! אויפ׳ן „אַרענדאַווגיק״ אַזאַ יאָהר!

שמילשמעלקי

Dr. med.
[illegible]adokierski
כירורג פון ציריך און יאַסלע[illegible]
[illegible]otrkowska 164 tel 114-20.

ר. איזראַעל

אויסגעליטערטע נשמות!

סענסאַציאָנעל שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

17

— טוען? וואָס קען מען טוען? מ׳דאַרף דעם ענין אויסראָטען פון שורש אויס.

— איך מיין נישט דאָס, האָט מרדכי זאַמערפעלד געזאָגט צו זיין טאָכטער, איך וואָלט געוואָלט וויסען וואָס מ׳הויבט אָן צו טון, כדי אַרויסצוראַטעווען דעם אומגליקליכען פישעל פון טורמע אַרויס, ווי איך הער וועט מען איהם היינט אָפּפיהרען אין פּאָוויאַט.

— און איך מיין עפּעס אַנדערש, דער גורל פון דעם איינציגען מענשען, הגם מ׳קען רחמנות האָבען אויף איהם, איז נישט אַזוי וויכטיג, ווי דעם גאַנצער פּראָבלעם, די פראַגע וועגען דעם בלוט-בלבול וואָס מ׳מאַכט דערביי אויף דעם גאַנצען יו-דישען פאָלק.

מרדכי האָט אנגעקוקט פערשעמט זיין טאָכ-טער, זי האָט גערעדט עפּעס צו איהם צו קלוג, עפּעס אַזעלכעס וואָס האָט זיך אמת געלעגט אויפ׳ן שכל, אָבער ער האָט עס דאָך נישט געקענט משיג זיין.

— וואָס הייסט, האָט מרדכי געזאָגט, אויב מ׳-וועט אַרויסראַטעווען פישלען, אויב ער וועט בעפרייט ווערען וועט דאָך ממילא אָפּפאַלען דער גאַנצער בלבול.

— ס׳איז נישט אַזוי, די טראַגעדיע קען בליי-בען דיזעלבע אפילו נאָך דעם ווי פישעל וועט בעפ-רייט ווערען, ס׳קען אַמאָל זיין, און דאָס איז זעהר וואַהרשיינליך, אַז ס׳וועט בלייבען, אַז דער מאָרד איז טאַקע פאָרגעקומען דורך יודען צוליב רעליגיעזע צוועקען, דער ריכטיגער מערדער איז אָבער נישט געכאַפּט געוואָרען, איך האַלט דעריבער, אַז כ׳איז גלייכער, דאָס ער זאָל פערמשפט ווערען איין אונ-שולדיגער צוליב א געוועהנליכען פערברעכען, איי-דער ס׳זאָל פערמשפט ווערען א גאַנץ פאָלק צוליב א יעמיינעם נידערטרעכטיגען בלבול.

מרדכי האָט אָנגעהויבען צו פערשטעהן, אָבער ס׳איז נישט געווען פאַר זיינע פיזישע און גייסטיגע כוחות דערמיט זיך צו פערגעהמען.

— אָבער איך בין דאָך נישט קהלס פערוואַרגער אַז איך זאָל זיין דער אויסלייזער פון פאָלק ישראל, איך קען זיך משתדל זיין ביים פריץ, ביים פריץ׳ס איידעם אָזשעלאָווסקי, ביי דער פּאָוויאַטאָווע מאַכט וואו מ׳קען מיך, כ׳קען מיך לאַזען קאָסטען געלד אַז מ׳זאָל דעם אונשולדיגען בחור בעפרייען, אָבער זיך אָננעהמען פאַר׳ן גאַנצען פאָלק — דאָס קען איך נישט.

— איך האָב געוואוסט, טאַטע, אַז דו קענסט דאָס נישט און איך פערלאַנג דאָס אויך נישט פון דיר. איך האָב אָבער געוואָלט וויסען וואו געפינט זיך די הויכע יודישע אינסטאַנץ וואו מ׳וואָלט זיך געקענט ווענדען אויב דעם יודישען כלל טרעפט א גרויסע צרה, אַזוי ווי עס איז איצטיגען פאַל? צי איז פערהאַן אַזאַ צענטער וואו ס׳קאָנצענטרירט זיך דאָס יודישע עלענד און דער יודישער צער און וואו מ׳זוכט אַן עצה בעגען דעם דאָזיגען צער און פון וואַנען אויס עס ווערט אָנגעפיהרט דער קאַמף פאַר א מענשליכען לעבען פון יעדען יודען?

— כ׳האָב שוין חרטה וואָס איך האָב אָנגעהויבען מיט דיר צו רעדען, האָט מרדכי געזאָגט, דו רעדסט שוין אַרויס פון די מעשה-ביכלעך און דאָס האָב איך פיינד, כ׳האָב געמיינט, אַז דו וועסט מיר געבען אַן עצה פון דעם אייגענעם שכל, אָבער איך וויל נישט אַז דו זאָלסט מיר רעדען וועגען נישט-עקסטיג [illegible] זאַכען.

— איך רעד נישט פון דער וועג, טאַטע, איך פערשטעה אין דעם ענין מעהר ווי דו, טאַטע, דו וועסט מיר מוחל זיין וואָס איך זאָג דיר אַזוי, אָבער איך מיין דאָס זעהר ערנסט.

— גענוג, גענוג, איך וועל דיר גאָרנישט דער-רויף ענטפערען, ווייל איך האָב דיר נישט וואָס צו ענטפערן, איך וועל מיר טוען דאָס מיינינגע, ס׳איז שוין נאָך דער לייה פון די ערמאָרדעטע און וועל זיך נאָך היינט זעהען מיט מאַריאַן אָזשעלאָווסקי, פאַר איהם האָב איך אַן עצה, אַז ער זאָל מיר טון א טובה.

— טאַטע, דאָ וועט נישט העלפען קיין שתדלנות און אפילו נישט קיין הלואות פאַר דעם יונגען אויס-געלאַסענעם פריץ, וועלכער דאַרף שטענדיג האָבען געלד...

מרדכי איז שוין געוואָרען אויפגערעגט, גע-וואָלט ענטלויפען, און איבערלאָזען זיין טאָכטער, אָבער איידער ער האָט נאָך דאָס בעוויזען צו טון איז אין צימער אריינגעקומען מאַריאַן אָזשעלאָווסקי, הגם אַן׳איידערשמאָל וואָלט דאָס בעוויזען זיך פון אָזשעלאָווסקין ביי זיי אין שטוב נישט אַרויסגערופען קיין שום איבערראַשונג, ווייל ער איז דאָרט געווען אַן׳אָפטער גאַסט, אָבער איצט גלייך נאָך דער לייה פון זיין פרוי און קינד, וועלכע זענען אומגעקומען אויף אַזאַ טראַגישען אופן, האָט דאָס אַהערקומען פון מאַריאַן אָזשעלאָווסקי אַרויסגערופען אַן׳אמת׳ע סענסאַציע.

מרדכי האָט אַראָפּגעכאַפּט דאָס היטעל און איהם בעגריסט פערנויגענדיג זיך אין דער העלפט, סאָניע האָט איהם בעגריסט, לייכט פערבויגענדיג דעם קאָפּ. ביי זיך האָט זי געהאַט בעשלאָסען נישט [illegible] צוגעהען פון צימער בעת דער געשפּרעך פון [illegible] פאָטער מיט דעם יונגען פריץ, וועלכען זי האָט [illegible] קענט פון הערען אלס אויסגעלאַסענעם יונג[illegible] און וועלכער האָט זיך נישט איינמאָל צו איהר [illegible] בעצויגען, ווען אפילו מ׳זאָל זי הייסען אַרויס[illegible] פון דאַנען, וועט זי דאָס נישט טון-

— כ׳איז געשעהען, האָט אָזשעלאָווסקי [illegible] הויבען, פונקט מ׳ך האָט דאָס געדאַרפט [illegible]

— מיר האָבען גרויס מיטלייד מיט אייך, [illegible] דושעדושיצו, פונקט אַזוי ווי ס׳וואָלט געשע[illegible] אומגליק אין אונזער אייגענער משפּחה, אָב[illegible] קען מען טון, אַזוי איז בעשערט פון גאָט.

— פון גאָט בעשערט און פון אייך [illegible] פיהרט, האָט מאַריאַן בייז געזאָגט

— פון אונז אויסגעפיהרט? האָט סאָניע [illegible] דערנעהנטערענדיג זיך צו מאַריאַנען, פון [illegible] אויסגעפיהרט? וועמען מיינט איהר דאָס?

מרדכי האָט זיך אינעקגעשטעלט צווישען [illegible] יאַנען און זיין טאָכטער, אַזוי ווי ער וואָלט [illegible] אויסמיידען א צוזאַמענשטויס.

מאַריאַן איז געוואָרען אויפגעקאָכט.

— וואָס הייסט פון וועמען? פון איך [illegible] איז דער מאָרד אויסגעפיהרט געוואָרען אין [illegible] דעם בין איך דאָ אהערגעקומען, דאָס האָב [illegible] ווער אייך יודען דאָ אַזוי ספּיעטשעט, [illegible] געווען גוט צו אייך און דערפאַר האָט איהר [illegible] אָפּגעדאַנקט אַזוי ווי זשידעס קענען אָפּדאַנקען.

— פּאַניע דזשעדזשיצו, האָט זיך מרדכי [illegible] פּרובט איינצושטעלען, וואָס האָט איהר [illegible] וואָס האָבען מיר אייך פאַרא שלעכטס געטון, זענען מיר שולדיג ווען אייך האָט וויר[illegible] אומגליק געטראָפען.

(המשך קומט)

גרויסע פאלקס-פערזאמלונג וועגן די לעצטע געשעהענישען אין ארץ-ישראל

נעכטען איז אין פילהארמאָניע פאָרגעקומען א גרויסע פאָלקס-פערזאמלונג וועגען די לעצטע געשעהענישען אין ארץ ישראל. מיט גרויסע רעדעס זיינען ארויסגעטרעטען ד"ר האַוטענפלאַץ, ד"ר מאַר־טאַקאָוער און ש. בעהעגהאַליץ. א בעזונדערע בעגייס־טערונג רעדע האָט געהאַלטען פּראָפ. ד"ר לאַזאַרסאָן דעלעגאַט פון קרן קימת דירעקטאָריום אין ירושלים אויף דער פערזאמלונג איז אויך פּראָקלאַמירט געוואָרען די אַקציע פאַר אויסקויפען די 40 טויזענד דונאַם באָדען פאַרן קרן קימת.

די געווינסען:

30.000 זל.

אויף נומער 57922

10.000 זל.

אויף נומער 71846

זיינען נעכטען געפאַלען ביי

וואלאנאוו

פרייטאג'צונאכט און שבת דאווענט דער בודאפעשטער אבער-קאנטער משה פרייס אין פילהארמאניע

דאָס דאַווענען הייַנטיגען שבת פון בודאַפּעשטער אָבערקאַנטאָר משה פרייס האָט ארויסגערופען אין לאָדז א ווֹאַלבּאַטפּרעשטאָנדליכע פאָראינטערעסירונג.

די לאָדזער מתפללים געדענקען גוט דאָס האַר־ציגע דאַווענען פון יונגען פרייס. אויך אין אונגאַרן האָט ער שטאַרק אויסגענומען און איז דורך דער צייט אויסגעוואַקסען אין א חזן פון א וועלטפּער־נעם.

ה' פרייס וועט אויספיהרען די שענסטע קאָמ־פּאָזיציעס פון הליכיגזער בנינה מיט א אויסגע־ציכנעטען כאָר וועט אָנפיהרען דער בעגאַבטער שו־לער פון פּראָפ. זאַקס ה' יאַנאָס גורפינקעל.

פון ביער-האלע בעזיצער-פעראיין

אויף דער קאָנסטיטואירענדער זיצונג פון ביער־האַלע־בעזיצער פעראיין זענען אויסגעוועהלט געוואָ־רען: פרעזעס י. רייכמאַן, וויצע — ל. גאָלדבערג און ש. סלעפּון, קאַסיר כ. וויינבערג, סעקרעטאַר מ. וויינ־וואָהל, עקאָנאָם א. סאַנעק, פערוואַלטונג: פּ. סוכאָ־וואָלסקי, מ. קאַלמאַנאָוויטש, פערטרעטער ד. שפּיע־וואַס און י. לובאַכינסקי, רעוו. קאָמיסיע י. בער־לינסקי און ש. וויסמאַן.

...נישט צופאסען זיך צו די ...צווויזען-פארשריפטען

...) נעכטען אַזוענד איז אויפ'ן וואָקזאַל אין ...פערהאַלטען געוואָרען דער לאָדזער סוחר ...גאָלדשטיין (קאַמיענאַ 18), ביי וועלכען ...האָט געפונען יועקסלען אין דער ווערט פון ...זלאָטעס.

די וועקסלען זענען קאָנפיסקירט געוואָרען, ...עדיג איהם צו פּעראַנטוואָרטליכקייט פאַר ...ניט זיין די דעוויזען פאַרשריפטען.

הויזבעזיצער פערמשפט ...ארויסהענגען א נישט ריינעם פאהן

...) דוד שיקיוויטש (זאַקאַנטנאַ 30) איז פון ...שט־געריכט פערמשפט געוואָרען אויף 14 ...רעסט אַדער 200 זל. שטראָף דערפאַר, וואָס ...פאַר זיין געפּאַכטעטען הויז (קיליני־...6) ארויסגעהאָנגען די מלוכה־פאָהן אין א ...אַבעריג ריינעם צושטאַנד.

...סער די רעדער פון אנ'אויטא

...) אויף זגערזשער גאַס פאַר'ן טויער 44, ...בערגעפאָהרען געוואָרען פון אַנ'אויטאָ דער ...יעריגער אהרן פּעיוניאַק (זגערזשער 44). ...גאַטאַנזיע האָט איהם געגעבען מעדיצינישע ...

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע
4-טע קלאס 5-טער טאג

10,000 zł. — 65637, 86782, 152919,
5,000 zł. — 369, 4818, 81450, 116871, 129884, 137924, 175966.
2,000 — 3824, 17247, 17686, 23937, 60614, 71804, 82252, 92264, 93081, 93781, 105375, 130089, 137595, 151718, 166453.
1,000 zł. — 3013, 7712, 8218, 30881, 31343, 32277, 39833, 46570, 49419, 62915, 65558, 72946, 100011, 100241, 104852, 106154, 117533, 122274, 130320, 140036, 140398, 172511, 174118, 178778, 180556, 190101.

PO 200 ZŁOTYCH.

83 110 334 427 615 753 888 943 80 1311 49 407 75 534 638 816 48 79 86 931 2022 165 347 67 443 57 520 34 684 769 82 880 3098 169 85 98 213 37 65 312 464 517 20 772 79 91 818 995 4018 422 76 556 737 810 23 64 5013 148 243 444 45 519 24 764 885 95 925 58 6038 66 75 140 58 76 320 531 644 80 825 47 7155 95 232 45 93 390 590 619 32 836 68 957 93 8010 15 178 259 376 467 671 90 791 9000 117 90 290 303 17 82 757 84 932 61 77 80

10070 294 385 427 36 504 647 63 761 73 907 14 76 11043 158 288 329 30 31 37 64 498 578 93 708 807 24 86 920 69 12071 281 82 323 87 596 612 720 96 941 13161 376 89 428 502 19 627 67 724 804 962 14214 21 82 322 85 407 516 876 86 96 955 15050 321 73 449 679 82 712 956 16037 207 13 448 571 634 67 720 982 17001 49 119 486 500 754 61 842 18032 477 513 652 755 79020 71 92 135 69 246 69 417 657 732 800.

20023 82 99 107 32 75 88 219 44 336 71 73 76 560 603 746 854 959 87 21096 123 83 232 55 301 12 80 421 85 589 673 711 29 47 64 813 907 94 22016 165 332 72 77 575 90 815 34 60 92 23121 59 344 735 74 24019 35 225 97 327 423 42 507 885 933 25229 32 503 29 658 839 979 86 26007 53 167 260 77 395 524 630 69 779 27075 78 135 240 341 469 505 655 74 920 62 28114 204 365 420 21 599 654 756 988 29131 55 255 347 832.

30164 69 215 65 309 555 85 866 994 31034 162 217 424 58 74 874 910 83 32080 240 94 601 36 40 970 33129 212 31 316 605 16 49 764 99 802 959 34020 367 510 98 703 65 91 804 960 35396 459 83 521 920 45 36099 144 64 65 383 563 757 958 37005 208 344 46 401 10 35 683 98 788 844 964 38007 120 50 311 31 534 647 723 804 45 83 914 32 79 39170 258 359 405 10 765 876 992.

40045 46 399 455 699 709 22 60 94 41032 40 80 130 225 460 67 557 662 59 790 830 941 42405 74 94 524 613 68 43035 56 218 99 397 527 645 889 966 44001 68 280 486 94 523 600 79 818 942 45028 50 187 508 25 77 96 622 748 816 72 907 48 46073 183 252 306 33 587 688 90 97 775 923 33 93 47072 305 12 84 481 525 48130 75 249 308 96 428 546 62 617 733 37 800 36 98 949 52 49035 357 500 33 647 855 927 70 80.

50167 321 424 837 48 50 67 97 51468 84 537 57 902 52144 69 232 327 30 696 792 934 47 97 53040 100 2 6 212 449 544 66 682 717 28 62 934 42 48 96 54027 43 158 283 303 483 548 83 86 811 55016 233 53 414 67 543 64 92 602 90 725 30 827 73 946 90 56031 64 73 81 180 89 206 386 490 599 606 35 706 35 96 878 99 972 90 57685 942 58074 218 79 312 458 89 601 700 9 903 54051 125 225 591 632 45 832 89 94 966.

60061 100 13 40 345 54 88 93 442 504 24 36 37 57 652 834 36 935 44 81 61113 252 377 80 93 467 595 615 851 910 62451 695 720 39 81 847 48 63035 69 137 203 326 60 90 483 521 36 71 5 88 806 908 64280 354 543 893 991 65399 542 92 626 804 66036 57 191 548 708 85 882 915 67022 32 179 81 318 56 437 57 76 534 718 68211 403 500 86 674 906 10 14 69071 263 395 561 692.

70027 85 482 609 709 22 67 89 71177 313 529 74 75 608 866 901 72097 119 341 56 438 89 550 641 843 918 50 73067 409 515 684 92 852 4 68 938 9 74111 233 619 897 75287 371 486 76113 52 76 81 217 515 703 831 77017 64 147 285 572 665 766 863 76 78243 74 457 660 712 79 828 37 405 79077 103 293 317 49 423 579 619 868.

80001 161 80 467 553 798 815 81055 148 214 450 77 764 828 958 82057 114 316 863 910 89 83036 78 243 399 480 547 611 701 929 84030 6 78 112 42 680 789 905 15 85377 98 476 521 705 35 86113 385 675 769 87102 44 278 593 667 59 758 891 7 944 88131 449 508 624 755 7 77 978 89008 230 71 77 425 624 91 706 13 37 72 863 985

90218 590 757 803 91049 249 276 840 92032 73 158 376 95 575 815 911 89 93106 597 652 64 882 982 94065 289 90 471 97 616 742 993 95009 227 377 569 792 96015 89 127 209 470 2 87 92 97070 165 216 558 721 828 98110 57 466 716 52 88 835 929 99062 427 511 661.

100064 196 425 542 675 737 943 5 81 101173 86 213 369 549 67 679 742 94 830 938 102047 31 450 545 610 53 879 84 944 85 99 103051 60 128 84 91 682 826 36 104107 58 228 353 8 95 421 534 682 723 864 105051 556 639 700 67 867 943 106017 187 95 221 301 21 400 536 884 992 107065 78 123 271 94 314 143 553 737 879 918 55 108106 15 213 79 496 598 723 64 88 825 917 109077 131 423 67 603 764 899 926.

110086 267 370 564 619 27 29 79 80 92 111264 364 97 445 560 112584 649 829 948 63 113176 303 42 433 522 3 32 69 74 90 669 77 114038 48 67 225 429 75 514 39 682 902 49 115041 242 514 680 762 802 970 116027 326 543 50 61 924 117121 55 224 441 79 669 967 118007 46 65 128 284 8 322 74 740 53 843 957 119057 215 68 351 876

120051 260 315 913 17 41 121015 164 213 308 468 71 506 620 772 86 923 122114 367 436 565 928 123194 379 88 441 96 679 761 124413 98 627 784 125488 627 798 801 126009 295 302 426 82 127138 206 735 905 128245 344 560 129067 221 302 520 82 606 72

130109 20 438 65 654 720 911 131042 87 162 233 337 59 582 614 760 925 132074 83 105 373 617 900 13 133261 318 477 516 89 873 134161 284 321 537 84 96 692 135098 169 233 73 425 645 83 705 849 82 87 972 136026 91 105 218 46 500 750 59 63 911 137084 126 358 91 575 731 970 138481 518 846 64 909 91 139023 159 216 94 537 604 748 79 999.

140123 36 369 615 44 720 887 927 76 141022 39 268 87 346 64 606 773 99 810 57 944 142153 224 351 496 518 25 89 94 767 143062 77 198 216 29 31 502 20 73 95 609 45 59 712 29 44 68 840 77 958 144086 248 49 69 487 560 99 145013 133 88 399 439 500 44 631 78 738 43 44 87 146003 117 216 335 408 604 96 888 919 75 147077 78 193 215 366 530 50 618 99 788 99 893 929 148280 326 58 75 404 535 59 616 851 80 94 149001 59 85 273 96 476 624 968 71

150109 23 204 356 467 86 661 700 151174 354 420 569 83 781 918 152053 161 250 366 514 78 96 709 37 92 962 72 97 153039 219 30 320 516 77 91 602 6 29 54 67 882 977 154168 77 360 97 546 607 20 831 933 93 94 155017 22 82 102 48 59 289 98 368 436 610 14 997 156049 272 342 689 727 992 97 157076 208 70 440 66 87 506 809 40 926 76 158051 67 155 63 66 298 406 614 705 159140 308 512 31 86 771 827 977

160004 90 319 840 161003 37 144 217 451 508 636 724 882 999 162052 86 97 120 55 82 90 222 49 55 84 307 562 89 635 728 822 59 83 163182 283 336 87 553 67 73 625 27 794 823 985 164958 165116 368 421 528 76 719 27 28 58 79 897 919 94 166080 109 26 97 238 498 552 78 828 35 167178 303 497 523 91 723 40 835 43 8 168005 53 9 69 363 95 834 919 40 55 169352 440 56 618 62

170060 183 9 203 632 710 14 839 923 171053 79 117 317 22 445 692 791 96 172067 8 204 331 43 60 444 60 511 693 751 87 807 901 173020 111 340 456 699 835 981 174020 147 234 93 5 331 86 712 48 85 856 65 175022 124 237 65 364 487 88 520 5 629 44 920 73 176020 95 191 82 309 402 590 177146 266 90 393 527 83 610 739 51 8 72 178 084 104 271 301 448 525 51 606 61 93 704 179126 97 683 891

180129 288 440 517 50 56 67 848 983 181105 309 462 505 46 88 657 708 942 182350 515 815 973 183018 88 93 136 245 95 314 34 412 509 655 829 930 73 184178 275 324 5 458 535 604 33 759 905 13 27 51 185167 341 88 520 617 763 943 186490 8 684 867 86 929 187018 116 233 65 83 93 358 67 428 502 865 914 36 188059 204 28 98 331 699 888 906 189165 484 549 66 82 619 790 812 41 969.

190034 101 18 325 408 535 61 93 673 743 66 862 982 191023 136 394 447 519 840 912 63 192100 63 276 97 373 401 10 529 93 674 945 88 9 193111 211 52 300 483 573 808 912 194031 276 392 472 609 878 995.

W drugiem ciągnieniu padło:
30.000 zł. — 57922
20.000 zł. — 69789
10.000 zł. — 71846 88567 116815 142170
5000 zł. — 3783 15258 113549 124594 137048 154519 163566
2000 zł. — 6 2646 13990 49667 54132 60186 83772 94133 113328 175469 183684 186170
1000 zł. — 11049 23808 23979 31725 37531 38640 41328 68839 86543 90086 93529 98879 105121 109080 132942 135264 137815 154352 159554 161792 163131 177557 192642

PO Zł. 200.

29 40 181 301 14 463 610 34 744 810 1059 79 155 86 93 95 714 28 2084 107 66 261 417 95 518 3042 306 557 710 861 4002 32 80 136 318 636 5016 17 103 259 72 328 34 878 946 6169 782 800 36 76 78 7058 65 141 609 738 77 867 8173 9491 95 545 796.

10074 204 347 402 571 11075 460 514 616 774 955 12083 115 223 84 360 496 524 50 881 13336 48 505 612 760 14423 25 501 44 793 810 943 87 15426 506 642 55 802 53 16130 40 677 561 82 623 17554 603 46 84 90 942 18321 58 407 670 948 19025 284 509 736 54 816 25.

20006 173 540 74 960 21116 68 233 51 432 46 529 22298 940 23085 192 374 892 923 38 90 24192 229 25022 375 641 90 970 26046 135 264 484 841 56 67 71 97 99 27015 295 534 799 952 28038 184 223 29169 81.

30264 373 430 31009 84 181 210 591 32060 195 280 93 454 569 806 33127 272 91 648 98 887 34004 57 285 553 35399 551 54 612 768 36173 331 784 834 61 37206 387 467 848 38606 731 922 39200 52 456 851.

40070 239 307 593 813 61 41018 414 42207 786 912 43367 443 614 95 44179 337 48 653 66 752 806 985 45231 347 517 83 614 52 97 857 905 44 46208 373 534 60 844 908 47201 20 816 35 45 985 48279 358 530 35 52 49425 670 724 891 956.

50022 112 77 309 506 982 92 51024 95 312 416 680 814 95 90 52317 453 579 704 54098 287 885 951 55210 342 677 733 56192 358 523 87 740 856 57119 210 649 929 58294 305 453 514 59010 121 35 237 720 819 912 81 93.

60185 258 77 628 700 78 82 61104 307 09 549 62499 519 932 58 63234 737 64037 41 323 463 785 823 65671 74 922 66097 67673 68061 141 494 570 689 720 817 69303 457.

70134 268 911 71019 111 532 62 72169 411 577 638 750 880 73067 579 933 74654 846 75320 408 536 673 831 76212 92 377 77417 779 78161 311 505 79196 575 803 986.

80067 124 73 74 242 73 670 81105 230 348 419 537 686 805 82004 59 176 511 641 780 848 928 39 83059 419 656 717 36 815 917.

84014 199 339 520 42 704 887 954 85191 362 472 610 933 86193 275 87350 423 654 807 75 88001 206 375 81 731 89018 70 518 28 789 810 56 920

90045 91 254 91485 905 73 94 92567 714 855 964 93104 17 323 538 54 95 607 94496 598 875 95252 63 965 96160 582 691 863 97542 830 98001 22 83 121 543 83 691 723 868 956 99086 140 647 777

100032 147 507 101184 400 965 102018 341 67 560 631 103023 160 425 104246 105042 63 301 573 654 712 38 997 106111 14 545 618 760 93 107140 252 451 900 108198 877 109145 507 29 954.

110314 453 687 111257 586 710 876 112784 878 951 113097 232 84 776 114726 115415 760 854 75 943 116206 333 64 549 117086 454 72 532 845 76 946 118154 535 931 119435 97 574 970 75

120413 576 81 673 121057 309 433 535 79 624 83 731 80 879 122375 656 940 123108 64 276 423 125016 79 319 408 686 766 88 826 126481 572 708 84 127220 355 514 45 86 613 99 718 128104 38 233 92 598 642 129039 250 94 597 766 889 925

130057 362 474 739 860 95 959 62 131136 272 475 761 908 11 12 132169 352 492 751 823 35 958 133000 378 799 988 134199 399 469 841 135418 51 514 46 136140 527 36 652 984 88 137069 495 764 918 138058 268 513 139314 44 405 735 837

140402 979 141933 142092 214 57 398 423 99 535 753 867 143103 46 327 89 728 808 15 85 946 144044 103 88 573 600 938 145149 464 511 611 930 146044 49 269 375 455 861 938 147139 45 227 861 912 44 148282 571 626 31 913 85 149239 576 86 92 621 733 969.

150017 75 133 83 904 151122 44 284 604 873 152050 243 58 467 153096 153 98 200 49 302 66 77 789 860 75 154180 650 782 826 934 155118 26 394 410 47 156024 205 96 595 157082 319 90 158131 227 564 692 851 159099 300 620 754 56 886 98.

160269 92 660 704 812 161242 410 834 91 162160 738 163058 444 556 673 96 712 96 827 164013 96 468 627 44 901 21 165079 431 506 624 95 707 62 166458 68 723 853 959 167495 168262 731 169066 205 433 591 782 933 53 77.

170000 53 542 640 968 171014 81 703 53 172228 306 173030 211 32 48 716 28 953 174015 142 239 678 860 93 934 175103 290 315 176033 157 71 457 695 820 24 177471 579 683 717 178539 96 668 179692

180100 477 181249 330 742 862 182027 534 686 901 98 183084 102 284 372 184069 76 103 47 208 628 814 185031 132 59 327 658 89 794 186208 584 187092 160 217 661 74 730 188342 732 869 189080 717 824 904

190033 145 340 646 722 86 806 191002 69 288 756 57 95 843 192062 85 329 34 44 50 470 854 80 193480 723 956 194794 855

CIĄGNIENIE TRZECIE.
PO Zł. 200.

01 162 374 1175 380 494 625 738 801 2101 317 472 78 554 57 610 876 90 3815 21 563 868 5005 178 209 623 718 22 999 6108 09 306 685 7060 441 620 791 877 937 8606 992 9931.

10184 512 653 879 934 11115 96 210 18 683 725 12075 88 450 871 608 774 975 84 98 56 360 844 932 14071 504 50 693 954 15128 200 558 998 16237 501 609 887 17004 91 232 18026 131 668 709 986 19242 493 575 776 98.

20080 250 381 506 86 921 29 71 21071 196 88 894 996 22216 638 915 23178 583 704 86 24083 599 612 729 811 98 25046 162 213 45 26028 522 632 919 27775 885 951 28005 274 145 469 94 801.

30092 402 890 31127 387 728 847 80 32435 899 33287 494 634 752 34082 382 659 754 35145 356 582 650 91 883 963 36231 98 349 96 887 37054 99 162 66 71 372 88 954 38728 874 79 309 451 516.

40049 442 834 41066 492 548 787 92 814 42021 147 70 200 43182 231 90 610 770 812 44223 585 667 977 45184 379 471 764 902 82 108 213 304 47060 202 415 798 48240 458 49128 302 432 598 714 869.

50123 330 826 94 911 51589 686 805 79 452 529 98 628 887 901 53177 303 49 423 507 669 54013 109 271 335 549 50 663 803 55095 554 672 56347 455 857 58 57033 134 506 782 930 58519 606 715 934 59021 327 495 936.

60080 284 90 653 61135 242 301 805 963 379 563 691 832 953 63612 898 988 64170 211 65146 72 91 384 556 760 878 66199 340 565 888 67080 248 77 345 453 58 659 68022 102 22 709 18 807 69239 359 545 70 679 86 871 986.

7072 154 505 88 660 706 39 71244 587 837 72618 716 999 73132 65 659 701 59 62 71 557 66 819 75143 211 709 990 76114 238 77132 266 647 843 78208 19 318 455 70 699 926 79153 351 626

80077 156 968 81015 87 223 323 442 82004 54 112 339 68 430 99 691 936 83086 548 820 34 43 84171 319 84 665 97 802 925 85075 101 14 226 829 86317 508 706 93 200 49 639 747 910 26 93 95 88056 174 378 891 89039 102 218 445 514 683 902

90089 180 246 383 417 43 88 614 728 816 991 91386 96 400 72 662 720 849 92345 55 51 620 38 742 824 56 93283 331 95 640 717 866 95013 246 522 96016 31 55 391 451 50 849 97443 58 525 79 627 50 77 98177 255 87 452 508 98 860 955 99321 50 555 868

100036 303 58 770 881
101169 313 502 26 646 51 730 809 71 102478 680 788 103209 486 104047 148 75 235 773 105232 630 735 871 946 106048 124 378 572 704 990 107623 823 997 108050 216 78 316 109196 235 329 521 68 870

110182 350 421 517 111074 343 900 88 173 376 509 610 23 939 113160 231 572 89 314 450 63 88 582 663 830 81 115052 150 395 545 664 773 116085 199 213 479 716 117538 118197 202 42 906 69 119178 251 705.

120000 459 691 907 121031 146 524 600 847 122407 61 81 847 123089 111 516 938 74 684 125300 49 559 649 67 739 126014 155 470 127565 888 93 61 128003 122 214 75 305 647 80 129044 88 413 45 93 568 669 902 85.

130055 56 301 718 861 131024 195 367 539 46 132185 525 49 961 133488 563 88 719 134131 494 531 135069 631 758 136158 82 237 97 388 631 833 137235 389 99 467 534 138105 49 53 205 327 871 139042 96 179 248 339 545.

140383 495 641 141358 774 827 142146 87 509 687 143033 365 90 467 80 575 749 144026 29 107 61 223 421 580 96 778 145136 288 369 808 146157 756 662 775 147154 428 46 148010 376 504 25 680 821 149413 536 79 900

150227 35 395 592 638 50 866 151208 383 45 724 152095 592 830 996 153021 299 368 671 99 154086 383 429 663 776 155178 89 600 875 932 156121 533 632 157009 65 78 489 780 58 964 158008 479 991 159277 94 839 916

160665 161503 89 609 162091 164 460 889 901 163020 222 752 988 164619 969 332 166615 726 167293 168067 279 169013 135
170132 201 31 52 638 700 15 847 171031 631 722 846 172009 352 640 98 712 173180 174100 400 509 74 614 60 802 959 175707 818 176535 849 177077 122 79 97 449 774 179424

180161 261 407 29 594 181401 48 85 626 84 989 182021 248 333 714 183038 78 308 52 91 98 781 927 184005 35 186 541 60 73 670 831 52 185556 79 668 741 930 186335 187047 542 726 188025 261 659 823 72 189050 77 193 978

190618 914 191039 108 321 192050 238 81 193143 77 424 194424 955

KUPON

פאר די לעזער פון

„נייעם פאלקסבלאט"

do Teatru Miejskiego

(Śródmiejska 15)

דער פארצייגער פון דעם דאזיגען קופאן ה…
דאס רעכט צו בעקומען 2 הנחה-בילעטען …
30 גר. ביז 1.85 זל. דעם 14-טען ה. …
8.30 אווענד אויף דעם שטיק פון סטו…

„זעכצעהן-יעהריגע"

טעאטער, מוזיק און פערזוויל…

(קאמוניקאטען)

לעצטע וואך פון „אראראטי" אין ראזמאיטאשטשי

פרי צוגעבען די מעגליכקייט דעם ברייטען …
בעזוכען די שלאגער - פארשטעלונגען פון „ארא…
דעם גלענצענדען פראגראם „א וועלט מיט נסים",
די פרייזען רעדוצירט געווארען. אלע טעאטער …
וועלען מיט פרייד אויפנעמען די ידיעה און וועלען …
נוצען ביידע געלעגענהייטען סיי די לעצטע טעג …
די ביליגע פרייזען. „א וועלט מיט נסים" פיהרען …
די קינסטלער חנה גראסבערג, שיינע מרים, מאלווי…
פעל, ש. דזשיגאן, וול. גאדיק, סאם היאר, מ. אפ…
פולאווער, י. שומאכער, קאנפעראנסיע וו. גאדיק.

דער קעניג פון טאנגא עדווארד ביאנקא מי… אנסאמבל אין פילהארמאניע

קיין לאדז קומט צו פאהרען און וועט ארויסט…
אין פילהארמאניע דעם 17 און 18 ד. ח. 8.45 …
דער וועלט-בעריהמטער אנסאמבל פון ארגענט…
טאנגא-קעניג עדווארד ביאנקא, וועמענס אויפטרי…
פען ארויס אין דער גאנצער וועלט א גרויסע ס…
דער דאזיגער אנסאמבל, אין וועלכען ס'נעמ…
טייל 15 פערזאן, איז אנערקענט געווארען אלס …
טע טאנגא-קענער און פיל מאל בעלויכט געווארען.
אין פראגראם ארגענטינישע טאנגאס, גרוזינ…
פערשידענע טענץ, וועלכע מען האט נאך ביי אונז …
געזעהן.

פון פוילישען טעאטער

היינט ווערט געשפילט „שעסנאסטאלאטקא", …
פרייטאג פרעמיערע „קטא זאביל".

קאלישער קאנקורענץ רואינירט

די לאדזער היטעל-פראדוקציע

אג) צו די צווייגען פון דער לאדזער פראדוקציע פון כאלופניקעס אין וועלכער עס זענען אין לעצטען יאהר פארגעקומען גרויסע ענדערונגען געהערט די כאלופניצטווא פון היטלען, דער דאזיגער פראדוקציע-צווייג אין לאדז האט זיך שטארק ענטוויקעלט און האט פערנומען דאס ערשטע ארט אין פוילען, דער דאזיגער צושטאנד האט געדויערט א לענגערע צייט ביז דער מארק איז נישט דערזארגאניזירט געווארען דורך דער קאנקורענץ פון אנדערע פראדוצענטען און ביז די קאנקורענץ פון אנדערע שטעט האט נישט געבראכען די העגעמאניע פון לאדז.

וואס שייך דער קאנקורענץ האט זיך געוואלדיג פערגרעסערט די צאהל פון כאלופניקעס וואס רעקרוטירען זיך פון די געוועזענע געזעלען ביי די כאלופניקעס, וואס האבען פערלוירען די ארבייט און אליין פערלייגט ווארשטאטען, צוליב דער געוואלדיגער קאנקורענץ, זענען די פרייזען אויף היטלען אין פערגלייך מיט'ן פערגאנגענעם יאהר געפאלען אויף 50 פראצענט.

די וויכטיגסטע סיבה אבער פארוואס לאדז האט עפרלוירען איהר אנפיהרענדע שטעלונג אין דער דאזיגער פראדוקציע איז די קאנקורענץ פון קאליש, וועלכע האט ערשט לעצטענס טארפעדירט די לאדזער פראדוקציע דיקטירענדיג אזעלכע נידריגע פרייזען אויף וועלכע לאדז קען נישט פראדוצירען. דער איינציגער אויסוועג ון דער לאגע פאר דעם דאזיגען פראדוקציע-צווייג וואלט, לויט דער מיינונג פון די פעראינטערעסירטע קרייזען געווען, אז די מאסגעבענדע קרייזען זאלען ביים רעגולירען פון די אימפארט-עקספארט-בעדינגונגען אויך געדענקען אין דער עקספארט מעגליכקייט פון היטלען.

די וואונשען פון די ווירטשאפטליכע קרייזען

ביי דער ראציאנאליזאציע פון אומזאץ. מיט טשעקען פון פ. ק. א.

אג) די ווירטשאפטליכע ספערען זענען לעצטענס ארויסגעטרעטען מיט פאלגענדע דעזידעראטען אין דער פראגע פון דער ראציאנאליזאציע פון אומזאץ מיט טשעקען פון פ.ק.א.:

1) דאס איינפיהרען דורך דער פ. ק. א. אנ'אפצאהל מיט דער הילף פון די בלאנקעטען איז געווען פולשטענדיג איבריג. אלס רעזולטאט פון אפצאהל בעגרעניצען זיך דער האנדעל און אינדוסטריע ווי ווייט מעגליך פון דער צוזאמענארבייט מיט דער פ. ק. א. און זיי בענוצען זיך גיכער מיט געלד-איבערווייזונגען, אין שייכות דערמיט בעטען די ווירטשאפטליכע ספערען, אז עס זאל פולשטענדיג אפגעשאפט ווערען דער אפצאהל ביים איינצאהלען דורך דער פ. ק. א., אדער דער אפצאהל זאל פערקלענערט ווערען ביז א מינימום.

2) די אייגענטימער פון פ. ק. א. קאנטעס בעקלאגען זיך אויף דעם יקרית פון די דרוקזאכען פון דער פ. ק. א., אין פריוואטע אונטערנעהמונגען קען מען די דאזיגע דרוקזן בעקומען אויף 50 פראצענט ביליגער.

3) עס וואלט געווען געוואונשען, אז עס זאל געענדערט ווערען די פארם אין פאפיר פון די איבערווייזונגס טשעקען.

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15. טעל. 149-07

ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בע האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

ווארשאווער אפיציעלע בערזע

דעוויזען:

האלאנד	—	—	—	—	35.920
בערלין	—	—	—	—	2,13,45
לאנדאן	—	—	—	—	26.46
ניו-יארק (קאבעל)	—	—	—	—	531⅝
פראג	—	—	—	—	22,05
שווייצער-פראנק	—	—	—		171.90

אפיציעלע פראצענטיגע פאפירען

באנק פאלסקי	—	—	—	102
3 פראצ. אינוועסטיציע I. פרעמירטע				—
3 „ „ II.			—	—
4 „ דאלארובקע	—	—	—	49.25
7- „ סטאבילזאציע		—	—	64,00
5- „ ווארשאווער		—	—	53.50
5- „ לאדזער			—	47.00

ראדיא - פראגראם

דאנערשטאג, ד. 14-טען מאי

6.34 גימנאסטיק, 6.50 מוזיק (פליטען), 7.20 ידיעות, 7.35 אינפארמאציעס, 7.40 מוזיק (פליטען), 8 אוידיציע פאר שולען, 8.10 אוידיציע פאר פאבראוו-צעס, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 ידיעות, 12.15 מוזיק. פריהמארגען פאר שילער פון פאלקס-שולען, 1.10 הויז-ווירטשאפט, 1.15 „קאנצערט זשיטשען", 3.12 לאדזער בערזע, 3.15 עקספארט, 3.20 ווארשאווער בערזע, 3.30 לייכטע מוזיק, 4 שמועס פאר קינדער, 4.15 קאמעראלע מוזיק (פליטען), 4.45 „גאנץ פוילען זינגט", 5 רעפעראט, 5.15 „דאס ליד פון די בערג" — קאנצערט, 6 אקטועלער שמועס, 6.10 פארטעפיאן-קאנצערט, 6.45 סידעל-קאנצערט פון האליגא מארקאוויטש, ביים קלאוויר דיר. טעאדאר רידער, 7.20 רעקלאמע-קאנצערט, 7.35 ספארט, 7.45 אקטועלער שמועס, 8 מוזיק. אוידיציע, 8.45 אווענד-ידיעות, 9 הערשפיל, 9.35 „אונזערע לידער", 10 קאנצערט, 10.30 מוזיק (פליטען), 11 ידיעות און קאמוניקאטען, 11.05 טראנסמיסיע פון דער לאדזער „זשעמיאנסקא".

Dr. med. Trepman

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען.

בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע.

זאוואדזקא 6, טעל. 234-12

נעמט אן פון 8—11 פארמ. און פון 6—9 אוונט

„Casino de Paris"

AL JOLSON

אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאב…

אנהויב 4 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 12 א זייגער…

היינט
און פאלגענדע טעג!
פילם פון מוזיקטער סענסאציעס א. ז.
אין דער הויפט-ראלע:

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

קליינע אנאנסען!

1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

ביליג צו פערקויפען 2 ק…
2 אונטערדעקען, 1 פוכענע דעק…
אין בעסטען צושטאנד. ערקונדי…
פיעטריקאווער 116, וו. 47 פון …

אכטונג! איך בין א געליטע…
די געשעהענישען פון פשיטיק. …
א פאסטען ביי וואס ס'זאל נאר …
בעט זעהר מען זאל זיך אינטע…
וועגען מיר, ארייגיין אין פערל…
פון אזא געלימענער פאמיליע, …
לאגע איז זעהר קריטיש. איך בין …
טיגער מענש צו אלעם מעהיג, …
אין דער מאנופאקטור-בראנזשע, …
געארבייט ביי קאנפעקציע-וועש-בר…
אפערטען אין פשיטיקער [הילפס-ק…
אין לאדז פאר „W".

עס ווערט געזוכט א שרייב…
עס קען זיין א גענוצטע. זיך צו …
ביי גאלדקארן, פילסודסקיעגא 145
3-5 נאכמיטאג.

צו פערקויפען א סוויטער…
„וואלטער'ס" 10—90-ער אין …
צושטאנד. צו ערפאהרען מאריש…
וואלינגא 11.

אכטונג! ווער עס וויל האב…
עלעגאנטסטע היטען צום זומער…
אויך Hückel ווי אויך די בעסטע …
היטלעך, שילצר-היטלעך בעקומט …
נור אין בעוואוסטען הוט-גע…
„Szerlauns", פיעטריקאווער 10 …
און איבערצייגט אייך! שבת …
געשעפט געשלאסען.

Pogotowie asekuracyjne
אסעקורירט אייערע וואוינונגען, …
רעס, פאבריקען פון פייער און …
קליענט טעלעפאן 175-88, קאנסק…

פרייע פאסטענס

עס ווערט געזוכט אנ'ארבייטער מיט א מאשין צו ציימען טיכלעך, א שנעלער ארבייטער. פון זאפארט. קיליני-סקיעגא 35, וו. 3.

ס'ווערט געזוכט א מיטנייהער צו מענער-בעטעלט. לימאנאווסקיעגא 6, שמואל שימאנאוויטש.

פערשידענעס

פערלוירען געווארען 3 וועקסלען צו 100 זל. מיט זשירא איזראיל באך, ד. ראזענבערג און ז. שליפקאוויטש. די וועקסלען ווערען ערקלערט פאר אונגילטיג. אפצוגעבענען געגען בעלוינונג צו מ. גאלדאך, פיעטריקאווער נומער 26 טעל. 189-98. 4893

אנ'אנשטענדיגער געבילדעטער יונגערמאן זוכט א פאסטען ביי מאנופאקטור-בראנזשע, מיט 3-יעהריגער פראקטיק. אפערטען אונטער „L. G." 4895

א הויז מיט א גארטען 115 קוואדראט סאזשען אין קיעוו, ליוואנסקא 39, ביליג צו פערקויפען. רעכטליך ערלויבט דורך דער סאוויעטישער מאכט. צו ערפאהרען אין אדמ. פון דער ציימונג.

האנדעלס-בריף און אנדערע אין די שפראכען: פויליש, דייטש, פראנצויזיש און ענגליש ווי אויך איבערזעצונגען און איבערשרייבען אויף דער מאשין. געפל. אפערטען אפצוגעבען אין אדמ. אונטער „קארעספאנדענץ".

וויכטיג פאר דאמען!

איך נעהם אן צו מאכען פערשידענע זומער-קליידער, בלוזקעס, שלאפרעקע און פיזשאמעס, צו זעהר ביליגע פרייזען

גדאנסקא 31a, אין הויף פארטער, רעכטער איינגאנג.

צו די ה"ה גנבים!

נעכטען 8 פריה פאהרענדיג מיט'ן טראמוואי נומער 8 האט מען מיר ארויסגענומען א קאנווערט מיט דאקומענטען און א פאס אויף'ן נאמען אברהם יצחק פריינד פון קאלומנע נעבען לאסק. עס ווערט געבעטען געגען בעלוינונג אפצוברענגען אין קאלומנע, פעטריקאווער נומער 11/13. דיסקרעציע גערזיכערט.

צו פערקויפען

פרייזווירדיג פון א קארט-געשעפט טישען, שענק, שפיגעל, עלעקטער. לאמפען און אויך א שפייז-צימער - מעבעל. צו ערקונדיגען נאוואמיעסקא 3, וולאסקי.

דער
פאטאגראפישער אטעליער
„FOTORYS"
איגה. ל. לאקס.
אל. קאשטשושקי 22 דורכגאנג
דורך פיעטריקאווער 79
פיהרט אויס אלער ארט פאטאגראפיעס צו פעסער, לעגיטימאציעס, טראמוואי-עחע ביכלעך, מעטריקגלעם ווי אויך לויט פארשריפט צו דער אנבעזופיקטאלניע, צו זעהר ביליגע פרייזען. פאסט-קארטען און פארטרעטען ווערען אויך אויסגעפערטיגט שעהן און גוט — צו קאנקורענץ פרייזען. —

לעבענס-פערזיכערונגס-פאליסי

אינלענדישע און אויסלענדישע, אפילו פון גאנץ לאנג נישט געצאהלטע, קענען אויך האבען א געוויסן ווערט, אויב איהר וועט זיך ווענדען
Łódź Piotrkowska 145, m.5a
פערזענליך פון 4 ביז 7 נאכמ.

וויכטיג פאר אלע!

דרוקעריי
בראמבערג
8 - לאדז - 8
צעגעלניאנא
טעלעפאן 255-09.

טריקאטאזש-פוחרים טריקא-עטיקעטען

שטרומף-פאבריק. שטרוטף-באנדעראלען

וועש-פאבריק. פערשיר. עטיקעטען און טיטען

קאנפעקציאנערען טיטען-עטיקעטען

שניידער-מייסטער מאס-ביכער

בעקער-מייסטער ברוים-צעטלען

בריפבויגע, קאנווערטען, רעכנונגען ווי אויך חתונה-קארטען צו ביליגע פרייזען.

הילף און רפואה פאר ברוך-קראנקע

(רופטורען) אויף פויווינקעל, נופעל ביי מענער, פרויען און קינדער, אויך פאר פערקרימונגען פון רוקענביין (הויקערס), פיס, שיפע פלייצעס און שמערצהאפטע פלאט-פיס. דאס ליידען איז נישט צו פערנאכלעסיגען, ווייל די פאלגען זענען פאר'ן לעבען ביטער און געפעהרליך. דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע גומי-הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע געפערליכע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע אהן בלוטיגע אפעראציע. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען און גארסעטען געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פלייצעס, פוס, הויקערס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס. פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).

ביים ארפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס, געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד דער אמת'ער בעריהמטער איז גאנץ פוילען פון אוניווערזיטעטס-פראפעסארען אנערקענט

ספעציאליסט
Ortoped
NATAN RAPAPORT

מיט 30-יעהריגער פראקטיק אין וויען, דייטשלאנד און לעמבערג, נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און 3 ביז 7 אווענד

אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23

פערזענליכעס ערשיינען פון קראנקע ביי מיר איז אונבעדינגט נויטיג.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk sotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 24.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman